

MINISTERSTVO FINANCÍ

Odbor Provoz ICT

Oddělení Informační podpora a knihovna

# Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,  
knih a dalších informačních zdrojů

6/2019

červen

## Finanční a ekonomické

## INFORMACE

### Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,  
knih a dalších informačních zdrojů

#### Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT  
Oddělení Informační podpora  
a knihovna

IČ 00006947

#### Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

#### Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,  
Ing. Mgr. T. Dudáčková,  
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,  
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková, ,  
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

#### Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

#### Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: [knihovna@mfcz.cz](mailto:knihovna@mfcz.cz)

#### Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,  
odd. Informační podpora a knihovna,

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: [knihovna@mfcz.cz](mailto:knihovna@mfcz.cz)

Číslo odevzdáno do tisku 1. 7. 2019

Vychází 1x měsíčně, zdarma

#### Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>  
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/  
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/  
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

#### Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,

Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,

Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,

PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám červnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete přehledový článek s názvem „Nezávislost centrálních bank vs. koordinace měnové a fiskální politiky: aktuální komentáře nejen v souvislosti s děním v USA a Indii“, který shrnuje polemiky v odborném tisku k otázce prospěšnosti nezávislosti centrálních bank v době velmi nízkých úrokových sazeb a nízké míry inflace. Na jedné straně se objevují hlasy, které volají po koordinaci měnové a fiskální politiky, na straně druhé jsou tradiční obavy ze zneužívání měnové politiky ke krátkodobým cílům.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda  
vedoucí redakční rady

*Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.*

## AKTUALITY

### Letní provoz Odborné knihovny MF

Rádi bychom Vás upozornili, že v období od 1. 7. do 31. 8. 2019 bude mít Odborná knihovna Ministerstva financí následující otvírací dobu:

|          |                             |
|----------|-----------------------------|
| Pondělí: | 9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00 |
| Úterý:   | 9:00 - 12.00                |
| Středa:  | 9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00 |
| Čtvrtek: | 9:00 - 12.00                |
| Pátek:   | 9:00 - 12.00                |

Všechny ostatní služby budou poskytovány obvyklým způsobem.

### Letní dvojčíslo dokumentačního bulletinu

Rádi bychom Vás též informovali, že Finanční a ekonomické INFORMACE vyjdou v letních měsících roku 2019 pouze jednou, jako dvojčíslo, a to na konci července.

## Publikováno na webu

Analýza transakčních sítí (TNA) - nový nástroj umožní zemím EU zakročit proti podvodům v oblasti DPH:

[http://europa.eu/rapid/press-release\\_IP-19-2468\\_cs.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2468_cs.htm)

## Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 30. 5. 2019 – 30. 6. 2019 se tentokrát věnuje tématu:

Novela zákona o evidenci tržeb

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

## O B S A H

|                                                                                                                                                  |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Podrobně k tématům.....</b>                                                                                                                   | <b>5</b>  |
| Nezávislost centrálních bank vs. koordinace měnové a fiskální politiky:<br>aktuální komentáře nejen v souvislosti s děním v USA a eurozóně ..... | 5         |
| <b>Dokumentace českého a zahraničního tisku.....</b>                                                                                             | <b>9</b>  |
| Daně.....                                                                                                                                        | 9         |
| Ekonomické vědy. Ekonomie .....                                                                                                                  | 17        |
| Finance. Bankovníctví. Měnový systém .....                                                                                                       | 17        |
| Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....                                                                                | 22        |
| Informatika. Počítače .....                                                                                                                      | 25        |
| Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace .....                                                                                                 | 25        |
| Obchod. Cla. Mezinárodní finance .....                                                                                                           | 27        |
| Podnik a podnikání.....                                                                                                                          | 30        |
| Pojišťovnictví. Sociální péče.....                                                                                                               | 31        |
| Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství .....                                                                                                 | 32        |
| Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé .....                                                                                                         | 33        |
| Právo.....                                                                                                                                       | 36        |
| Statistika. Demografie. Sociologie.....                                                                                                          | 40        |
| Účetnictví .....                                                                                                                                 | 40        |
| Veřejná správa.....                                                                                                                              | 41        |
| Veřejné finance. Rozpočet .....                                                                                                                  | 43        |
| Zdravotnictví .....                                                                                                                              | 45        |
| Životní prostředí .....                                                                                                                          | 45        |
| Ostatní .....                                                                                                                                    | 46        |
| <b>Přehled nových knih.....</b>                                                                                                                  | <b>51</b> |

## Nezávislost centrálních bank vs. koordinace měnové a fiskální politiky: aktuální komentáře nejen v souvislosti s děním v USA a eurozóně

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Nejen v souvislosti s děním v USA, eurozóně či Indii se v průběhu uplynulých měsíců dostala opět do popředí zájmu zahraničního tisku otázka nezávislosti centrálních bank. Různí komentátoři se zabývají tím, zda lze v dnešní době nezávislost centrálních bank vůbec ještě považovat za žádoucí a zda by v éře velmi nízkých úrokových sazeb a míry inflace nebylo vhodnější měnovou a fiskální politiku spíše koordinovat. Nezávislost centrálních bank bývá někdy napadána i kvůli rostoucím pravomocím centrálních bank, jejichž představitelé nejsou voleni. Část odborníků se domnívá, že tato situace může vést k narušení demokratických principů. V neposlední řadě je téma aktuální i z důvodu chystané personální obměny v čele Evropské centrální banky.

Pozadí celé problematiky přibližuje článek *Interference day*<sup>1</sup> magazínu The Economist. Požadavek nezávislosti centrálních bank je mladší záležitostí, než by se mohlo na první pohled zdát: až do 70. let politici běžně manipulovali s úrokovými sazbami, aby dosáhli svých krátkodobých politických cílů, což však vedlo k růstu inflace. Zejména vyspělé státy proto přešly na systém, ve kterém politici stanoví pouze obecnější cíl – usilování o cenovou stabilitu – a centrální banky se pak starají o nezávislé naplňování tohoto cíle. Výsledkem je nízká a stabilní inflace a vědomí, že je vývoj úrokových sazeb pod kontrolou. Nyní se však nezávislost centrálních bank opět ocitá v ohrožení. Americký prezident Donald Trump se k měnové politice otevřeně vyjadřuje, v uplynulých měsících se navíc pokusil jmenovat do Rady guvernérů Fedu své podporovatele Stephena Moorea a Hermana Caina, kteří ani nemají k působení v Radě guvernérů dostatečné kompetence<sup>2</sup>. Pokud bude Donald Trump zvolen prezidentem USA na další funkční období, bude moci jmenovat i nového předsedu Rady guvernérů. Ke kontroverzím dochází zároveň např. ve Velké Británii, Turecku či Indii. V říjnu letošního roku končí funkční období Mariu Draghimu, guvernérovi Evropské centrální banky. Celkově v roce 2019 opustí ECB tři ze šesti členů Výkonné rady<sup>3</sup> a osm z devatenácti guvernérů národních centrálních bank. To vše nastane shodou okolností ve stejném roce, kdy se konají volby do Evropského parlamentu, což je něco, co se podle The Economist stává pouze jednou za čtyřicet let. Dají se tedy očekávat tlaky různých regionů na obsazení funkcí také vzhledem k jejich postoji k měnové politice (sever eurozóny a Německo vs. státy na jihu Evropy). Centrálním bankám se navzdory nekonvenčním opatřením měnové politiky nepodařilo vyvést ekonomiky z finanční krize dostatečně rychle, což podrylo spolu s populistickými hlasy politiků důvěru veřejnosti vůči nim. Do budoucna může politizace centrálních bank způsobit vážné problémy, a to nejen pokud poroste inflace, ale také v případě další recese. Podle The Economist centrálním bankám škodí i samotná pozornost vůči nim: čím více se centrální banky dostávají do středu pozornosti, tím více roste nebezpečí politických tlaků.

Podobně si kritických hlasů vůči centrálním bankám všímají Chris Giles a Sam Fleming v příspěvku *Global political backlash spreads against central banks*<sup>4</sup>. Centrální bankéři se podle autorů ocitají pod největším tlakem za uplynulá desetiletí a téma nezávislosti centrálních bank pravděpodobně bude čím dál diskutovanější, také vzhledem k rozsahu pravomocí centrálních bank v politicky ožehavých otázkách. Vliv centrálních bank totiž v posledním desetiletí vzrostl s tím, jak byly banky nucené prostřednictvím měnové politiky reagovat na finanční krizi. Z výzkumů vyplývá, že se centrálním bankám i přes neschopnost zabránit finanční krizi daří úspěšně omezovat volatilitu inflace, aniž by tím

<sup>1</sup> Interference Day. *The Economist*. 2019, 431(9138), 11. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

<sup>2</sup> Oba možní kandidáti nicméně později odstoupili, o čemž informuje např. tento článek: <https://www.investicniweb.cz/news-uz-druhy-trumpuv-kandidat-na-clenstvi-ve-fedu-odstoupil/>.

<sup>3</sup> Spolu s Draghim odchází ještě Benoît Cœuré a Peter Praet – viz informace na webu ECB: <https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/eb/html/ebtimeline.cs.html>.

<sup>4</sup> GILES, Chris a FLEMING, Sam. Global political backlash spreads against central banks. In: *FT.com* [online]. December 9, 2018 [cit. 2019-05-31]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9534c97e-fa3b-11e8-8b7c-6fa24bd5409c>.



došlo k narušení ekonomické výkonnosti. V období po finanční krizi si ale politici uvědomili, jak velkou moc centrální banky vlastně mají. O tom, zda je co největší nezávislost vždy žádoucí, nemají jasno ani ekonomové. Podle Raghurama Rajana, bývalého guvernéra indické centrální banky, budou centrální banky do budoucna muset více vysvětlovat svá opatření i pravomoci běžné veřejnosti.

Na příspěvek obou autorů se objevilo na webu Financial Times několik reakcí. Jednu z nich představuje např. komentář Roberta Skidelskyho *Central banks should not set economic policy*<sup>5</sup>. Skidelsky píše, že Chris Giles a Sam Fleming správně poukázali na rostoucí spory mezi centrálními bankéři a politiky, dále ale namítá, že opomněli vysvětlit příčinu těchto konfliktů a navrhnout možná řešení. Omezení volatility inflace je podle Skidelskyho významnou zásluhou centrálních bank, nabízí se ale otázka, zda za tímto úspěchem nestojí i příznivé podmínky ve světě, konkrétně v podobě tlaku na snižování cen kvůli vstupu levné pracovní síly v Asii na trh práce. Centrální banky dále podle autora hrály podstatnou, nikoli však bezchybnou úlohu během zotavování se z finanční krize: peníze napumpované do ekonomiky se přelily na finanční a realitní trhy, místo aby podpořily reálnou ekonomiku. Skidelsky se domnívá, že měnová politika není ani efektivní, ani politicky neutrální. Za rozhodování v makroekonomické oblasti zodpovídá vláda a ne centrální banky, toto rozhodování proto nelze na centrální banky „outsourcovat“. Fiskální a měnovou politiku je naopak třeba integrovat. „Experiment“ nezávislých centrálních bank je nutné ukončit.

K tomuto komentáři se opět objevila řada ohlasů, přičemž převažovaly spíše nesouhlasné reakce. Například Bob Sleeper vyjadřuje v článku *Central banks must be able to counterbalance short-term fiscal policies*<sup>6</sup> opačný názor. Uznává sice, že myšlenka koordinace měnové a fiskální politiky zní rozumně, v praxi je však fiskální politika prováděná vládou určená krátkodobými politickými potřebami a další relevantní aspekty se přehlíží. Úkolem nezávislých centrálních bank je vládu před riziky z toho plynoucími varovat, a pokud vláda nereaguje, odpovídajícím způsobem upravit měnovou politiku. Neschopnost zabránit finanční krizi v roce 2008 neznamená, že by se od nezávislosti centrálních bank mělo upustit. Například v USA je nezávislé rozhodování centrálních bank potřebné už jen kvůli situacím, kdy má v Kongresu většinu jiná politická strana, než z jaké pochází prezident. V takových případech se nedaří najít shodu na podobě fiskální politiky. Pokud by nebylo v pravomoci americké centrální banky snížit úrokové sazby po finanční krizi, býval by podle autora hrozil scénář srovnatelný s Velkou depresí ve 30. letech. V Evropské unii navíc chybí instituce, která by o koordinaci měnové a fiskální politiky měla oprávnění rozhodovat.

Naopak G. R. Steele v krátkém komentáři *No place in a democracy for unelected technicians*<sup>7</sup> kritizuje skutečnost, že nevolení představitelé centrálních bank prostřednictvím měnové politiky rozhodují, kterým subjektům v ekonomice prospějí a kterým nikoli. Tato situace podle autora „haní demokracii“.

O krizi demokracie hovoří v souvislosti se změnou úloh centrálních bank také Frank Wiebe v článku *Die EZB bleibt gefangen*<sup>8</sup> pro deník Handelsblatt. Evropská centrální banka se nachází v choulivé situaci: jejím úkolem je starat se o cenovou stabilitu, čím dál více však na jejích bedrech spočívá úloha udržovat v chodu ekonomiku eurozóny a zajišťovat její soudržnost. Evropská centrální banka je těmito úkoly přetížená, nic jiného jí však v současné situaci nezbyvá. Centrální banky mají nyní daleko větší moc, než by jim měla příslušet. Vlády přenechávají řešení nepříjemných úkolů institucím, které k tomu nejsou bezprostředně oprávněny. Podle Wiebeho je v eurozóně tento problém o to složitější, že Evropská centrální banka svým způsobem představuje jedinou skutečně evropskou instituci. Měnovou politiku eurozóny sice spoluurčují národní centrální banky, Evropské centrální bance se však podřizují. Další instituce nadřazené národním vládám a parlamentům mají mnohem menší vliv.

<sup>5</sup> SKIDELSKY, Robert. Central banks should not set economic policy. In: *FT.com* [online]. December 13, 2018 [cit. 2019-05-31]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d7035e88-fd3d-11e8-ac00-57a2a826423e>.

<sup>6</sup> SLEEPER, Bob. Central banks must be able to counterbalance short-term fiscal policies. In: *FT.com* [online]. December 18, 2018 [cit. 2019-05-31]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/4f48abb2-fa52-11e8-af46-2022a0b02a6c>.

<sup>7</sup> STEELE, G. R. No place in a democracy for unelected technicians. In: *FT.com* [online]. December 19, 2018 [cit. 2019-05-31]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f46792bc-02c6-11e9-99df-6183d3002ee1>.

<sup>8</sup> WIEBE, Frank. Die EZB bleibt gefangen. *Handelsblatt*. 2019, 49, 28. ISSN 0017-7296. Dostupné také v archivu Handelsblatt po přihlášení z: [https://archiv.handelsblatt.com/document/HB\\_B1170A2C-EF97-4139-8BA2-E5C4C8F068C8%7CHBPM\\_B1170A2C-EF97-4139-8BA2-E5C4C8F068C8](https://archiv.handelsblatt.com/document/HB_B1170A2C-EF97-4139-8BA2-E5C4C8F068C8%7CHBPM_B1170A2C-EF97-4139-8BA2-E5C4C8F068C8).

Centrální banky přitom nemohou samy vyřešit strukturální problémy – odpovědnost by měli převzít politici. Až poté se budou moci centrální banky věnovat svým úkolům a „krize demokracie“ bude zažehnána.

Ve svém dalším komentáři *Ein neues Spiel*<sup>9</sup> pro deník Handelsblatt se Frank Wiebe věnuje otázce provázanosti měnové a fiskální politiky. V dřívějších dobách byly podle něj vztahy mezi centrálními bankami a vládou jasné: vlády zkoušely přesvědčovat centrální banky k uvolněnější měnové politice, banky se však držely zpátky, aby „ukočírovaly“ inflaci. Centrální bankéři, jako např. Paul Volcker (předseda Rady guvernérů Fedu v letech 1979-1987), platili za hrdiny. Ačkoli i dnes se najdou země, ve kterých vláda svým tlakem na centrální banky způsobuje růst inflace (mj. Turecko), potýkají se vyspělé země spíše s opačným problémem – tj. s příliš nízkou inflací. Centrálním bankám nezbyvá nic jiného než používat extrémní nástroje měnové politiky, a to s omezeným úspěchem. Výhodiskem z této situace by byla spolupráce měnové a fiskální politiky, v USA však vláda vůči centrální bance vystupuje nepřátelsky a Evropská centrální banka zase žádný „protipól“ v podobě vlády nemá. Řešení tohoto problému není jednoduché. Volat po těsnější spolupráci mezi vládou a centrálními bankami může být poněkud choulostivé, nezávislost měnové politiky však neznamená její izolování.

Také Lawrence Summers považuje koordinaci měnové a fiskální politiky za žádoucí. Ve svém příspěvku pro Financial Times *Fed bashing is a fool's game*<sup>10</sup> autor nejprve uznává, že centrální banky musí odolat tlaku, jaký např. vyvíjí prezident Donald Trump na americký Fed, zároveň však může být koordinace měnové a fiskální politiky nezbytná v období, kdy se úrokové sazby pohybují na nulové hranici. Taková období se pravděpodobně budou opakovat.

Názory britského ekonoma a zároveň harvardského profesora Paula Tuckera jsou citovány v článku deníku Handelsblatt *Trumpismus in der Notenbank*<sup>11</sup>. Článek reagoval mj. na již zmíněnou snahu amerického prezidenta Donalda Trumpa prosadit do Rady guvernérů své podporovatele. S rostoucím vlivem centrálních bank se podle Tuckera zvyšuje riziko, že centrální banky začnou přitahovat spíše osoby se zájmem o moc, než k vykonávání měnové politiky. Pomohlo by úzeji vymezit pravomoci Evropské centrální banky. Problémem však je, že v EU neexistuje společná fiskální politika, v případě hospodářské krize je proto případný zásah pouze na Evropské centrální bance. Tucker pokládá za správné, že se centrální banky starají vedle stability cen i o stabilitu bankovního systému, úkoly centrální banky by však měly být jasně definované. Centrální banka by rozhodně neměla pomáhat zachraňovat konkrétní firmy či státy. Za žádoucí lze naopak považovat co největší komunikaci s běžnou veřejností, a to i o základních otázkách (např. o významu stability finančního systému či o nákladech spojených s inflací a deflací). Kromě toho záleží i na způsobu komunikace. Podle Tuckera sice představitelé centrálních bank musí někdy „zajít daleko“ (viz např. známý výrok Maria Draghiho, který v roce 2012 slíbil, že udělá „vše, co bude nutné“ pro záchranu eurozóny), obecně by se ale řešením podobných problémů měli zabývat spíše volení politici.

Situaci v USA komentuje také článek *Monetary targets*<sup>12</sup> magazínu The Economist. Článek připomíná, že ani dnes nejsou centrální banky zcela nezávislé na politicích – vlády obvykle jmenují guvernéry centrálních bank a často také určují, jaké nástroje smí centrální banka použít. I přes nátlak, který mnozí politici na centrální banky vyvíjejí, se bankám daří udržet inflaci na nízké úrovni. Problém příliš nízké inflace však vyvolává otázku, zda se za vysokou inflaci v 70. letech neskrývaly jiné příčiny a zda není nezávislost centrálních bank přeceňovaná. Z tohoto úhlu pohledu by se mohlo zdát, že Donald Trump svými aktivitami (mj. prosazování svých podporovatelů do Rady guvernérů) ruší standardy, které jsou už stejně zastaralé a že dokonce americké ekonomice možná pomáhá.

<sup>9</sup> WIEBE, Frank. Ein neues Spiel. *Handelsblatt*. 2019, 71, 27. ISSN 0017-7296. Dostupné také v archivu Handelsblatt po přihlášení z: [https://archiv.handelsblatt.com/document/HB\\_B65F18A6-E127-4DA2-89B8-4558392E61C7%7CHBPM\\_B65F18A6-E127-4DA2-89B8-4558392E61C7](https://archiv.handelsblatt.com/document/HB_B65F18A6-E127-4DA2-89B8-4558392E61C7%7CHBPM_B65F18A6-E127-4DA2-89B8-4558392E61C7).

<sup>10</sup> SUMMERS, Lawrence. Fed bashing is a fool's game. In: *FT.com* [online]. November 5, 2018 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/cbf6f1f6-e0e3-11e8-a8a0-99b2e340ffeb>.

<sup>11</sup> MALLIEN, Jan a WIEBE, Frank. Trumpismus in der Notenbank. *Handelsblatt*. 2019, 71, 28. ISSN 0017-7296. Dostupné také v archivu Handelsblatt po přihlášení z: [https://archiv.handelsblatt.com/document/HB\\_942458BB-5232-4FCB-B45E-F60FC2C8C3DD%7CHBPM\\_942458BB-5232-4FCB-B45E-F60FC2C8C3DD](https://archiv.handelsblatt.com/document/HB_942458BB-5232-4FCB-B45E-F60FC2C8C3DD%7CHBPM_942458BB-5232-4FCB-B45E-F60FC2C8C3DD).

<sup>12</sup> Monetary targets. *The Economist*. 2019, 431(9138), 72. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

Podle *The Economist* jde nicméně o zcela jiný typ politizace – Stephen Moore ani Herman Cain nedisponují k působení v Radě guvernérů dostatečnou kvalifikací; Moore se zásadně mýlil ve svém hodnocení hospodářské situace v roce 2008 a Cain nepravdivě prohlašuje, že statistické úřady falšovaly ekonomické údaje ve prospěch Baracka Obamy. Oba dříve navrhovaní kandidáti mají navíc spíše „jestřábí názory“, tj. preferují cenovou stabilitu před hospodářským růstem<sup>13</sup>. Spíše než návrat do situace v 70. letech (vysoká inflace) tedy hrozí opak. Navíc se objevuje riziko, že se americká centrální banka stane politickým nástrojem a Spojené státy se změní v zemi, kde má blaho politické strany navrch nad blahem celého národa.

O nebezpečí politizace Evropské centrální banky v souvislosti s nadcházející personální obměnou hovoří článek ***Succession questions: The European Central Bank***<sup>14</sup>. Nezávislost Evropské centrální banky je předmětem mezinárodního práva. Do jmenování národních guvernérů ale mnohdy zasahuje i domácí politika. V Evropě vzrůstá populismus – např. nový rakouský guvernér nemá s měnovou politikou zkušenosti a navíc údajně disponuje vazbami na krajně pravicovou stranu FPÖ. Populisté napadají centrální banku i v Itálii. Zastoupení populistů v Radě guvernérů ECB by mohlo znovu rozjitřit názorové neshody mezi členskými státy a zkomplikovat rozhodování. Někteří představitelé Rady guvernérů mají stále tendenci hájit své domácí zájmy nad zájmy celé eurozóny. Soudní dvůr EU například určil, že Evropská centrální banka smí změnit limity na nákup dluhopisů v rámci kvantitativního uvolňování, které si dříve sama stanovila. Pro změnu limitů se však může v Radě guvernérů těžko hledat politická podpora. Ve Španělsku, Řecku i Německu navíc (z různých důvodů) klesla důvěra vůči ECB v porovnání s důvěrou před krizí. Další otázkou představuje rozsah pravomocí ECB. Vše závisí i na tom, kdo se stane novým předsedou Rady guvernérů. Nástupce Maria Draghiho čeká nelehký úkol přesvědčit státy o nutnosti urychlení reformy ve fiskální oblasti a v bankovníctví. Dále bude muset určit, jakými nástroji přiblížit inflaci cílové hodnotě. Evropská centrální banka je jediná funkční hospodářská instituce eurozóny – pokud se dostane do problémů, ocitne se v problémech i celá eurozóna.

Jak riskantní záležitostí může být zasahování politiků do činnosti centrálních bank, vysvětluje na příkladu Indie redakční komentář *Financial Times* ***The raid on the Reserve Bank of India is risky***<sup>15</sup>. Indická vláda požaduje po centrální bance (RBI) převod části rezerv do státního rozpočtu. Podle mnohých názorů zapříčinil tlak vlády rezignaci guvernéra centrální banky Urjita Patela v prosinci loňského roku. Příčin napětí mezi RBI a vládou pod vedením premiéra Modiho však existuje více. Ať už je ideální řešení jakékoli, centrální bance nejvíce škodí právě tyto neshody, které podněcují dojem, že je RBI zneužívána k politickým účelům. Na důvěryhodnosti například centrální bance nepřídalo jmenování bývalého ministra financí novým guvernérem. Narendra Modi by si podle *Financial Times* měl uvědomit, že případná ztráta důvěryhodnosti RBI uškodí celé Indii.

Z výše uvedených článků vyplývá, že současnými debatami v tisku se prolínají dvě otázky: jak si centrální banky mohou uchovat nezávislost, aby politici nezneužívali měnovou politiku ke krátkodobým cílům a jak prostřednictvím koordinace fiskální a měnové politiky dosáhnout lepších výsledků. Na jedné straně mají nyní centrální banky ve vyspělých zemích omezenější „manévrovací prostor“, na straně druhé se od centrálních bank ze strany politiků a veřejnosti mnoho očekává, přičemž zároveň hrozí obsazování postů ve vedení centrálních bank na základě politických kritérií a ne zkušeností v oboru. Diskuse na téma nezávislosti centrálních bank budou pravděpodobně v této souvislosti ještě pokračovat.

<sup>13</sup> „Holubicemi“ jsou označováni zastánci nízkých úrokových sazeb a měnové politiky upřednostňující hospodářský růst před cenovou stabilitou. Opačné platí pro jestřáby (preference cenové stability před hospodářským růstem). Více viz např. <http://www.kurzy.cz/zpravy/124500-slangovy-slovník-aneb-o-cem-to-vlastne-mluvi-ti-traderi-a-analytici/>.

<sup>14</sup> Succession questions: The European Central Bank. *The Economist*. 2019, 431(9138), 67-68. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

<sup>15</sup> The raid on the Reserve Bank of India is risky. In: *FT.com* [online]. January 21, 2019 [cit. 2019-06-06]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/53153200-1b37-11e9-b93e-f4351a53f1c3>.



## Daně

Oana Popa

### **An overview of ATAD implementation in EU member states**

#### **Přehled o realizaci směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD) ve členských státech EU**

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 2-3, p. 120-122

Shrnutí trendů v implementaci pěti opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem stanovených směrnicí ATAD (2016/1164/EU) v jednotlivých členských státech Evropské unie. Sledovanými opatřeními jsou omezení nadměrných výpůjčních výdajů, zdanění při odchodu (exit taxation), všeobecný zákaz zneužití daňového režimu (GAAR), pravidla pro ovládané zahraniční společnosti (CFC rules) a pravidlo o hybridních nesouladech. Autorka upozorňuje, že vzhledem k množství opatření se může stát, že některé členské státy neprovedou implementaci včas (termín je k 1.1.2019 s některými výjimkami). - Poznámky. -- Blíže k zavádění směrnice v českém právním řádu viz Právní rádce č. 4/2019, s. 29 a Daně a právo v praxi č. 5/2019, s. 19-21.

Reuven Avi-Yonah and Gianluca Mazzoni

### **Complete distributive rules and the single tax principle : a review of recent Italian case law**

#### **Úplná přidělovací pravidla a princip jednoho zdanění : přehled italské judikatury z nedávné doby**

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 4, p. 186-197

Tzv. "přidělovací pravidla" (popř. "pravidla dělby zdanění") určují, který stát může na základě smlouvy o zamezení dvojího zdanění zdanit určitou ekonomickou skutečnost a v jaké míře. Podle principu jednoho zdanění (single tax principle) by měl být určitý příjem zdaněn právě jedinkrát, tzn. ne dvakrát, ale také ne vůbec. Autoři v článku zkoumají interakci obou pravidel s ohledem na nedávnou italskou judikaturu a navrhuji možná řešení problému "dvojího nezdanění", ke kterému může za určitých okolností docházet. - Poznámky.

Wolfram Reiß

### **Die Steuerbemessungsgrundlage bei Tauschvorgängen**

#### **Daňový vyměřovací základ u směnných transakcí**

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 68, (2019) Nr. 8, S. 281-288

Příspěvek se zabývá judikátem Soudního dvora EU z 10.1.2019 (kauza C-410/17, A Oy), který měl rozhodnout předběžnou otázku finského soudu, zda se jedná o výměnný obchod (barter) se dvěma zdanitelnými obraty, když dojde k prodeji objektu demoliční firmě za účelem jeho zboření a s oprávněním k dalšímu prodeji demolice vzniklého odpadu. Soud konstatoval existenci výměnného obchodu, jsou-li dotčená plnění mezi oběma stranami předmětem jedné (kupní) smlouvy, přičemž transakce mohou vedle poskytnutí služeb či dodávky daného statku také částečně probíhat v podobě peněžní platby. Současně se unijní soudci v judikátu přihlásili ke konceptu "subjektivní hodnoty protiplnění" (tj. peněžní hodnoty, jíž demoliční firma vyčísluje zboření objektu), čímž u tohoto typu výměnného obchodu vznikají dva různé vyměřovací základy pro DPH. - Poznámky. -- Znění judikátu SDEU C-410/17 a jeho odůvodnění viz UR č. 6/2019, s. 222-227.

Takuya Obara

### **Differential income taxation and Tiebout sorting**

#### **Diferencované zdanění příjmů a Tieboutův model**

FinanzArchiv, Vol. 75, (2019) No. 1, p. 1-38

Autor v článku zkoumá, jaká je optimální daň z příjmu za předpokladu, že se jedinci liší svou preferencí veřejných služeb a produktivitou práce. Uvažovány jsou dále dva regiony, z nichž jeden nabízí kvalitnější služby než druhý. Tzv. Tieboutův model říká, že jedinci si vybírají takový region, který vyhovuje jejich preferencím, přičemž jedinci "volí prostřednictvím svých nohou" ("vote with their feet"). Zdanění příjmu odráží rozdíl v kvalitě veřejných služeb. - Poznámky.

Jan Matějka

**Dokazování v řízení o posečkáni daně podle § 156 daňového řádu**

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 5, s. 41-44

Bližší pohled na problematiku dokazování v řízení o posečkáni daně dle daňového řádu. Autor uvádí, že z judikatury vyplývá právní nárok na kladné vyřízení žádosti o posečkáni v případě naplnění zákonných podmínek. Prokazování těchto podmínek je však značně obtížné. Příspěvek nejprve rozebírá prokazování naplnění podmínek posečkáni uvedených v § 156 odst. 1 daňového řádu a poté se zabývá prokazováním naplnění dalších rozhodných skutečností uvedených v metodickém pokynu GFŘ k posečkáni. Tento metodický pokyn zpřisňuje podmínky posečkáni s ohledem na rozsudek NSS. Autor tuto praxi daňové správy polemicky hodnotí. - Poznámky.

Adam Tietz

**Evropa chce vědět o každé cigaretě**

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 32-35

Článek informuje o novém systému sledování tabákových výrobků na úrovni EU, který má začít fungovat 20. května 2019. Smyslem opatření je lepší výběr daní a ochrana zdraví kuřáků. Základní prameny úpravy představuje směrnice o sbližování právních předpisů týkajících se výroby, úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků (Tobacco Product Directive) a prováděcí nařízení o technických normách pro zavedení a provoz systému sledovatelnosti tabákových výrobků. Autor představuje ochranné prvky (jedinečný identifikátor, prostředek k ověření neoprávněné manipulace) a jejich použití i nový subjekt - vydavatel identifikátorů a jeho funkce. Přibližuje také činnost systému úložišť, ve kterém se zaznamenávají informace o pohybu tabákových výrobků, i krátké hodnocení nového systému. - Poznámky.

Simona Hornochová

**Finanční toky pod bedlivým dohledem**

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 36-37

Příspěvek přibližuje implementaci evropské směrnice č. 2018/822/EU (DAC 6) v ČR. Tato novela směrnice o administrativní spolupráci v oblasti daní se zaměřuje na povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním uspořádáním, která se mají oznamovat. Tato oznamovací povinnost je primárně zaměřena na poradce, konzultanty a podobné profese poskytující poplatníkům své služby. Autorka zejména rozebírá okruh osob, které budou informace o přeshraničních uspořádáních finanční správě předávat (hlavní a vedlejší zprostředkovatelé), včetně jejich povinností, dále termín zavedení oznamovací povinnosti a uvádí, na která přeshraniční uspořádání se povinnost vztahuje. Krátce také hodnotí připravovanou novelu zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní, která je v principu přepisem textu směrnice DAC 6.

**Havenly as ever : corporate taxes**

**Daňový ráj přetrvává : korporátní daně**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9144, p. 60

Švýcarsko je proslulé svým nadměrně přátelským přístupem vůči velkým firmám z hlediska zdanění. Při zohlednění federálních a kantonálních daní činí sice efektivní sazba korporátní daně přibližně 20 %, některé velké firmy ale díky tzv. "sweetheart deals" platí pouze cca 9 % daň. Pod tlakem Evropské unie již Švýcarsko nebude moci nabízet zahraničním firmám výhodnější daňové podmínky než domácím firmám, ukazuje se ale, že se situace příliš nezmění. Švýcarské kantony si již hledají cesty, jak se novým pravidlům přizpůsobit, mj. zavedením odborníky tolik kritizovaných "patent box regimes", tj. speciálních režimů zdanění pro příjmy z patentů.

Robert W. McGee, Serkan Benk

**Christian attitudes toward ethics of tax evasion : a case study**

**Postoje křesťanů k etičnosti daňových úniků : případová studie**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 1, p. 74-94

Daňové úniky (tax evasion) jsou na rozdíl od vyhýbání se dani (tax avoidance) vždy nelegální. Lidé však i přesto mohou považovat daňové úniky za určitých okolností za etické. Autoři v článku zkoumají, jak etičnost daňových úniků vnímají křesťané a zda existují rozdíly mezi různými církvemi.

Využit byl rozsáhlý vzorek více než 30 000 osob z 60 zemí. Obecně pokládá většina křesťanů daňové úniky za neetické, lidé hlásící se k některým církvím jsou však ochotni je v určitých případech připustit. Z hlediska ochoty tolerovat daňové úniky jsou významné i některé demografické proměnné, jako např. pohlaví, věk či rodinný stav.

Frederik Zimmer

#### **In defence of general anti-avoidance rules**

##### **Na obranu obecných pravidel proti zneužívání daňového režimu**

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 4, p. 218-226

Autor v článku, který vychází z projevu předneseného na konferenci Evropské asociace profesorů daňového práva (EATLP) ve švýcarském Curychu, komentuje pozitiva a negativa obecných pravidel proti zneužívání daňového režimu (general anti-avoidance rules, GAAR). Čím dál více států po celém světě zavádí GAAR do své legislativy, ustanovení jsou však někdy stále ještě považována za kontroverzní. Jedním z argumentů "proti" GAAR je například to, že z pohledu daňových poplatníků vytváří určitou nejistotu. Podle autora jsou však obecná pravidla proti zneužití daňového režimu i přes některé kritiky nutná - mj. pomáhají stabilizovat daňové systémy a chránit daňové příjmy. - Poznámky.

Jozef Ryník

##### **Mestá dvíhajú dane z nehnuteľností. Zďaleka nejdú na doraz**

Trend, Sv. 29, (2019) č. 17, s. 28-30

Města a obce na Slovensku hledají dodatečné příjmy do rozpočtu na pokrytí investic a dalších výdajů. Příspěvek ukazuje zvyšování daní z nemovitostí fyzickým i právnickým osobám ve slovenských obcích jako jedno z řešení problému. Autor uvádí, že v r. 2019 se daně za domy a byty zvýšily v průměru o necelých 15 %, od r. 2004 jde o nárůst o 117 %. Rozebírá výsledky analýzy vývoje daně z nemovitostí ve vybraných městech, faktory ovlivňující její potenciální navyšování i využití poplatku za rozvoj města v některých regionech. Zmiňuje i možné budoucí využití cenových map nemovitostí pro zdaňování podle hodnoty nemovitosti.

Vítězslav Kapoun

##### **Metody k nastavení převodních cen**

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 27, (2019) č. 2, s. 38-44

V této části pokračování série článků k převodním cenám autor popisuje, jaké metody nastavení převodních cen doporučuje OECD používat, včetně příkladů jejich nejčastějšího využití. Postupně představuje tradiční transakční metody (metoda srovnatelné nezávislé ceny - metoda CUP; metoda ceny při opětovném prodeji - RPM; metoda nákladů a přírůžek - C+) a transakční ziskové metody (transakční metoda čistého rozpětí - TNMM; transakční metoda rozdělení zisku - PSM). Pro každou zkoumanou transakci by vždy mělo být vyhodnoceno, která z výše uvedených metod je nejspolehlivější, při shodě spolehlivosti doporučuje Směrnice o převodních cenách OECD používat primárně tradiční transakční metody, zejména CUP. - Poznámky.

Shie Yee Au Yeung and Lex Bekkers

##### **More clarity regarding the deduction limitation for transaction costs in the Netherlands?**

##### **Další objasnění ohledně omezení odpočtu transakčních nákladů v Nizozemí?**

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 4, p. 199-202

Holandský Nejvyšší soud (Hoge Raad) vydal v prosinci 2018 nález týkající se odpočitatelnosti transakčních nákladů od daňového základu u daně z příjmů právnických osob. Rozhodnutí soudu specifikovalo, zda lze náklady spojené s akvizicí či divesticí (tj. odprodejem části společnosti) považovat v Holandsku za odpočitatelné i tehdy, kdy není zcela zřejmé, zda k akvizici či divestici dojde. V návaznosti na předchozí článek z č. 1/2019 autoři komentují dřívější situaci a novou úpravu. - Poznámky. -- Předchozí článek pouze viz online verze Bulletin for international taxation č. 1/2019.

Zdeněk Morávek

**Novinky v legislativě - daňový balíček 2019. (dokončení)**

Unes - účetnictví neziskového sektoru, Sv. 17, (2019) č. 5, s. 8-11

Autor představuje zákon č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, tzv. daňový balíček 2019, a v této části se zaměřuje zejména na změny zákona o DPH. Informuje o změnách v základu daně a výpočtu daně, v opravě základu daně, nové definici pojmu obytný prostor a o změnách v oblasti nájmu nemovitých věcí. Dále rozebírá osvobození poskytnutí služeb jako protihodnoty členského příspěvku pro vlastní členy, změny týkající se nároku na odpočet daně i dopady na daňové přiznání k DPH a na kontrolní hlášení. V závěru stručně představuje změnu v daňovém řádu - zákaz zneužití práva v daňové oblasti. -- Viz také Daň a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 7-8/2019, s. 36-40 a FDÚB č. 2/2019, s. 2-6.

Václav Benda

**Oprava základu daně v případě nedobytné pohledávky**

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 6, s. 15-20

Autor vysvětluje základní podmínky, za nichž může plátec jako věřitel provést po účinnosti novely zákona o DPH (provedené zákonem č. 80/2019 Sb.) opravu základu daně v případě nedobytné pohledávky. Návazně představuje základní navazující procesní postupy při provádění této opravy, které je věřitel povinen dodržet. Rozebírá výši opravy základu daně, změnu výše opravy základu daně určené kvalifikovaným odhadem, dodatečnou opravu základu daně, zrušení opravy, opravné daňové doklady i opravu odpočtu daně na straně dlužníka. -- Viz také Bulletin advokacie č. 5/2019, s. 46-47.

Sergiy Melnyk

**Recent developments in the area of permanent establishment : Ukraine**

**Aktuální vývoj problematiky stálých provozoven : Ukrajina**

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 2-3, p. 138-140

Autor přibližuje aktuální vývoj v problematice stálých provozoven na Ukrajině a rozebírá možné budoucí důsledky změn. Informuje, že Ukrajina v červenci 2018 přistoupila k Mezinárodní úmluvě o implementaci opatření k boji proti snižování daňového základu a přesouvání zisků ve vztahu k daňovým smlouvám (MLI), což přinese řadu změn ve vymezení stálé provozovny v ukrajinských daňových smlouvách. Představuje také legislativní změny vedoucí k úpravě přisuzování zisků stálým provozovnám a v některých případech k používání pravidel pro převodní ceny. - Poznámky.

Brian J. Arnold

**Restrictions on interest deductions and tax treaties**

**Omezení týkající se odpočtu úroků od základu daně a daňové smlouvy**

Bulletin for international taxation, Vol. 73, (2019) No. 4, p. 170-185

Podniky se snaží minimalizovat svou daňovou povinnost mnoha způsoby, jedním z nich je i uplatňování nadměrných výpůjčních výdajů. Jelikož úrokové platby bývají obvykle odpočitatelné od základu daně, platbou vysokých úroků vzniká i vysoký nárok na odpočet. Autor v článku analyzuje, zda smlouvy o zamezení dvojího zdanění, jež jsou založeny na vzorových smlouvách OSN a OECD, brání státům nastavit si ve své domácí legislativě limity na odpočet úroků od základu daně. Za určitých okolností k tomu podle autora skutečně dochází, pokud se však omezení vztahuje stejně na rezidenty i nerezidenty, daňové smlouvy v nastavení limitů nebrání. Konkrétně se jedná např. o "earnings-stripping rules", což jsou ustanovení nedávno zavedená do legislativy EU i USA. - Poznámky.

Ana Cinta G. Cabral, Christos Kotsogiannis and Gareth Myles

**Self-employment income gap in Great Britain : how much and who?**

**Výše nepřiznaných příjmů u osob samostatně výdělečně činných ve Velké Británii kolik a kdo?**

CESifo Economic studies, Vol. 65, (2019) No. 1, p. 84-107

Studie poskytuje analytický vhled do rozdílů v příjmech osob samostatně výdělečně činných ve Velké Británii, s přihlédnutím na daňové přiznávání těchto příjmů. V potaz je brán fakt, že samostatně výdělečně činná osoba daňovému úřadu přiznává v průměru 80,4 % svých příjmů, což se přenáší i do rozdílů v příjmech, který se pohybuje okolo 19,6 %. Tento rozdíl je ovlivněn více faktory, mimo jiné pohlavím a věkem OSVČ. Z dostupných dat vyplývá, že muži v průměru hlásí menší příjmy, než-li ženy, což hraje v evaluaci příjmových diferencí významnou roli. - Poznámky.

Karel Janda, Martin Strobl

**Smoking Czechs : modelling tobacco consumption and taxation [elektronický zdroj]**

**Čeští kuřáci : modelování spotřeby tabáku a jeho zdanění**

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 1, p. 3-29

Autoři v článku vytvářejí model budoucí spotřeby tabáku v ČR a odhadují velikost populace kuřáků a vývoj daňových příjmů. Z prognózy vyplývá, že do r. 2028 spotřeba tabáku poroste - očekává se růst počtu kuřáků o 4-8 % (ve srovnání s rokem 2013) a zvýšení daňových příjmů o 7-26 %. Za tímto trendem stojí vývoj demografických proměnných. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Prague\\_Economic\\_Papers\\_1\\_2019\\_str\\_3-29.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Prague_Economic_Papers_1_2019_str_3-29.pdf)

Martin Děrgel

**Stálá provozovna v daních z příjmů**

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 5, s. 10-18

Autor se věnuje daňovému pojmu "stálá provozovna", který byl zaveden za účelem účinného zdanění zisků z podnikání nerezidentů. Charakterizuje formy podnikání nerezidentů v ČR a daňověprávní vztahy stálé provozovny z hlediska daně z příjmů. Rozebírá vymezení stálých provozoven a jejich kategorie (kamenná, staveniště, poskytování ostatních služeb, závislý zástupce, fiktivní stálá provozovna). Upozorňuje také na zvýhodnění nerezidentů ze smluvních států (smlouvy o zamezení dvojího zdanění) a představuje jednotlivé výhody. Následně řeší otázku zdanění příjmů (zisků) přiřitatelných stálé provozovně a tzv. zajištění daně. Problematika je dokumentována řadou příkladů.

Andrea Mangani

**Tax evasion in the media : a comparison of southern vs central and northern Italy**

**Daňové úniky v médiích : porovnání jižní vs. střední a severní Itálie**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 1, p. 36-49

Autorka v článku zkoumá, jakým způsobem italská média v jednotlivých regionech informují o daňových únicích. Způsob informování o finanční kriminalitě může mít mj. i ekonomické dopady, např. při rozhodování firem o investicích. Posuzováno bylo celkem 618 článků publikovaných v letech 2012-2016 ve dvou předních italských denících. Bylo potvrzeno, že média skutečně neinformují o daňových únicích jednotným způsobem - články o případech daňových úniků, ke kterým došlo v jižní Itálii, bývají kratší. Další analýza odhalila, že za nerovnoměrným zastoupením článků stojí deník La Repubblica a že dalších typů trestných činů (např. loupeží) se toto zkrácení netýká. - Poznámky.

João Carmona Lobita

**The ATAD's interest limitation rule : a step backwards?**

**Pravidlo o omezení úrokových nákladů v evropské směrnici ATAD : krok zpět?**

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 2-3, p. 60-65

Příspěvek se podrobně zaměřuje na nedostatky pravidla o omezení nadměrných výpůjčních výdajů (nebo-li omezení daňové uznatelnosti úroků), které přináší evropská směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (2016/1164/EU, ATAD). Toto pravidlo vychází z projektu BEPS a směřuje k vypořádání se se škodlivou daňovou optimalizací za pomoci podnikových úrokových nákladů z různých druhů dluhových nástrojů. Autor kriticky hodnotí např. neurčitost některých odborných termínů, subjektivní působnost pravidla, vztah k dvojímu zdanění, narušení zásady rovnosti a proporcionality, nedostatečnou podporu financování podniků prostřednictvím vlastního kapitálu a ne dluhových nástrojů aj. - Poznámky.

Aleksandra Bal

**The changing landscape of the EU VAT: digital VAT package and definitive VAT system**

**Změna podoby systému DPH v EU: digitální balíček a definitivní systém DPH**

European taxation, Vol. 59, (2019) No. 2-3, p. 73-80

Příspěvek popisuje a hodnotí opatření předložená jako součást reformy systému daně z přidané hodnoty v Evropské unii - digitální balíček DPH a definitivní (konečný) systém DPH. Digitální balíček se skládá ze směrnice č. 2017/2455/EU upravující povinnosti při poskytování služeb a prodeji zboží na dálku a dvou nařízení EK; je hlavní součástí evropské strategie jednotného digitálního trhu a má dopad na podniky členských i nečlenských států provozující elektronický obchod. Konečný systém



DPH nahradí současný dočasný systém DPH v oblasti intrakomunitárních přeshraničních obchodních transakcí. Autorka charakterizuje jeho účel a základní kámen systému - koncept certifikované osoby povinné k dani (certified taxable person, CTP), dále dočasné záplaty stávajícího systému (quick fixes), dodání zboží "přes sklad" (call-off stock) a řetězové obchody. - Poznámky.

Pavel Uminský

#### **Uplatňování novely zákona o DPH od 1.4.2019**

Daně a právo v praxi, Sv. 24, (2019) č. 5, s. 2-9

Článek blíže seznamuje s novelou č. 80/2019 Sb., účinnou od 1.4.2019, a zaměřuje se na změny, které přináší do zákona o dani z přidané hodnoty č. 235/2004 Sb. Autor vysvětluje a na příkladech dokládá změny ve vymezení základních pojmů (úplata, uskutečněné plnění, nájem, obrat, osoba povinná k dani, ekonomická činnost). Dále přibližuje problematiku místa plnění a změny pravidel pro digitální služby, daňových dokladů, uplatňování DPH u poukazů a vznik povinnosti přiznat daň. Také rozebírá změny základu daně a výpočtu daně i oprav daně v případě nedobytných pohledávek. Poté se věnuje sazbám daně a jejich očekávaným změnám, osvobození od daně bez nároku na odpočet daně, odpočtu daně a jeho opravě, režimu přenesení daňové povinnosti na příjemce plnění, správě DPH a kontrolnímu hlášení. -- K daňovým dokladům blíže Daňový a účetní tip č. 10/2019, s. 1-5 a Účetnictví v praxi č. 5/2019, s. 9-18. -- Přehled účinnosti změn viz DPH aktuálně č. 9-10/2019, s. 2.

Lenka Heřmánková

#### **Výběr cel a daní v 1. čtvrtletí (2019)**

Clo-douane, Sv. 53, (2019) č. 4, s. 6-7

Zůstatky na účtech celní správy ČR ke dni 31.3.2019. Celkové zůstatky příjmů státního rozpočtu na účtech CS. Dovoz (DPH, spotřební daně, clo a správní poplatky). Vnitrostátní spotřební daně. Dělená správa. Meziroční srovnání.

Drahomíra Martincová

#### **Vybrané změny ve zdaňování právnických osob podle zákona o daních z příjmů od 1.4.2019 (bez implementace ATAD)**

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 27, (2019) č. 2, s. 11-20

Článek komentuje vybrané změny ve zdaňování právnických osob v ČR podle zákona o daních z příjmů, které přinesl zákon č. 80/2019 Sb. Autorka se zabývá těmi změnami zákona o daních z příjmů, které byly přijaty bez přímé souvislosti s povinnou implementací unijního práva v oblasti pravidel proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem (směrnice ATAD a ATAD 2). Jedná se zejména o změny v uplatňování odpočtu od základu daně na podporu výzkumu a vývoje, zavedení nové oznamovací povinnosti o příjmech plynoucích do zahraničí, zdaňování kmenových listů a změny týkající se úpravy výsledku hospodaření ve vztahu k implementaci IFRS do práva EU. -- Podrobněji ke kmenovým listům viz Daně a právo v praxi č. 6/2019, s. 34-36.

Zuzana Kollárová

#### **Začala sa malá revolúcia v evidovaní tržieb**

Trend, Sv. 29, (2019) č. 14, s. 45-48

Článek seznamuje s projektem slovenské finanční správy eKasa, který na Slovensku zavádí online registrační pokladny přímo napojené na daňovou správu. Tato změna v evidenci tržeb má pomoci v boji proti daňovým podvodům a také zlepšit výkon kontrolní činnosti. Je přiblížen postup při zavádění eKasy, fungování nového systému i jeho přínosy. Autorka také zvažuje náklady na provozování elektronické registrační pokladny pro podnikatele a upozorňuje na možné výjimky z této evidence pro provozovny na místech, kde není dostupný internet. -- K zavádění eKasy viz také Trend č. 20/2019, s. 6.

Martin Děrgel

#### **Změny daní z příjmů od dubna 2019**

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 6, s. 3-10

Příspěvek nejprve stručně představuje zákon č. 80/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, a dále se zaměřuje na pět nejvýznamnějších novinek v oblasti daní z příjmů. Rozebírá zvýšení limitu pro srážkovou daň z malých odměn za práci; zvýšení stropu paušálních výdajů OSVČ; úpravu podmínek odpočtu nákladů na podporu výzkumu a vývoje; rozšíření oznámení o příjmech plynoucích

do zahraničí a čtyři nová pravidla proti praktikám vyhýbání se dani (implementace směrnice ATAD - omezení uznatelnosti nadměrných výpůjčních nákladů, zdanění při přemístění majetku bez změny vlastnictví - zdanění při odchodu, řešení důsledků rozdílné právní kvalifikace - tzv. hybridní nesoulady, zdanění ovládané zahraniční společnosti). -- Blíže k paušálním výdajům viz Daně a účetnictví bez chyb... č. 7-8/2019, s. 3-6 a k nadměrným výpůjčním výdajům s. 15-18. -- Uplatnění srážkové daně v r. 2019 viz DHK č. 7-8/2019, s. 29-36.

Vítězslav Kapoun

### **Změny ve zdaňování v návaznosti na implementaci ATAD - exit tax a CFC pravidla**

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 27, (2019) č. 2, s. 35-37

Evropská směrnice, kterou se stanoví pravidla proti vyhýbání se daňovým povinnostem mající přímý vliv na fungování vnitřního trhu (ATAD, 2016/1164/EU) byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 80/2019 Sb. Oblasti, které směrnice ATAD řeší, se týkají pouze právnických osob. Autor podrobněji rozebírá a komentuje zdanění při přemístění majetku bez změny vlastnictví (zdanění při odchodu, exit tax) a zdanění ovládané zahraniční společnosti (CFC pravidla). Zdanění při odchodu je upraveno v novém § 23g a § 38zg, pravidla pro ovládané zahraniční společnosti pak v § 38fa. - Poznámky. -- Více ke zdanění při odchodu viz Daně a právo v praxi č. 6/2019, s. 8-13.

Robert C. Prätzler, Florian S. Zawodsky

### **Zur Abgrenzung von ermäßig besteuerten Sachverhalten im Mehrwertsteuerrecht**

#### **K rozlišení položek daněných sníženou sazbou v právu o DPH**

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 68, (2019) Nr. 9, S. 325-336

U příležitosti předložení předběžné otázky německého Spolkového finančního dvora Soudnímu dvoru EU ve věci ekvivalence parkovacích míst pro obytné čuny s místy v kempu či pro karavany se autoři článku obecněji zamýšlejí nad judikaturou SDEU ve věci zásad snížených sazeb DPH a jejich aplikace u sporných položek. V závěru nicméně konstatují absenci jednoznačných kritérií v rozhodování unijních soudců a pozorují tendenci spíše finální rozhodnutí delegovat zpět na soudy členských států. V členských státech však daňové výjimky u DPH spíše bují a nenaplnuje se tak očekávání Evropské komise vyjádřené v návrhu systémové směrnice k DPH z r. 2006, že dojde k postupné harmonizaci národních daňových systémů. Za slibnější cestu než formulaci zásad pro snížené sazby proto článek považuje úplné upuštění od této praxe a doporučuje případné výjimky ve zdanění realizovat prostřednictvím spotřebních daní. - Poznámky.

### **Zkrácené obsahy časopisů**

*Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny*

### **Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**

#### **Sv. 24, (2019) č. 5**

Uplatňování novely zákona o DPH od 1.4.2019 - č. 80/2019 Sb. (s. 2-9); Stálá provozovna v daních z příjmů (s. 10-18); Nová pravidla proti vyhýbání se daňovým povinnostem - ATAD (s. 19-21); Společnost - vznik, průběh, zánik a daň z příjmů (s. 22-27); Uplatňování DPH ve společnosti v roce 2019 (s. 28-31); Zdravotní pojištění a příjmy nezahrnované do vyměřovacího základu zaměstnance (s. 32-36); Investiční strategie pro finanční kapitál - 2. část, Rizika finančních investic a finanční trhy (s. 37-40); Dokazování v řízení o posečkání daně podle § 156 daňového řádu (s. 41-44); Daňový řád slaví 10 let (s. 45-48); Daňová kontrola nebo výzva k podání dodatečného priznání: judikatura správních soudů (s. 49-56).

### **Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**

#### **Sv. 20, (2019) č. 7-8**

Paušální výdaje FO - příznivá změna (s. 3-6); Pořízení zboží z jiného členského státu - novela DPH od 1.4.2019 (s. 9-12); Omezení uznatelnosti nadměrných výpůjčních výdajů - ATAD (s. 15-18); Studentské brigády - postup zdanění příjmů (s. 23-26); Oznámení o příjmech plynoucích do zahraničí (s. 27-31); Použití průměrných nebo skutečných cen za PHM? (s. 32-34); Nejdůležitější změny zákona o DPH (1. část) (s. 36-40); Finanční a operativní leasing (s. 45-47); Karenční doba (s. 61-65); Cenné papíry a podíly (1. část) (s. 77-79); Flexibilní formy zaměstnávání (s. 80-82); Zaměstnanecké benefity a daň z příjmů (s. 99-102); Kratší pracovní úvazek - jeho klady a zápory (s. 106-109).

**Daňová a hospodářská kartotéka : DHK****Sv. 27, (2019) č. 6**

Změny daní z příjmů od dubna 2019 - novela č. 80/2019 Sb. (s. 3-10); Nepeněžní příspěvek zaměstnavatele na různé druhy masáží - pravidla pro osvobození od daně (s. 10-15); Oprava základu daně v případě nedobytné pohledávky (s. 15-20); Podnikatelské koncepty ve službách adresovaných zahraničním klientům mohou vést k registraci k dani z přidané hodnoty v jiných členských státech EU (s. 20-23); Nedokončený a ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (s. 24-28); Opravné položky v účetnictví a daň z příjmů (s. 28-35); Rozsudek SD EU ve věci "pronájmu nemovitosti jako prodej podniku z pohledu DPH" (s. 36-37).

**Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi****Sv. 2019, č. 10**

Daňové doklady - změny od 1.4.2019 zákonem č. 80/2019 Sb. (1-5); Stanovení kupní ceny u pronajímané nemovitosti - otázky a odpovědi (s. 7-8).

**Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi****Sv. 2019, č. 11**

Režim přenesení daňové povinnosti v tuzemsku - změny od 1.4.2019 (s. 1-3); Tabulkový přehled významných změn vyplývajících z daňového balíčku 2019 - 1. část (s. 4-7); Paušální výdaje na dopravu automobilem ze společného jmění manželů - dotazy a odpovědi (s. 8).

**DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH****Sv. 2019, č. 11**

Obchodování v EU a ve třetích zemích v roce 2019 - 2. část, poskytování služeb (s. 1-3); DPH u rezervačních poplatků - dotazy a odpovědi (s. 5); DPH a zaokrouhlování po 1.4.2019 - dotazy a odpovědi (s. 5); Opravný daňový doklad - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Neplátce DPH, který fakturuje do EU - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

**DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH****Sv. 2019, č. 9-10**

Novela zákona o DPH 2019: sazby daně (s. 1-2); Změny v DPH a přehled jejich účinnosti - na základě novely č. 80/2019 Sb. (s. 2); Obchodování v EU a ve třetích zemích v roce 2019 - 1. část (s. 3-10); Sazba DPH v případě subdodávek - dotazy a odpovědi (s. 10); Zálohový list - dotazy a odpovědi (s. 12).

**Finanční, daňový a účetní bulletin****Sv. 27, (2019) č. 2**

Změny zákona o DPH v daňovém balíčku (s. 2-6); Daň z přidané hodnoty u nemovitých věcí (s. 7-10); Vybrané změny ve zdaňování právnických osob podle zákona o daních z příjmů od 1.4.2019 (bez implementace ATAD) (s. 11-20); Daň z příjmů fyzických osob od 1.1.2019 (s. 21-24); Příjmy z prodeje nemovitých věcí v dotazech a odpovědích (s. 25-30); Změny ve zdaňování v návaznosti na implementaci ATAD - exit tax a CFC pravidla (s. 35-37); Metody k nastavení převodních cen (s. 38-44); Platební výměr na úrok z posečkané částky (s. 45-48); Změny při poskytování náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti v roce 2019 (s. 53-55).

**Hospodářské noviny****Sv. 63, (2019) č. 102 (29.5.2019)**

Pokrytecká Evropa. Velké daňové ráje má i starý kontinent: žebříček rájů vedou ostrovy patřící Británii (s. 1) a Kde hledat daňový azyl: podle studie firemních daňových rájů jde přes Velkou Británii nebo její zámořská území třetina daňových optimalizací. Daňové ráje však vytvářejí i další evropské státy (s. 2) a související komentář na s. 9; Boj s chudobou vážne, z 15 bodů jsou splněny dva (s. 4); Poslanci řeší garážová stání a "bič" na problémové sousedy: novela občanského zákoníku přináší ochranu proti neukázněným vlastníkům bytů a mění předkupní právo (s. 16).

**Účetnictví v praxi****Sv. 23, (2019) č. 5**

Novela zákona o dani z přidané hodnoty - 1. část (s. 4-8); Daňové doklady a opravné daňové doklady od 1.4.2019 - dopady zákona č. 80/2019 Sb. (s. 9-16); Dlouhodobý nehmotný majetek - účetní a daňový postup (s. 21-25); Výpověď svědka v daňovém řízení (s. 26-29); Daň a příslušenství daní ve výdajích (nákladech) podnikatelů (s. 36-40).

**Unes - účetnictví neziskového sektoru****Sv. 17, (2019) č. 5**

Judikatura Evropského soudního dvora (ESD) v oblasti DPH dopadající na činnost územních samosprávných celků (ÚSC): předmět daně (s. 3-7); Novinky v legislativě - daňový balíček 2019 (dokončení) (s. 8-11); Zdanění odměny svěřenského správce (s. 22-25).

**Ekonomické vědy. Ekonomie****A microeconomist's macroeconomist : the John Bates Clark medal****Makroekonomka inspirovaná mikroekonomií : Medaile Johna Batese Clarka**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9141, p. 63

Článek informuje o práci americké ekonomky Emi Nakamura, jíž byla v r. 2019 udělena Medaile Johna Batese Clarka (John Bates Clark medal; jde o prestižní ocenění udělované Americkou ekonomickou asociací mladým ekonomům). Ocenění získalo v posledních přibližně dvaceti letech jen minimum makroekonomů, Nakamura je tedy výjimkou. Ve své práci se dosud zabývala mj. fiskálními stimuly, jevem "jobless recovery" (oživení bez nárůstu pracovních míst) či strnulostí cen. Ve způsobu získávání nových dat potřebných k výzkumu se Nakamura a její spolupracovníci inspirovali mikroekonomií.

Chris Wellisz

**Class analyst****Analytik třídní struktury**

Finance & development, Vol. 56, (2019) No. 1 (March), p. 30-33

Článek představuje předního ekonomického odborníka na oblast globálních nerovností Branka Milanovice, původem z Jugoslávie. Připomíná jeho výzkum globálních příjmových nerovností za období 1998-2008, "sloní křivku" zobrazující globální nerovnost rozložení příjmů i další práce o postsocialistických ekonomikách, nerovnosti a třídní struktuře.

By Lukas Kremens and Ian Martin

**The quanto theory of exchange rates****Teorie měnových kurzů založená na obchodech s quanto deriváty**

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 3, p. 810-843

Předvídání pohybu měnových kurzů je obecně obtížné. Predikce založené na teorii nekryté úrokové parity (uncovered interest parity, UIP) v praxi často nevycházejí. Autoři v článku předkládají novou proměnnou, která se odvíjí od cen tzv. quanto kontraktů, což jsou obchody s tzv. quanto deriváty. Tyto finanční deriváty jsou denominované v jiné měně, než jejich podkladová aktiva. Proměnná navržená v článku vykazuje podle autorů při predikci lepší výsledky, než jiné běžně používané metody. - Poznámky.

**Finance. Bankovníctví. Měnový systém**

Radim Kříž

**"Tracking stock" aneb divizní akcie jako zvláštní druh akcií**

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 11, (2019) č. 4, s. 90-95

Předmětem článku je analýza problematiky zvláštního druhu akcií, který před přijetím zákona o obchodních korporacích právní úprava neumožňovala vydat a který je nejčastěji v české teorii a praxi označován jako tzv. "divizní akcie". Dále pojem "tracking stock" a jeho odraz v české právní úpravě; divizní akcie jako možný druh akcií. - Poznámky.

Jan Bruha, Jaromír Tonner

**An exchange rate floor as an instrument of monetary policy : an ex-post assessment of the Czech experience**

**Kurzový závazek jako nástroj měnové politiky : ex post hodnocení české zkušenosti**

Finance a úvěr, Vol. 68, (2018) No. 6, p. 537-549

V r. 2013 začala Česká národní banka používat směnný kurz koruny jako nástroj měnové politiky, když se zavázala udržovat hodnotu koruny na 27 Kč za euro s cílem předcházet riziku deflačních tendencí. Článek analyzuje efekty zavedení kurzového závazku na českou ekonomiku. Výzkum ukázal, že zavedení zmíněných opatření mělo pozitivní efekty na makroekonomické proměnné a zabránilo negativní inflaci. Na základě zpětného hodnocení autoři přicházejí se závěrem, že politiku uplatňovanou ČNB počínaje r. 2013, lze považovat za úspěšnou. - Poznámky.

Jamie Smyth

**Australia turns to artificial intelligence to boost compliance**

**Austrálie se pouští do rozvoje umělé inteligence za účelem podpory dodržování právních předpisů**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40060 (9.4.2019), p. 14

Australským bankovním a pojišťovacím sektorem otřásla v předchozích měsících série skandálů, jež se týkala nekalých obchodních praktik a nečinnosti příslušných regulátorů. Nyní to odpovědní aktéři chtějí napravit podporou výzkumu a implementace technologií umělé inteligence, které by zajistily dodržování právních předpisů a etické jednání. Jeden z pilotních programů Australské komise pro cenné papíry a investice (ASIC) například zahrnuje vývoj softwarů na vyhodnocování finanční dokumentace, reklamních praktik nebo používání manipulativních slovních obrátů v telefonních hovorech mezi pojišťovacími agenty a jejich klienty. Podle článku jsou australské plány v souladu s mezinárodními trendy. Autor nicméně upozorňuje na pochyby druhého regulátora finančního trhu APRA o bezchybnosti automatizované kontroly prostřednictvím algoritmů, jakož i výhrady některých finančních institucí ke sdílení svých dat s technologickými firmami.

Sarah Hendriks

**Banking on the future of women : gender equality**

**Bankovníctví pro budoucnost žen : genderová rovnost**

Finance & development, Vol. 56, (2019) No. 1 (March), p. 24-25

Příspěvek vyzdvihuje potřebnost posílení finanční inkluze a digitálních finančních služeb pro prosazování genderové rovnosti v rozvojových zemích. Informuje o úsilí významné světové nadace v oblasti rovných příležitostí žen a v propagaci přístupu k digitálním finančním službám. -- O genderových rozdílech v Japonsku viz příspěvek na s. 26-29.

Laure Baquero

**Brexit : the shape and scope of financial implications [elektronický zdroj]**

**Brexit : podoba a rozsah finančních dopadů**

Conjoncture, No. 3 (2019), p. 2-12

Občané Velké Británie rozhodli v červnu 2016 v referendu o odchodu své země z EU. Autorka analyzuje pravděpodobné důsledky tohoto rozhodnutí ve finanční sféře - konkrétně se zabývá mj. tím, jaké změny vyvstanou ztrátou tzv. evropského pasu (nástroj, díky kterému mají finanční instituce usnadněn přístup na trh v jiných zemích v rámci Evropského hospodářského prostoru) či zda brexit ovlivní oblast clearingů. - Poznámky. -- Článek byl publikován 29.3.2019, tj. ještě před tím, než byl posunut nejzazší termín brexitu na 31. října 2019. -- Text je dostupný i ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture\\_3\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture_3_2019.pdf)

Paolo Cavallino

**Capital flows and foreign exchange intervention**

**Kapitálové toky a devizové intervence**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 127-170

Autorka vychází z modelu malé otevřené ekonomiky, za předpokladu nedokonalosti mezinárodních finančních trhů. Ve snaze charakterizovat optimální pravidla devizové intervence jsou analyzovány dopady kolísání směnných kurzů v důsledku šoků portfoliových toků. Na příkladu Švýcarska je

zpracován model, který kvantifikuje neefektivnosti způsobené šoky kapitálového toku a stanovuje ideální rozsah intervencí. Dle autorky je optimální politickou reakcí částečná stabilizace výkyvů jak pomocí devizových intervencí, tak pomocí měnové politiky. - Poznámky.

Michal Stupavský

### **České vládní dluhopisy: opatrně**

Profi poradenství & finance, Sv. 7, (2019) č. 3, s. 18-19

Informace o výnosech českých vládních dluhopisů a o jejich budoucím investičním výhledu. Autor zdůrazňuje, že české vládní dluhopisy jsou stále vysoce atraktivní pro zahraniční investory, kteří ve velké míře spekulují na posílení koruny a pravděpodobně i na růst jejich cen. Tím pádem jsou podobně jako koruna velmi náchylné na zhoršení sentimentu investorů. Na druhou stranu budou české vládní dluhopisy ovlivňovány vývojem nastavení měnové politiky v eurozóně a v Česku. Výnosová křivka momentálně ukazuje zanedbatelný rozdíl mezi výnosem dvouletého a desetiletého dluhopisu. Grafy ilustrují rozdíly českého a německého výnosu u krátkodobého i dlouhodobého dluhopisu v období 2001-2019. Je připomenuta i zmínka o třetí emisi státních dluhopisů pro občany s názvem Dluhopisy Republiky.

### **Češi lépe splácejí, ale banky žádosti zamítají**

Profi poradenství & finance, Sv. 7, (2019) č. 3, s. 37

Bližší pohled na vývoj zadlužení obyvatel ČR v r. 2018 a na meziroční porovnání dynamiky jednotlivých ukazatelů. Dluhy tří milionů obyvatel dosáhly ke konci r. 2018 celkem 2,32 bilionu korun a meziročně vzrostly o 8,3 %. Průměrná měsíční splátka úvěrů dosáhla 7565 Kč. Výše dlouhodobého dluhu, tedy dluhu z hypoték a stavebního spoření, vzrostla meziročně o 150 miliard korun, naopak objem dluhu ohroženého nesplácením klesl na 34,4 miliardy korun. Banky a další finanční instituce vyřídily kladně téměř 60 % žádostí o úvěr, zvýšil se počet zamítnutých žádostí s ohledem na posouzení úvěruschopnosti žadatele.

By Harjoat S. Bhamra and Raman Uppal

### **Does household finance matter? Small financial errors with large social costs**

### **Je kapitál domácností podstatný? Malé chyby ve finančním rozhodování s významnými společenskými dopady**

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 3, p. 1116-1154

Dosavadní výzkumy naznačují, že domácnosti při investování nedostatečně diverzifikují svá portfolia. Objevuje se jev zvaný "familiarity bias", tj. "zkreslení vlivem obeznámenosti". V praxi to znamená, že lidé jsou při investování ovlivněni např. geografickými faktory, společnou kulturou či jazykem. V rámci svého portfolia pak jedinci drží aktiva, pro která se rozhodli vlivem zkreslení, ve větší míře než by bylo optimální. Autoři se v článku zabývají tím, jaké má tato skutečnost dopady na úrovni celé společnosti, a zjišťují, že jev může vést k významné ztrátě společenského blahobytu. - Poznámky.

Dominika Kolcunová, Tomáš Havránek

### **Estimating the effective lower bound on the Czech National Bank's policy rate**

### **Odhad efektivní dolní hranice repo sazby stanovené Českou národní bankou**

Finance a úvěr, Vol. 68, (2018) No. 6, p. 550-577

Autoři odhadují efektivní dolní hranici repo sazby stanovované ČNB. Tato hranice je determinována hodnotou, pod kterou by byla držba peněz v hotovosti preferovanější než držba peněz na bankovních účtech se zápornými úrokovými sazbami. Dolní hranici aproximují na základě nákladů na uskladnění, pojištění a transport hotovosti a nákladů ztráty pohodlnosti spojené s bezhotovostními transakcemi. Závěrem pomocí vektorové autoregrese ukazují, že potenciál záporných sazeb nepostačuje pro uvolnění měnové politiky a nevede k dosažení obdobného vlivu, který měl kurzový závazek uplatňovaný ČNB v letech 2013-2017. - Poznámky.

Jörg Krämer

### **Gefährliche Überdosis : eine neue Strategie der EZB darf Finanzblasen nicht ignorieren**

### **Nebezpečné předávkování : nová strategie ECB nesmí ignorovat vznik bublin na finančním trhu**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 66 (3.4.2019), S. 48

Komentář polemizuje s návrhem Olliho Rehna, guvernéra finské centrální banky a jednoho z možných nástupců M. Draghiho v čele Evropské centrální banky, aby novou deklarovanou strategií ECB bylo



zvyšovat úrokové sazby až při déle trvající a více než dvouprocentní inflaci. Tuto fixaci měnové politiky na míru inflace autor článku odmítá s tím, že - jak ukázala i analýza Banky pro mezinárodní platby - nejsou stagnující ceny výraznou překážkou pro hospodářský růst, přičemž proces digitalizace má navíc na růst inflace spíše negativní vliv. Kromě toho příklad USA z přelomu milénia ukázal, že váhavý přístup k normalizaci měnové politiky jen zadělal na problémy na hypotečním trhu a v míře zadlužení, což po r. 2007 způsobilo ve vyspělých státech recesi a eurozóně přineslo dlouhé období nízké inflace. ECB by měla naopak zvyšovat úrokové sazby, například už za situace silného nárůstu cen nemovitostí nebo objemu úvěrů.

Óscar Jordà, Moritz Schularick, Alan M. Taylor, Felix Ward

### **Global financial cycles and risk premiums**

#### **Globální finanční cykly a rizikové prémie**

IMF Economic Review, Vol. 67, (2019) No. 1, p. 109-150

Předmětem analýzy je synchronizace finančních cyklů v 17 vyspělých ekonomikách sledovaná v období uplynulých 150 let. Obzvláště pozoruhodný je dle autorů strmý nárůst míry součinných pohybů na globálním akciovém trhu. Fluktuační v premiích rizikových i nerizikových akcií a dividend se, dle autorů, do velké míry podílejí na pozorované synchronizaci cen akcií. Článek přichází se závěrem, že současný pohyb celkového objemu půjček, cen domů a vlastního jmění během posledních dekad dosáhl historického maxima. Dle zjištění je taktéž nezanedbatelný narůstající vliv americké měnové politiky, která působí na mezinárodní akciové trhy. - Poznámky.

By John Gathergood, Neale Mahoney, Neil Stewart, and Jörg Weber

### **How do individuals repay their debt? : the balance-matching heuristic**

#### **Jak jedinci splácejí své dluhy? : přístup založený na párování zůstatků**

The American Economic Review, Vol. 109, (2019) No. 3, p. 844-875

Autoři na základě dat z Velké Británie zkoumají, zda se lidé chovají efektivně při splácení svých dluhů na kreditních kartách. Dlužník by se správně měl snažit přednostně splatit dluh na kreditní kartě, u které je stanovena nejvyšší úroková sazba. Tento přístup by vedl k minimalizaci výpůjčních nákladů. V článku bylo nicméně zjištěno, že reálně se takto lidé nerozhodují - velikost splátky se neřídila úrokovými sazbami, ale výší dlužné částky na každé kartě (přístup "balance-matching heuristic"). - Poznámky.

Mary Amiti, Patrick McGuire, David E. Weinstein

### **International bank flows and the global financial cycle**

#### **Mezinárodní bankovní toky a globální finanční cyklus**

IMF Economic Review, Vol. 67, (2019) No. 1, p. 61-108

Pro pochopení mezinárodní transmise bankovních krizí je stěžejní porozumět tomu, co pohání mezinárodní bankovní toky. Článek poskytuje vhled do této problematiky a rozebírá dopady nabídky, poptávky a globálního finančního cyklu na mezinárodní bankovní toky. Autoři přicházejí s metodologií, která slouží jako užitečný nástroj ke sledování globální bankovní aktivity. Tvůrci politik tak mohou zjistit, zda je rychlé zvyšování nebo snižování úvěrů pro určitou zemi řízeno systematickými změnami v účetních bilancích klíčových bankovních systémů dané země anebo zda je pro tuto zemi idiosynkrické. - Poznámky.

Martin Arnold

### **Lenders' excuses for lagging behind US rivals are wearing thin**

#### **Výmluvy evropských bank ohledně zaostávání za americkými konkurenty jsou už otřepané**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40073 (25.4.2019), p. 12

Podle autora komentáře už přestávají být důvěryhodná zdůvodnění evropských bankéřů, proč jejich instituce vykazují nízkou ziskovost a zaostávají za svými konkurenty z USA. Jak globální finanční, tak evropská dluhová krize už jsou časově natolik vzdáleny, aby poukazy na tyto události mohly obstát. Je sice pravdou, že evropské peněžní domy ztratily nízkými úroky na úvěry a dokonce záporným úročením svých depozit u ECB značnou část svých příjmů, samy však dosud udělaly málo v racionalizaci svých nákladů, jak o tom například svědčí stále vysoký počet fyzických poboček s malým vytížením. -- Viz také příspěvek v čas. Trend č. 17/2019, s. 38-40.

**Rise of the No Men : big compliance****Vzestup kontrolorů : posilování dohledu nad dodržováním předpisů**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9141, p. 58-60

V uplynulém desetiletí vzrostla v bankovníctví výrazně poptávka po zaměstnancích zabývajících se oblastí "compliance", tzn. kontrolou toho, že instituce dodržuje veškeré předpisy. Nedávné skandály týkající se praní špinavých peněz zájem o posílení těchto pozic ještě podpořily. Některé banky zkoumají možnost nasazení umělé inteligence, ta však pravděpodobně nebude moci nahradit veškerou činnost kontrolorů. Zájem o "compliance" se očekává i do budoucna, mj. s tím, jak administrativa amerického prezidenta D. Trumpa stále častěji využívá sankce jako nástroj zahraniční politiky.

**Tech's raid on the banks****Útok technologií na banky**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9141, p. 9

Technologická revoluce, jež výrazně transformovala řadu odvětví, se až dosud vyhýbala bankovníctví. Nyní se však situace mění - v asijských zemích vzrůstá popularita platebních aplikací, v USA a Evropě je zase čím dál více využíváné mobilní bankovníctví. Technologický pokrok v oblasti bankovníctví je spojený s přínosy, ale i s možnými riziky. Na jedné straně mohou informační technologie pomoci snížit náklady a díky dostupnosti dat zefektivnit služby, na straně druhé hrozí například vzestup koncentrace na trhu. To, zda přínosy převáží nad riziky, může ovlivnit i regulace. -- K tématu viz i speciální příloha o bankovníctví, která následuje v čísle po s. 40.

Adam Kučera, Michal Dvořák a Zlataše Komárková

**The Czech government yield curve decomposition at the lower bound****Rozklad výnosové křivky českých státních dluhopisů na spodní hranici úrokových sazeb**

Finance a úvěr, Sv. 69, (2019) No. 1, p. 2-36

Časová struktura výnosových měr je důležitým faktorem při sledování budoucího makroekonomického vývoje, preferencí investorů a tržního očekávání. Výnosová křivka potom slouží jako významný indikátor vývoje hospodářského cyklu, jelikož odráží očekávání tržních aktérů. Článek se zaměřuje na rozklad výnosové křivky českých státních dluhopisů s cílem odhadnout a interpretovat, jak se vývoj výnosové křivky českých státních dluhopisů změní v reakci na finanční šok. - Poznámky.

Patrick Jenkins

**The private equity bubble is bound to burst****Bublina soukromého kapitálu směřuje k prasknutí**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40064 (13.4.2019), p. 11

Sektor soukromého podílnického kapitálu (private equity) se podle autora komentáře stal po globální finanční krizi magnetem pro investory, pro které burzovní obchody s cennými papíry ztratily na atraktivitě. Nyní se však množí signály, že by se private equity mohlo stát obětí svého vlastního úspěchu. Na trhu se totiž začíná nacházet příliš mnoho peněz a zároveň příliš mnoho investorů se neváhá značně zadlužit a upravovat bilance neburzovních podniků, do kterých vstupují a dále je prodávají. V případě nástupu recese se tak řada akvizic může ukázat jako nadhodnocená s nepříjemnými následky jak pro jejich kupce, tak pro reálnou ekonomiku. -- K tématu viz také komentář ve FT č. 40067/2019 (17.4.2019), s. 20; k vývoji investic v private equity v Německu viz HB č. 76/2019 (17.4.2019), s. 28-29.

**They know their customers : America's community banks****Znají své klienty : americké komunitní banky**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9142, p. 63

Počet amerických lokálních bank sice klesá, jinak se ale malé banky nacházejí v dobré situaci: oproti r. 2017 se zvýšila jejich ziskovost a navíc mohou tyto instituce těžit z uvolnění regulace. Zdá se, že lokální banky mají šanci obstát i v době digitalizace – jejich nespornou výhodou je znalost potřeb svých zákazníků (mj. malých firem a farmářů).

Deutsche Bundesbank

**Zinsweitergabe im Niedrigzinsumfeld = Interest rate pass-through in the low interest rate environment**  
**Transmise úrokových sazeb v prostředí nízkých úroků**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 71, (2019) Nr. 4, S. 45-77

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 71, (2019) No. 4, p. 43-75

Analýza transmise úrokových sazeb v eurozóně, jejíž finanční trh se od finanční a dluhové krize a vlivem uvolněné měnové politiky ECB dlouhodobě nachází v prostředí nízkých úroků, přičemž od r. 2014 je pro vklady u centrálních bank Eurosystemu uplatňována záporná úroková sazba. Konkluze autorů zní, že zatímco úročení vkladů u komerčních bank nenásledovalo úrokové sazby Eurosystemu pod nulovou hranici, probíhala dle v článku představeného flexibilního modelového rámce téměř beze zbytku krátkodobá transmise úrokových sazeb do úročení bankovních úvěrů v letech 2011 až 2016. S přetrvávajícím záporným úročením vkladů u centrálních bank však tato transmise mírně oslabila a je možné, že to postupem času ovlivní i dlouhodobé parametry. Nicméně vzhledem k prostředí historicky nízkých úroků nelze očekávat, že by úroková hladina pro úvěry nevedla k podpoře expanzivního úvěrování. Příspěvek také obsahuje přehled relevantní literatury o transmissi úrokových sazeb a prostředí nízkých úroků v zemích eurozóny, EU a dalších vyspělých ekonomikách. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

**Zkrácené obsahy časopisů**

*Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny*

**Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank**

**Sv. 27, (2019) č. 5**

Hromadné žaloby? Ano, ale jinak! - zákon o hromadných žalobách (s. 10-13); Změna systému ČNB pro regulatorní výkaznictví nabízí příležitost pro skutečně komplexní řešení na straně bank (s. 18-19); Vliv IoT na sektor pojišťovnictví - internet věcí (s. 22-23); Banka 2025? Rozhodně ne na vlastním písečku! - digitální bankovníctví (s. 28-29); S jakými poplatky se můžeme setkat u stavebního spoření? (s. 30-31); Proměny českého HDP v číslech: otevřeli jsme se světu a zadlužili se (s. 32-33); Sto let bankovníctví a koruny: od optimismu první republiky po rozdělení státu - historie (s. 42-45); Centrální banky zemí indického subkontinentu (s. 48-49).

## **Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny**

Sara Barcenilla, Gregorio Gimenez, Carmen López-Pueyo

**Differences in total factor productivity growth in the European Union : the role of human capital by income level [elektronický zdroj]**

**Rozdíly v růstu celkové produktivity výrobních faktorů v Evropské unii : úloha lidského kapitálu podle úrovně příjmu**

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 1, p. 70-85

Autoři analyzují rozdíly v růstu celkové produktivity výrobních faktorů (TFP) v zemích EU za období 1950-2011. Lidský kapitál ovlivňuje hospodářský růst dvojím způsobem: podporuje inovace a zvyšuje kapacitu států co do schopnosti přijmout technologie ze zahraničí. Tyto účinky se projevují u různých skupin členských zemí EU. K následné podrobnější analýze byly použity metody tzv. Shorroockova-Shapleyho a Oaxacaho-Blinderova rozkladu (dekompozice). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.689>

Pascal Devaux

**Egypt : from macroeconomic stabilisation to sustainable growth [elektronický zdroj]**

**Egypt : od makroekonomické stabilizace k udržitelnému růstu**

Conjoncture, No. 4 (2019), p. 8-17

Hodnocení současné hospodářské situace Egypta. Díky konsolidačním opatřením z r. 2016 došlo v Egyptě k odstranění makroekonomické nerovnováhy a k obnovení důvěry v očích zahraničních investorů. Snižuje se deficit běžného účtu platební bilance; inflace je stále na vysoké úrovni, ale dochází k jejímu

zmírnění. Výhled do budoucna je příznivý, je však nutné provést některé strukturální reformy a vyřešit mj. problém nedostatečné tvorby nových pracovních míst. - Poznámky. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture\\_4\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture_4_2019.pdf)

Rochelle Toplensky, Madhumita Murgia

### **EU antitrust crackdown on Big Tech urged**

#### **Sílí volání po antimonopolním zásahu EU vůči technologickým gigantům**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40057 (5.4.2019), p. 2

Ke zprávě zvláštních poradců Evropské komise Heike Schweitzer, Jacquese Crémera a Yves-Alexandra de Montjoye z dubna 2019, která mapuje možné hrozby pro hospodářskou soutěž v EU ze strany velkých technologických firem. Podle této zprávy je sice stávající unijní soutěžní právo robustní a flexibilní, zejména ve vztahu k trhům postaveným na digitálních technologiích by však mělo dojít k určitým úpravám a novým způsobům právní aplikace. Kromě hlediska podílu na celkových prodejkách by se měli evropští regulátoři hospodářské soutěže například více zaměřovat na výchozí nastavení určitých služeb u obchodovaných produktů nebo na výlučný přístup konkrétních společností k uživatelským datům. EK by rovněž měla dostat možnost prošetřovat akvizice společností s menším obratem, než je stávajících 2,5 miliardy eur. - Zpráva zvláštních poradců byla zveřejněna pod názvem "Competition policy for the digital era". -- K tématu viz také komentář na s. 9.

Louis Boisset

### **Eurozone convergence : where do things stand today? [elektronický zdroj]**

#### **Konvergence eurozóny : jaká je dnešní situace?**

Conjoncture, No. 4 (2019), p. 2-7

Koncept hospodářské konvergence (ekonomického sbližování) zahrnuje konvergenci nominální, která se vztahuje k plnění tzv. maastrichtských kritérií, a konvergenci reálnou. Reálná konvergence spočívá ve sbližování trendů produktivity a příjmů. Autor v článku posuzuje vývoj nominální i reálné konvergence v eurozóně od r. 1992 až do současnosti. Období před finanční krizí se vyznačovalo procesem nominální konvergence, který však nebyl dokončen, což přispělo ke vzniku makroekonomické nerovnováhy. V pokrizovém období se proces sbližování utlumil. Dosažení udržitelné konvergence v eurozóně stále brání některé překážky. - Poznámky. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture\\_4\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture_4_2019.pdf)

Carlos R. Barrera Chaupis

### **Expectations and central banks' forecasts : the experience of Chile, Colombia, Mexico, Peru and the United Kingdom, 2004-2014**

#### **Očekávání a předpovědi centrálních bank : zkušenost z Chile, Kolumbie, Mexika, Peru a Spojeného království, 2004-2014**

Finance a úvěr, Vol. 68, (2018) No. 6, p. 578-599

Studie zkoumá ekonomické předpovědi centrálních bank a jejich vliv na předpovědi publikované expertními analytiky. Konkrétně se zaměřuje na případ Chile, Kolumbie, Mexika, Peru a Spojeného království a analyzuje zde uveřejněné předpovědi o budoucím ekonomickém vývoji, vztahující se na prognózy vývoje inflace a hospodářského růstu příslušných ekonomik. - Poznámky.

Aaron Hedlund

### **Failure to launch : housing, debt overhang, and the inflation option**

#### **Selhání startu : bydlení, dluhové převisy a možnost inflace**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 228-274

Autor si klade otázku, zda je prostřednictvím navýšení nominálních závazků z hypoték možné účinně bojovat proti recesím. Ukazuje, že dočasné navýšení inflačního cíle má v případě běžné recese pouze skromné nebo dokonce kontraproduktivní účinky. Osvětluje úlohu, kterou může hrát inflace při zmírňování některých škodlivých účinků převisu hypotečního dluhu a autor v něm dochází k závěru, že dočasné zvýšení inflačního cíle snižuje rozsah recese a urychluje oživení. - Poznámky.

**False alarm : America's economy****Falešný poplach : americká ekonomika**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9141, p. 61-62

V r. 2018 a na počátku roku letošního se investoři obávali blížící se recese v USA. Podle modelu ekonomů z JP Morgan z konce dubna ale klesla pravděpodobnost příchodu recese v následujících 12 měsících na pouhých 15 %. Za tímto zlepšením stojí změna měnové politiky amerického Fedu, ale i další faktory. Je možné, že vypovídací schopnost tzv. invertované úrokové křivky, jež před recesí varovala, byla ovlivněna nestandardně nízkými úrokovými sazbami. Zlepšila se nálada spotřebitelů a zotavila se i míra tvorby pracovních míst. Fed se nyní bude muset vypořádat s jiným problémem - míra inflace, jež se podle očekávání měla pohybovat na úrovni 2 %, klesla na pouhých 1,6 %.

Johanna Melka

**India : a review of Modi's term ahead of the general election [elektronický zdroj]****Indie : zhodnocení Modiho funkčního období v době před všeobecnými volbami**

Conjoncture, No. 3 (2019), p. 13-20

Autorka v článku hodnotí průběh funkčního období indického premiéra Narendry Modiho. Modiho pětileté období ve funkci lze z ekonomického hlediska hodnotit pozitivně - tempo hospodářského růstu je stále vysoké, zvýšily se reálné příjmy a zlepšil se i stav veřejných financí. Došlo také k reformě v bankovním sektoru. Indická ekonomika nicméně zůstává zranitelná vůči vnějším šokům. Výzvou do budoucna bude pro příští vládu mj. podpoření hospodářského růstu takovými opatřeními, která prospějí celé populaci. - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture\\_3\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture_3_2019.pdf)

Hélène Drouot

**Mexico : mixed sentiments [elektronický zdroj]****Mexiko : smíšené pocity**

Conjoncture, No. 1 (2019), p. 7-14

Mexiko má od 1. prosince 2018 novou hlavu státu. Prezident Andrés Manuel López Obrador přezdívaný "AMLO" představil ihned po svém zvolení různá radikální opatření, mj. rozsáhlý protikorupční program či zrušení řady kroků přijatých předchozími politickými představiteli (mj. reforma energetického sektoru). Hospodářská politika nového prezidenta má na jedné straně uklidnit investory, na straně druhé se López snaží dostát svým předvolebním slibům vůči veřejnosti. Obojí však pravděpodobně nebude možné dlouhodobě zkombinovat: není jisté, zda některá ze slibovaných opatření např. nepoškodí veřejné finance a následně i důvěru investorů. - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzštině. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture\\_1\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture_1_2019.pdf)

Colette Debever, Diane de Waziers, Alisson Dray, Carole Hentzen, Erwann Kerrand, Julien Lecumberry

**World economic outlook in spring 2019 : diverging performances in the global slowdown [elektronický zdroj]****Výhled světové ekonomiky na jaře 2019 : zpomalení světové ekonomiky a lišící se výkonnost v různých regionech**

Tresor-economics, No. 237 (2019), p. 1-12

V r. 2018 bylo tempo hospodářského růstu ve světě poměrně silné, v letošním roce a v roce příštím však pravděpodobně dojde ke zpomalení, zejména v rozvinutých zemích. Např. v eurozóně se tempo růstu sníží vlivem oslabení poptávky ve světě, přičemž nejvíce bude zasažena Itálie spolu s Německem. Podobný vývoj se předpokládá i v USA, Japonsku či Velké Británii, avšak z různých důvodů. Z velkých rozvojových ekonomik se očekává vysoké tempo růstu u Indie, v Číně se naopak projeví vliv protekcionistických opatření v oblasti zahraničního obchodu. Existují však různé faktory, které mohou naplnění prognózovaného scénáře ovlivnit. - Poznámky. -- Text je dostupný také ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Tresor\\_Economics\\_237\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Tresor_Economics_237_2019.pdf)

## Informatika. Počítače

Kamila Burešová

### **Internet používáme už 27 let**

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 3, s. 18-19

Statistika o rozšíření a způsobu využívání internetu v ČR. Nejprve stručný pohled na historii zavádění internetu u nás od r. 1992, na vznik národního vyhledávače Seznam a na porovnání technických parametrů prvního internetového připojení se současným stavem. Dále k upřednostňování mobilních zařízení k připojení na internet i k nárůstu internetu v mobilu. Poté statistický pohled na aktivity, které lidé na internetu vykonávají. -- Viz i další příspěvky tematické přílohy o Čechách na síti s. 20-26.

Monica T. Whitty

### **Predicting susceptibility to cyber-fraud victimhood**

#### **Předvídání náchylnosti k tomu, že se někdo stane obětí kybernetického podvodu**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 1, p. 277-292

Autorka zkoumá, jaké osoby mají větší tendenci stát se obětí kybernetického podvodu na základě jejich osobnostních, psychologických a sociodemografických rysů. Byl proveden průzkum, jehož se zúčastnilo téměř 12 000 občanů Velké Británie. S jeho pomocí bylo zjištěno, že psychologické a sociodemografické faktory by měly být brány v úvahu při předvídání toho, kdo má větší šanci stát se obětí podvodu. Oběti kybernetických podvodů bývají většinou starší osoby se sklonem k impulzivnímu chování. Podstatné je rovněž chování na síti: oběťmi podvodu se obvykle stávají lidé, kteří s internetem pracují běžně a často (mj. používají internetové bankovníctví, sociální sítě a nakupují v e-shopech).

Otto Dostál

### **Zajišťování důkazů u počítačové kriminality. (2. díl), Odposlech a údaje o komunikaci**

Trestněprávní revue, Sv. 18, (2019) č. 4, s. 77-83

Je řada cest, jakými mohou být v případech počítačové kriminality získány důkazy pro trestní řízení. Cílem autora je na tuto problematiku pohlédnout komplexněji a věnovat se takovým otázkám, jako je rozsah použitelnosti a vzájemné vztahy procesních nástrojů užívaných v této souvislosti. Druhý díl ze série článků rozebírá instituty odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a nařízení vydání údajů o telekomunikačním provozu. Krátce se věnuje též související úpravě v zákoně o policii. - Poznámky.

Otto Dostál

### **Zajišťování důkazů u počítačové kriminality. (3. díl), Sledování, důkazy od oznamovatelů**

Trestněprávní revue, Sv. 18, (2019) č. 5, s. 104-109

Je řada cest, jakými mohou být v případech počítačové kriminality získány důkazy pro trestní řízení. Cílem autora je na tuto problematiku pohlédnout komplexněji a věnovat se takovým otázkám, jako je rozsah použitelnosti a vzájemné vztahy procesních nástrojů užívaných v této souvislosti. Třetí díl ze série článků rozebírá v první řadě institut sledování osob a věcí. Předkládá při této příležitosti i dostupná statistická data o jeho využívání, jakož i využívání procesních nástrojů. Dále se věnuje problematice důkazů nevyžádaných orgány činnými v trestním řízení, jako jsou materiály od oznamovatelů trestné činnosti. - Poznámky.

## Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Margrethe Vestager ; rozhovor vedl Till Hoppe

**"Ich würde gern weitermachen"**

### **"Ráda bych pokračovala"**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 81 (26.4.2019), S. 6-7

Rozhovor s komisařkou Evropské unie pro hospodářskou soutěž a volební lídryní Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE) M. Vestagerovou o úloze Evropské komise v rámci EU, kondici unijního integračního projektu v předvečer voleb do Evropského parlamentu, jejich dalších osobních ambicích v EK a problematice tržní dominance velkých technologických firem. Podle Vestagerové je EK coby strážkyně společných smluv pro EU nepostradatelným orgánem, neměla by se však

transformovat do obdoby jakéhosi evropského vládního kabinetu. Jednotlivé členské státy EU by ale zároveň měly dodržovat všechny své závazky, pakliže nechtějí přijít o prostředky ze strukturálních fondů a dalších rozpočtových facilit. Ohledně regulace tržní síly nadnárodních koncernů jako Google, Facebook či Amazon není Vestagerová příznivcem jejich nucené restrukturalizace do menších subjektů, ale spíše povinného zpřístupnění dat, aby byl tak vytvořen prostor pro případné konkurenty. -- K návrhu na povinné zpřístupňování dat viz s. 1 a rozhovor se členem představenstva firmy Siemens R. Buschem na s. 24-25.

Nina Schönfelder

**Impact of euro-area membership on structural reforms in product market and business regulation**  
**Členství v eurozóně a jeho dopady na strukturální reformy trhu s výrobky a regulaci podnikání**

CESifo Economic studies, Vol. 65, (2019) No. 1, p. 16-43

Autorka zkoumá, zda členství v eurozóně podporuje nebo naopak brzdí strukturální reformy členských zemí na trhu s produkty a v oblasti podnikání. K porovnání jsou použita data ze zemí OECD, z nichž autor vyvozuje, že členské země eurozóny vykazují mnohem vyšší míru deregulace na trhu s výrobky, což je hodnoceno jako pozitivní efekt členství. V otázce usnadnění podnikání však autor žádné významné efekty nespatřuje. - Poznámky.

Stefan Homburg

**Speculative eurozone attacks and departure strategies**  
**Spekulativní útoky na eurozónu a strategie odchodu**

CESifo Economic studies, Vol. 65, (2019) No. 1, p. 1-15

Autor si klade otázku, zda je eurozóna dostatečně odolná vůči spekulativním útokům. Z jeho zjištění vyplývá, že platební systém eurozóny chrání členské státy nedostatečně. Zároveň analyzuje strategie potenciálního odchodu některého členského státu z eurozóny a možné dopady na celé společenství, přičemž zohledňuje i odlišnou hospodářskou úroveň dané země. Článek hodnotí efektivnost mechanismu TARGET2 (platební systém Evropské centrální banky, který má zaručit stabilitu přeshraničního peněžního toku) a slouží jako analýza možných budoucích scénářů vývoje společné měny. - Poznámky.

Jan Žáček, Filip Hruža a Stanislav Volčík

**The impact of EU funds on regional economic growth of the Czech Republic**  
**Evropské fondy a jejich vliv na ekonomický růst regionů v České republice**

Finance a úvěr, Vol. 69, (2019) No. 1, p. 76-94

Autoři se zaměřují na vliv Evropských strukturálních a investičních fondů na regiony České republiky v období 2004-2015. Finanční prostředky ze zdrojů EU jsou vynakládány za účelem ekonomické koheze jednotlivých členských států s cílem posílit hospodářský růst jejich regionů. Analýza dokazuje pozitivní efekty fondů na vývoj české ekonomiky a ze získaných dat vyplývá, že bez této finanční podpory by byl nárůst hrubého domácího produktu ČR v průměru o 0,91 - 1,12 % nižší. - Poznámky.

Wolfgang Münchau

**The unbreakable, unsustainable eurozone**  
**Nerozlučitelná a neudržitelná eurozóna**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40076 (29.4.2019), p. 17

Autor komentáře je přesvědčen, že eurozóna zůstává i přes částečné zavedení bankovní unie a Evropský stabilizační mechanismus stále jen měnovou unií "do dobrého počasí". To, že EMU přežila krizové období mezi lety 2010 až 2015, bylo dáno úsilím Evropské centrální banky a hrozbou deflace, která zajistila podporu pro program kvantitativního uvolňování. Existují však pochybnosti, že by ECB dokázala sama účinně čelit i budoucím krizím bez větších reforem měnové unie, jež by šly nad rámec dosud schválené skromné rozpočtové facility. Pro zvýšení odolnosti eurozóny totiž podle komentáře není až tolik potřeba fiskální unie, jako spíše plně funkční unie kapitálových trhů a existence společného aktiva. Jinak hrozí nástup paralelních měn, nekonvenčních aktiv a kryptoměn, které povedou přinejmenším k neoficiálním "šedým exitům" členských států.



## Obchod. Cla. Mezinárodní finance

David Rennie

**A new kind of cold war : special report on China and America**

**Nový typ studené války : zvláštní zpráva o Číně a Americe**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9143, centr. sect. (p. 3-4)

Již 40 let tvoří pilíř stability mezi Čínou a USA vzájemné obchodní vztahy a motiv zisku. Do budoucna však podle autora již tyto motivy nebudou dostačující. Autor se v článku, jenž uvozuje speciální přílohu o vztazích mezi Čínou a USA, věnuje různým aspektům souboje mezi oběma mocnostmi i vzájemné závislosti. Diskutována je zejména otázka špionáže a bezpečnosti v kybernetické oblasti. -- K tématu viz i zbývající články speciální přílohy. -- Vztahů mezi Čínou a USA se týkají také příspěvky na s. 11 a 62.

Kateryna Holzer

**Addressing tensions and avoiding disputes : specific trade concerns in the TBT Committee**

**Řešení napjatých vztahů a vyhýbání se sporům : specifické záležitosti týkající se obchodu ve Výboru WTO pro technické překážky obchodu**

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 3, p. 102-116

Panel Světové obchodní organizace (WTO) řeší čím dál více obchodních sporů, často navíc velmi komplikovaných. WTO se již několik let zabývá tím, jak proces řešení sporů (dispute settlement procedures) zefektivnit. Rostoucí pozornost je věnována alternativním způsobům řešení sporů. Autorka se v článku zabývá nástrojem "specific trade concerns" (STC; specifické záležitosti týkající se obchodu), což je alternativní způsob řešení napjatých vztahů mezi členskými státy v oblasti zahraničního obchodu ještě před spuštěním formálního procesu řešení sporů. STC jsou vznášeny ve výborech WTO, mj. ve výboru pro sanitární a fytosanitární opatření. - Poznámky.

Anna Vamberská

**Automaty, kvízomaty i hazard na internetu...**

Clo-douane, Sv. 53, (2019) č. 5, s. 10-11

Autorka shrnuje vývoj nelegálního hazardu v ČR od r. 2017, popisuje činnost celní správy v oblasti dozoru nad provozováním hazardních her a uvádí chystané změny v této oblasti (mj. přesun dozoru nad internetovými hazardními hrami z ministerstva financí na celní správu či přípravu nového informačního systému pro dohled - AISG). Součástí článku je také tabulka s počty kontrol (a s dalšími skutečnostmi) podle jednotlivých celních úřadů.

Peter Mišúr

**Evropský parlament schválil unijní úpravu o prověřování přímých zahraničních investic**

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 11, (2019) č. 3, s. 72-83

Evropský parlament schválil dne 14.2.2019 nástroj, kterým se stanoví unijní úprava pro prověřování přímých zahraničních investic. Schválením usnesení o návrhu nařízení, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic do Evropské unie, tak EU poprvé v historii přistoupila k unijnímu závaznému režimu prověřování přímých zahraničních investic z bezpečnostních důvodů, a to za účelem ochrany strategických odvětví. - Poznámky. -- Tohoto tématu se týká i článek v čas. Global Trade and Customs Journal č. 2/2019, s. 56-65.

Raymond Van der Putten

**Germany : the current account controversy [elektronický zdroj]**

**Německo : kontroverze okolo běžného účtu**

Conjoncture, No. 2 (2019), p. 2-7

Německo je již několik let kritizováno kvůli svým přebytkům běžného účtu platební bilance. Přebytky, které podle některých hlasů ohrožují ekonomiku eurozóny, jsou způsobeny výrazným nárůstem úspor. Podle řady odborníků by země měla více investovat a podpořit mzdy (a tím přebytek snížit). S tím však němečtí představitelé nesouhlasí: podle nich by navrhovaná opatření poškodila naopak německou ekonomiku a eurozóně by nepomohla. Řešením je podle nich další otvírání trhu služeb. - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture\\_2\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture_2_2019.pdf)

Tobias Adrian, Daniel Stackman, Erik Vogt

**Global price of risk and stabilization policies**

**Globální cena rizika a stabilizační politiky**

IMF Economic Review, Vol. 67, (2019) No. 1, p. 215-260

Článek se zabývá tím, jak globální cena rizika ovlivňuje finanční podmínky ve světě. Podle autorů integrace do světového kapitálového trhu přispívá k růstu, ale zároveň navyšuje možnost potenciálních ekonomických rizik. Svou analýzou dokazují, že globální cena rizika a stabilizační politiky vzájemně interagují a ovlivňují tak makroekonomické riziko a finanční stabilitu. Autoři v článku poukazují na fakt, že makroekonomická a finanční stabilita by měly být posuzovány společně. - Poznámky.

Gustavo Adolfo Guarín Duque

**Interpreting WTO rules in times of contestation : 'Could the United States justify its tariffs on aluminium and steel invoking article XXI(b) of the GATT?' Part 3**

**Interpretace pravidel Světové obchodní organizace v době jejich zpochybňování : mohou Spojené státy ospravedlnit svá cla na dovoz hliníku a oceli článkem XXI(b) GATT? 3. část**

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 2, p. 80-89

Spojené státy zavedly ve jménu "národní bezpečnosti USA" cla na dovoz oceli a hliníku. Řada států po celém světě zareagovala na protekcionistickou obchodní politiku USA zavedením odvetných opatření. Zároveň byly vzneseny stížnosti na tyto praktiky u Světové obchodní organizace. Rozsah bezpečnostní výjimky, jež je ukotvena v článku XXI GATT, dosud nebyl panelem WTO blíže vymezen či definován. Autor v pokračování článku předkládá svůj názor na tuto problematiku, tj. zda mohou Spojené státy odůvodnit zavedení cel ochranou národní bezpečnosti, a zda je tento postup v souladu s článkem XXI(b) GATT. - Poznámky. -- Pokračování z č. 10/2018 a 1/2019.

**Investition in die Zukunft [elektronický zdroj]**

**Investice do budoucnosti**

Zoll aktuell, Jg. 2019, Nr. 2, S. 8-10

Článek informuje o otevření nového vzdělávacího střediska německé celní správy v Lipsku a v souvislosti s tím také o principech, na kterých je vzdělávání německých celníků založeno. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll\\_Aktuell\\_2\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll_Aktuell_2_2019.pdf)

Tomáš Moudrý

**Následné kontroly v řeči čísel**

Clo-douane, Sv. 53, (2019) č. 4, s. 10-11

Autor představuje dosažené výsledky celní správy v oblasti následných kontrol za r. 2018. Zaměstnanci v oblasti následných kontrol se zabývají zejména kontrolou po propuštění zboží s fiskálním zaměřením a kontrolou údajů pro statistické účely o intrakomunitárním obchodu. Oproti předcházejícímu roku došlo ke zvýšení efektivity kontrol a ke snížení částky zjištěného úniku.

Karolína Zábojníková

**Obchod se zbožím a službami v EU28**

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 4, s. 18

Stručný statistický pohled na bilanci zahraničního obchodu se zbožím a službami v r. 2018 v Evropské unii. Pro porovnání jednotlivých zemí autorka používá ukazatel podílu bilance zahraničního obchodu na HDP, který dokumentuje vliv bilance ve zkoumaných ekonomikách. Nejvyšší podíl přebytku bilance na HDP měli Lucembursko (34 %), Irsko (31,2 %), Malta (21,4 %), Nizozemsko (10,7 %), Slovinsko (9,5 %), Německo (6,8 %) a ČR (6,2 %). Graf dokládá podíl bilance obchodu se zbožím a službami na HDP v r. 2018 v jednotlivých státech EU28.

Michael King

**Policing the illicit trade of tobacco in Australia**

**Dohled nad ilegálním obchodem s tabákem v Austrálii**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 1, p. 146-161

Autor popisuje oblast ilegálního obchodu s tabákem v Austrálii - konkrétně zkoumá, jaké faktory přispěly k obnově nelegálního pěstování tabáku ("chop-chop") a jak je nelegální obchod s tabákem postihován. Literatura se podle autora zabývá zejména pašováním tabákových výrobků do Austrálie,

příčemž pěstování tabáku je opomíjené, avšak do budoucna podstatné téma. Vzhledem k vysokým spotřebním daním je v Austrálii spotřeba tabákových produktů velmi nákladná. Zároveň byla zavedena poměrně účinná opatření proti ilegálnímu dovozu těchto výrobků. Hrozí tedy, že dojde k vzestupu nelegálního pěstování přímo v Austrálii. Velmi obtížné bude v tomto směru odhalovat a postihovat malé firmy. - Poznámky.

### **Shock therapy : US-China trade (2)**

#### **Léčba šokem : obchod mezi USA a Čínou (2)**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9142, p. 59

Po roce od zavedení protekcionistických opatření v oblasti zahraničního obchodu se může zdát, že americká ekonomika obchodní politikou prezidenta D. Trumpa neutrpěla. Jaké jsou tedy skutečné účinky dovozních cel a daní? Zatím tato protekcionistická opatření poškozují zejména podnikání a geopolitické vztahy, dopady případné další eskalace cel však již mohou být závažnější. Hrozí, že budou ve větší míře uvalena cla na spotřební zboží, což by mohlo negativně ovlivnit hospodářský růst USA a zvýšit nezaměstnanost. Jak USA, tak Čína by se sice některé negativní účinky dovozních cel snažily vytěsnit (např. pomocí měnové politiky či finančních příspěvků dotčeným subjektům), náklady se cly spjaté by to však stejně neodstranilo. -- Viz i článek na s. 58.

Pablo Muñiz

### **Trader participation in the EU customs decision-making process : is there room for improvement?**

#### **Účast obchodníků na rozhodovacím procesu EU v celní oblasti : existuje prostor pro zlepšení?**

Global trade and customs journal, Vol. 14, (2019) No. 2, p. 46-55

Opatření, které přijímá Evropská unie v celní oblasti, mohou přímo ovlivňovat běžné činnosti v zahraničním obchodu, a to jak po finanční stránce, tak v oblasti řízení dodavatelského řetězce (supply chain management). Pro obchodníky je žádoucí, aby mohli přijetí příslušné legislativy sami ovlivňovat. Autor v článku uvádí, které výbory asistují Evropské komisi v rozhodovacím procesu (a tedy činnost kterých výborů musí obchodníci monitorovat) a následně se zabývá tím, jak se mohou obchodníci do rozhodovacího procesu sami zapojit, a zda v této oblasti existuje prostor pro zlepšení. - Poznámky.

### **Verborgen in der Anonymität? [elektronický zdroj]**

#### **Skryti v anonymitě?**

Zoll aktuell, Jg. 2019, Nr. 2, S. 4-6

Článek informuje o činnosti zaměstnanců německé celní správy ve Frankfurtu, kteří jsou pověřeni pátráním na síti darknet a vyšetřováním případů s touto sítí spojených. Na síti darknet probíhá ilegální obchod mj. s drogami, padělanými doklady a penězi či se zbraněmi. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll\\_Aktuell\\_2\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll_Aktuell_2_2019.pdf)

### **Weiter auf hohem Niveau [elektronický zdroj]**

#### **I nadále na vysoké úrovni**

Zoll aktuell, Jg. 2019, Nr. 2, S. 7

25. března 2019 představil německý spolkový ministr financí Olaf Scholz spolu s prezidentkou Generálního ředitelství cel Colette Hercher výsledky celní správy za uplynulý rok. Německé celní správa se v r. 2018 podílela na vybraných daňových příjmech přibližně z poloviny, přičemž více než polovinu z tohoto objemu tvořil výběr spotřebních daní. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll\\_Aktuell\\_2\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll_Aktuell_2_2019.pdf)

Uri Dadush, Guntram Wolff

### **Welthandel ohne Regeln : Europa muss auf ein Leben ohne WTO gefasst sein**

#### **Světový obchod bez pravidel : Evropa musí počítat s životem bez Světové obchodní organizace**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 73 (12.4.2019), S. 64

Podle autorů komentáře dochází k ohrožení pozice Světové obchodní organizace jako multilaterálního fóra a nástroje pro tvorbu a institucionalizaci mezinárodních obchodních vztahů. Společenství států by se proto mělo o její další existenci co nejenergičtěji zasadit, zároveň se ale připravit i na její možný zánik. Zejména Evropská unie, která v objemu svého vývozu jen mírně zaostává za Čínou, by se měla zabývat otázkou případné nové organizace světového obchodu. V komentáři zaznívají pro EU tři doporučení, jak se na ústup multilateralismu v zahraničním obchodě připravit: zaprvé, ve zvýšené míře

uzavírat bilaterální smlouvy s vysokými vzájemnými standardy; zadruhé, neváhat s odpovídajícími protipatřeními na protekcionismus stávající americké administrativy; zatřetí, rozvíjet vlastní přístup k Číně, s níž se EU - na rozdíl od USA - nenachází v geopolitické konfrontaci.

### **Wissen, was läuft [elektronický zdroj]**

#### **Vědět, o co běží**

Zoll aktuell, Jg. 2019, Nr. 1, S. 4-6

Článek informuje o činnosti centra "Maritimen Sicherheitszentrum Cuxhaven" (MSZ), které se v Německu stará o ochranu pobřežních vod Severního a Baltského moře. Do činnosti centra je organizačně zapojeno celkem 7 různých institucí, přičemž jednou z nich je i německá celní správa. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll\\_Aktuell\\_1\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Zoll_Aktuell_1_2019.pdf)

## **Podnik a podnikání**

Gillian Tett

### **Corporate America is failing to invest**

#### **Americké korporáty selhávají v investicích**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40063 (12.4.2019), p. 9

Autorka komentáře si na základě dat ze zprávy MMF o globální finanční stabilitě všímá přetrvávajícího nesouladu mezi mírou daňových proinvestičních stimulů, rostoucím cashflow a faktickým vývojem investic největších amerických firem sdružených v indexu S&P 500. Tyto investice tvoří nyní menší podíl na celkových aktivech než dividendy akcionářům, přičemž ani snížení efektivního zdanění na polovinu v rámci Trumpovy daňové reformy na tom nic nezměnilo. Podle autorky je sice možné, že investice do moderních technologií v současnosti nevyžadují tolik kapitálu v relaci k přírůstku produktivity. Svou roli ale rovněž může hrát nedůvěra řady manažerů v perspektivu dlouhodobějšího hospodářského růstu, případně jejich neschopnost úspěšně realizovat dlouhodobé investiční strategie. - Komentář vychází ze zprávy MMF Global Financial Stability Report: Vulnerabilities in a Maturing Credit Cycle (April 2019) (ve fondu sign. 29343).

Kevin Knitterscheidt

### **Industrie 4.0 macht EU-Produktion so günstig wie in China : intelligente Hallen**

#### **S průmyslem 4.0 budou výrobní náklady v Evropské unii stejně příznivé jako v Číně : inteligentní výrobní haly**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 68 (5.4.2019), S. 18

S nástupem nové generace robotů, umělé inteligence, cloudových technologií a mobilních sítí 5G mnozí evropští podnikatelé očekávají, že výrobní náklady v provozech na Starém kontinentu budou konkurenceschopné s Čínou. Podniky totiž budou stále méně zohledňovat náklady na pracovní sílu, neboť ty budou hrát čím dál marginálnější roli. Určitým pionýrem na tomto poli podle článku je švýcarský strojírenský koncern ABB, který po dosažení pokročilé úrovně automatizace přenesl výrobu elektrických jističů z Číny do německého Ladenburgu. Současně však budou pro průmyslová odvětví stále důležitější partnerství s poskytovateli služeb výpočetní techniky, jako jsou Microsoft, Amazon a další. -- K výzvám spojeným s nástupem nových technologií do průmyslu viz také komentář na s. 24.

Yaseen Ghulam

### **SME's credit conditions during the financial crisis in Europe [elektronický zdroj]**

#### **Úvěrové podmínky malých a středních podniků během finanční krize v Evropě**

Prague economic papers, Vol. 28 (2019), No. 1, p. 105-125

Autor v článku zkoumá různé faktory s cílem posoudit jejich vliv na dostupnost úvěrů pro malé a střední podniky v Evropě během finanční krize. Poptávka po úvěrech a jejich nabídka jsou modelovány prostřednictvím Heckmannovy metody. Od r. 2011 se dostupnost úvěrů pro malé a střední podniky zlepšuje, malé a nově vzniklé firmy mají nicméně přístup k externím zdrojům financování obtížnější. Pravděpodobnost zamítnutí žádosti o úvěr mohou kromě velikosti a stáří firmy ovlivnit i další faktory, mj. zvýšení či snížení státních záruk nebo podoba právního rámce pro řešení insolventci. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.672>

## Pojišťovnictví. Sociální péče

Michal Lehuta

### **Dôchodky budú nižšie : dôchodkový strop**

Trend, Sv. 29, (2019) č. 15, s. 10-12

Článek přibližuje očekávané negativní důsledky ústavního zastropování důchodového věku na Slovensku. Autor uvádí, že průměrný důchod by mohl klesnout na 30 % průměrné hrubé mzdy, a státní důchodový systém tak nebude schopný zajistit dostatečnou životní úroveň narůstajícímu počtu seniorů. Dále rozebírá způsoby, kterými je možné čelit hrozbě malých penzí. Podrobněji se věnuje přínosům tzv. čtvrtého důchodového pilíře, tzn. soukromého dlouhodobého investičního spoření s daňovým zvýhodněním např. prostřednictvím zaměstnavatelských fondů, které přinesla novela zákona o dani z příjmů z r. 2016. -- Viz také příspěvek na s. 13.

Jiří Vopátek

### **Důchodové pojištění v ČR : spolu s modelovými výpočty řádného starobního důchodu přiznaného v roce 2019**

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 4, s. 11-17

Autor se zabývá fungováním důchodového systému v České republice a podmínkami odchodu do řádného starobního důchodu. Dále poskytuje přehled změn dle novely č. 191/2018 Sb., platných od 1. ledna 2019, a shrnuje parametry pro výpočet nově vyměřené důchodové dávky pro tento rok. Text je doplněn i statistickými údaji ohledně výše státních výdajů na důchody a výší starobních důchodů, které v závislosti na pohlaví a věku penzisté v průměru obdrželi. Příložené modelové výpočty berou v potaz předdůchodovou mzdu a autor s jejich pomocí dokládá, že výše řádného starobního důchodu v porovnání s předdůchodovými příjmy roste pomaleji. - Poznámky. -- Viz také Národní pojištění č. 5/2019, s. 11.

Antonín Daněk

### **Důchody v souvislostech zdravotního pojištění**

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 4, s. 19-21

Autor se pokouší vyvrátit mýty týkající se zejména starobních důchodů. Objasňuje například souvislost mezi výší životního minima a minimální výší starobního důchodu. Věnuje se i možnosti doplácet důchodové připojištění zpětně a popisuje, jak probíhá přepočet let pro nárok na starobní důchod v případě, že byl zaměstnanec pracovně činný na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce. Článek klade důraz i na vysvětlení fungování zdravotního pojištění pro důchodce a vyvrací názor, že poživatelé důchodů neplatí pojišťovně žádné pojistné.

Mária Hunková

### **Prečo senior skončí v domove, hoci potrebuje nemocnicu : strieborná ekonomika**

Trend, Sv. 29, (2019) č. 18, s. 14-17

Pohled na problémy systému dlouhodobé zdravotní a sociální péče o seniory a dlouhodobě nemocné na Slovensku. Autorka dokládá nekonceptnost systému, kdy poskytování sociálních a zdravotních služeb pro seniory není integrované, a upozorňuje na poddimenzovanost domácí ošetrovatelské péče a zařízení sociálních služeb. V souvislosti se stárnutím populace se očekává prohlubování těchto problémů. V příspěvku jsou také představeny některé legislativní návrhy změn umožňující plynulejší přechod z nemocnic do domácí nebo institucionalizované péče. Grafy ukazují předpověď vývoje veřejných výdajů na sociální oblast, předpověď výdajů na dlouhodobou péči a strukturu osob v dlouhodobé péči. -- Více o situaci stříbrné ekonomiky na Slovensku viz s. 10-13.

Ján Šebo, Daniela Danková, Ivan Králik

### **Redistribučné dôsledky zavedenia nefinančne príspevkovo definovanej schémy a korekčného faktora v PAYG schéme v SR**

Ekonomické rozhľady, Sv. 48, (2019) č. 1, s. 24-40

Autoři zkoumají možnosti alternativních mechanismů, jejichž úlohou je zmírňování deficitu průběžného pilíře důchodového systému a jeho případná udržitelnost v případě negativních dopadů zastropování věku odchodu do důchodu na Slovensku. Analyzují dvě politiky, které mají jak z teoretického pohledu, tak i z empirických zkušeností z jiných zemí vlastnosti, které mohou zmírňovat prohlubování

deficitu Sociální pojišťovny i při relativně nízkém důchodovém věku. Prvním zkoumaným opatřením je změna průběžně financovaného systému na nefinančně příspěvkově definovaný důchodový systém (NDC) a druhým je zavedení korekčního faktoru do výpočtu aktuální hodnoty důchodu. Autoři pak objasňují redistribuční důsledky těchto opatření.

### **Východiska pro diskuzi k revizi systému nepojistných sociálních dávek**

Fórum sociální politiky, Sv. 13, (2019) č. 2, s. 25-28

Článek přináší přehled 11 druhů nepojistných sociálních dávek v ČR. Z textu vyplývá, že nejvyšší míra finanční podpory je směřována rodinám a osobám se zdravotním postižením. Naopak za poslední roky došlo k výraznému poklesu v dávkách na bydlení, přičemž i celkový podíl výdajů na systémy nepojistných sociálních dávek v poměru k HDP stabilně klesá. Text slouží jako podnět k diskuzi o revizi systému nepojistných sociálních dávek. -- K výdajům státního rozpočtu na sociální dávky v letech 2013-2018 viz Obec & finance č. 3/2019, s. 32-33.

Zuzana Kollárová

### **Živnostníkom tiká bomba minimálnych penzií : dôchodkový strop**

Trend, Sv. 29, (2019) č. 15, s. 14-15

V souvislosti se zavedením důchodového stropu, resp. zastropováním důchodového věku na Slovensku, příspěvek porovnává výši budoucí dosažené důchodové dávky živnostníka a popř. dalších osob samostatně výdělečně činných se zaměstnanci. Zdůrazňuje, že minimální odvody na sociální pojištění znamenají pro OSVČ nízké důchody v době odchodu do penze. Poté přibližuje otázku nároku na minimální důchod a názory na další snižování minimálního vyměřovacího základu na sociální pojištění. Zmiňuje také očekávané zavedení alternativy tradičního způsobu důchodového spoření ve formě Celoevropského osobního penzijního produktu (PEPP).

## **Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství**

Petra Cuřínová

### **Bytová výstavba v roce 2018**

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 4, s. 22-23

Statistický pohled na dynamiku bytové výstavby v ČR v r. 2018 a porovnání počtu zahájených bytů v období 2006-2018. Autorka uvádí, že většinu zahájených bytů tvoří byty v rodinných domech a realizují se převážně mimo hlavní město. V mezinárodním srovnání patří nová bytová výstavba v ČR k těm úspěšnějším, EU jako celek vykázala za tři čtvrtletí r. 2018 spíše stagnaci. Tabulka ukazuje počty dokončených bytů v krajích ČR v r. 2018 a vývoj meziročního indexu. -- Viz i příspěvek na s. 26 a další přidružená témata v příloze Jak bydlíme na s. 19-26.

Niklas Hoyer

### **Da geht noch was**

#### **Něco navíc**

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 7, S. 16-27

Ceny nemovitostí v Německu rostou rychleji než nájem. V mnoha městech a čtvrtích se více vyplatí nájem. Kde se ještě vyplatí koupě domu a bytu, ukazuje v článku atlas nemovitostí pro padesát německých měst.

Chang-Tai Hsieh and Enrico Moretti

### **Housing constraints and spatial misallocation**

#### **Omezení bydlení a prostorová misalokace**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 1-39

Článek se věnuje prostorové misalokaci práce ve Spojených státech, kterou autoři dávají do souvislosti s mírou celkového amerického ekonomického růstu. Na příkladu údajů z 220 metropolitních oblastí ukazují, že omezení nabídky bydlení v metropolích snižuje množství dostupné pracovní síly, což v období mezi lety 1964-2009 vedlo k poklesu ekonomického růstu v USA o 36 %. - Poznámky.



Karolína Zábojníková

**Nájemní bydlení je rozšířeno mezi chudšími domácnostmi**

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 4, s. 20-21

Statistický pohled na strukturu bydlení a rozbor tématu podílu vlastnického bydlení v ČR a v některých státech EU. V r. 2018 bydlelo 38,7 % českých domácností ve vlastním domě a 28,8 % v bytě v osobním vlastnictví (tzn. 67,5 % mělo vlastnické bydlení). Podíl domácností ve vlastnickém bydlení po r. 2009 narostl, a to na úkor ostatních forem bydlení, zejména družstevního (v r. 2018 pouze 7,9 % domácností). Nájemní bydlení využívalo 19 % domácností. Příspěvek také podrobněji rozebírá strukturu bydlení podle jednotlivých krajů a porovnává strukturu bydlení v ČR v letech 2009 a 2018. -- Viz i další přidružená témata v příloze Jak bydlíme na s. 19-26.

**Poslanecká sněmovna začala projednávat návrh zákona o realitním zprostředkování**

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 8, příl. Legislativa s. I-II

Bližší informace o projednávaném vládním návrhu zákona o realitním zprostředkování, jehož cílem je zlepšení vztahů v oblasti realitního zprostředkování, které nejsou dosud upraveny právními předpisy. Deklarovaným účelem má být především ochrana klientů realitních zprostředkovatelů, sblížení podmínek pro poskytování této služby v ČR s ostatními státy EU a implementace evropské směrnice 2015/849/EU o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu. Návrh upravuje realitní zprostředkování jako činnost vázanou podle živnostenského zákona. Příspěvek se dále zaměřuje na věcný obsah zákona a na nový pojem smlouva o realitním zprostředkování.

## **Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé**

Haroun Ba, Carole Hentzen, Emma Hooper

**An overview of minimum wages in advanced economies [elektronický zdroj]**

**Přehled minimálních mezd v rozvinutých ekonomikách**

Treasury-economics, No. 236 (2019), p. 1-8

Minimální mzda je ve Francii ve srovnání s ostatními vyspělými zeměmi stanovena na poměrně vysoké úrovni. Náklady, které tím vznikají zaměstnavatelům, jsou však kompenzovány různými opatřeními, mj. daňovými úlevami. Autoři v článku informují o výši i specifikách minimálních mezd ve vybraných rozvinutých zemích, konkrétně ve Francii, Španělsku, Německu, Velké Británii, Spojených státech, Japonsku a Itálii. Dále jsou také shrnuty poznatky z různých výzkumů, které se zabývaly vlivem minimálních mezd na zaměstnanost, produktivitu, nerovnosti a chudobu. - Poznámky. -- Text je dostupný také ve francouzském jazyce. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Treasury Economics 236 2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Treasury_Economics_236_2019.pdf)

Piyaporn Sodsriwiboon and Gabriel Srouf

**Does a minimum wage help workers?**

**Pomáhá pracovníkům minimální mzda?**

Finance & development, Vol. 56, (2019) No. 1 (March), p. 40-41

Institut minimální mzdy je odůvodňován morálními, společenskými a ekonomickými principy. Kritici minimální mzdy namítají, že spíše než zlepšení blahobytu přináší tento institut narušení podmínek na trhu práce. Zdůrazňují, že existují jiné, lépe zacílené a méně distorzní způsoby poskytování sociální pomoci. Článek zvažuje, zda růst minimální mzdy opravdu přinese nízkopříjmovým pracovníkům prospěch, a rozebírá jednotlivé skutečnosti z oblasti blahobytu, zaměstnanosti a příjmové nerovnosti, proč tomu tak být nemusí.

Zuzana Kollárová

**Firmy hnevá minimální mzda od stola. Vládu nie**

Trend, Sv. 29, (2019) č. 16, s. 36-37

Hodinová cena práce na Slovensku v r. 2018 zaznamenala jeden z nejvyšších ročních nárůstů v eurozóně. V současné době prochází politickým vyjednáváním otázka navýšení minimální mzdy, zvažuje se také vytvoření mechanismu valorizace minimální mzdy. Příspěvek upozorňuje na názor zaměstnavatelů i ekonomů, že se minimální mzda nemá určovat jen politickým rozhodnutím, i na jejich prosazování automatického zvyšování podle vzorce, který by zohledňoval hospodářské ukazatele. Zmiňuje také



možnost zavedení nominálně rozdílné regionální minimální mzdy, resp. regionální odčitatelné položky ze sociálních odvodů. Ta by umožnila nižší mzdové náklady v regionech s nízkou produktivitou práce.

Ariel Burstein, Eduardo Morales, and Jonathan Vogel

**Changes in between-group inequality : computers, occupations, and international trade**

**Změny v míře nerovnosti mezi skupinami : počítače, povolání a mezinárodní obchod**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 11, (2019) No. 2, p. 348-400

V posledních několika desetiletích byly zaznamenány výrazné změny relativních průměrných mezd napříč skupinami pracovníků v USA. Výrazně vzrostly zejména mzdy pracovníků s vyšším vzděláním ve srovnání s osobami se vzděláním nižším. Pozorovatelné jsou také podobné změny mezi muži a ženami. Autoři sledují vývoj průměrné mzdy ve Spojených státech s ohledem na dopady komputizace, změny ve skladbě práce nebo s ohledem na poptávku po zaměstnání. Poukazují na to, že mezi lety 1984 až 2003 poklesl rozdíl ve mzdách žen ve srovnání se mzdami mužů o 13,3 %. Článek s pomocí modelu ukazuje, jak mohou být změny v poptávce po zaměstnání, a komputizace způsobeny mimo jiné i změnami v rozsahu mezinárodního obchodu. - Poznámky.

Ondřej Kročil, Miroslav Dopita, Richard Pospíšil

**Integrační sociální podniky v kontextu potřeb politiky zaměstnanosti ČR : případ Olomouckého kraje**

Fórum sociální politiky, Sv. 13, (2019) č. 2, s. 2-8

Autoři hodnotí potenciál integračních sociálních podniků v kontextu politiky zaměstnanosti ČR. Konkrétně se zaměřují na 16 podniků z Olomouckého kraje. Koncept sociálního podnikání, jehož cílem je naplňovat všeobecně prospěšné cíle (např. zaměstnávat osoby znevýhodněné na trhu práce), je dle dat Ministerstva práce a sociálních věcí v Česku uplatňován ve více než 200 podnicích. Článek dokazuje významný vliv sociálního podnikání na zaměstnanost státu a autoři v něm zároveň poukazují na fakt, že mu není věnována dostatečná pozornost, což potvrzuje i neexistence zákona o sociálním podnikání.

Lenka Říhová

**Jednotlivé úrovně zaručené mzdy by se měly týkat i prací vykonávaných na základě dohody o provedení práce**

Fórum sociální politiky, Sv. 13, (2019) č. 2, s. 15-16

Autorka přináší rozbor legislativního rámce chystané novely zákoníku práce, která počítá se změnou výše finančního ohodnocení pro osoby zaměstnané na základě dohody o provedení práce či dohody o provedení pracovní činnosti. Výše mzdy by se měla odvozovat od příslušné úrovně zaručené mzdy. Součástí článku je i příklad z praxe, který slouží jako užitečný návod k tomu, jak určit minimální odměnu za práci pro zaměstnance spadající do odlišných kategorií. Tyto kategorie jsou dle příslušného nařízení vlády definovány na základě složitosti, odpovědnosti a namáhavosti dané pracovní činnosti.

Richard W. Fetter

**Nové parametry nejen exekučních srážek ze mzdy**

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 3, s. 3-8

Autor se zabývá novými parametry nejen exekučních srážek ze mzdy, které se odvíjí od každoročně stanovovaného normativu nákladů na bydlení pro jednu osobu a od výše životního minima jednotlivce. Přichází s aktuálními informacemi a novelami pro r. 2019, rozebírá praktické problémy a význam těchto srážek při exekuci. Článek nabízí návod, jak stanovit nezabavitelnou částku dlužníka, a odpovídá na otázku, zda ministerstvem spravedlnosti nově navržené změny povedou k větší ochraně dlužníků v exekuci. -- Viz také Práce, mzdy a odvody bez ... č. 7-8/2019, s. 56-59. -- Více k exekucím z odměny OSVČ viz Národní pojištění č. 4/2019, s. 7-10.

Olga Bičáková

**Příspěvky OSVČ od úřadu práce v roce 2019**

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 3, s. 32-36

Úřad práce ČR uplatňuje nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, které směřují k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti. Její součástí je také podpora osob se zdravotním postižením, která přispívá k boji proti sociálnímu vyloučení. Autorka analyzuje způsoby, jakými jsou podporovány OSVČ se zdravotním postižením. Článek se věnuje konkrétním nástrojům aktivní politiky zaměstnanosti

(překlenovací příspěvek aj.) a přibližuje proces, jak se o poskytnutí příspěvků žádá. Zároveň se zaobírá příspěvky, které úřady práce poskytují pro účely zřízení nových společensky účelných pracovních míst.

Federica Cocco

### **Rich nations urged to prepare workers for age of automation**

#### **Výzva pro bohaté státy, aby připravily svou pracovní sílu na éru automatizace**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40074 (26.4.2019), p. 3

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) ve své zprávě varuje, že rekvalifikace v řadě vyspělých států jsou na nejnižší úrovni právě u těch profesních skupin, které jsou nejvíce ohroženy nastupující automatizací výrobních procesů. Během následujících 15 až 20 let má podle zprávy zaniknout 14 procent pracovních míst a dalších 32 procent výrazně změnit své zaměření. OECD rovněž kritizuje, že nastavení veřejných sociálních systémů a pracovního práva mnohdy neodpovídá změnám na trhu práce, kde výrazně přibývá flexibilních pracovních úvazků. - Zpráva byla vydána dne 25.4.2019 pod názvem "OECD Employment Outlook 2019: The Future of Work".

### **The great jobs boom**

#### **Velký nárůst počtu pracovních míst**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9144, p. 13

Debata týkající se trhu práce v rozvinutých zemích se často točí okolo úbytku pracovních míst vlivem automatizace, popř. okolo vzestupu tzv. "gig economy" (perfomativní ekonomiky), který bývá dáván do souvislosti se zhoršováním pracovních podmínek. Navzdory těmto "černým scénářům" je však realita jinde - v rozvinutých zemích je tvorba nových pracovních míst na nebývalé vysoké úrovni a díky rekordně nízké nezaměstnanosti zároveň dochází k růstu platů. Ze současné situace se mohou poučit ekonomové i politici. -- Viz i článek na s. 24-26.

Olga Bičáková

#### **Zákon o zaměstnanosti v číslech roku 2019**

Fórum sociální politiky, Sv. 13, (2019) č. 2, s. 22-24

Autorka se zabývá dopady, které bude mít výše průměrné mzdy za 1. až 3. čtvrtletí r. 2018 a zvýšení minimální mzdy na zákon o zaměstnanosti a na poskytování dávek, příspěvků, náhrad a odvodů od 1.1.2019. Konkrétně sleduje výši průměrné a minimální mzdy nebo maximální výši podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci nebo na zřízení společensky účelného pracovního místa.

### **Zkrácené obsahy časopisů**

*Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny*

### **Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**

#### **Sv. 14, (2019) č. 7-8**

Zpracování osobních údajů - nový zákon č. 110/2019 Sb. (s. 3-6); Zdanění právnických osob - změny v důsledku implementace směrnice ATAD (s. 7-8); Kdo rozhoduje o čerpání dovolené? (1.) (s. 17-19); Pomoc při insolvenční - změny od 1.5.2019 (s. 37-40); Příplatky ke mzdě (3.) (s. 44-46); Přechnodné ubytování zaměstnanců z hlediska daně z příjmů (s. 47-49); Budou mít ženy stejnou mzdu jako muži? (s. 50-52); Srážky ze mzdy - změna od 1.6.2019 (s. 56-59); Kdy není povinností OSVČ platit zálohy ve ZP (s. 64-65); Zaměstnání malého rozsahu v souvislostech zdravotního pojištění (s. 69-72); Vzdělávání a kvalifikace úředníků (s. 89-91); Registrace daňových subjektů k DPH (s. 96-98); Právo (služebnost) nezbytné cesty podle NOZ - zřízení a náklady (s. 99-100).

## Právo

Heike Anger

### **Aufdecken wird legal : Whistleblower**

#### **Odkrývání nepravostí bude legální : whistlebloweri**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 65 (2.4.2019), S. 11

Německý Spolkový sněm spolu se zákonem o ochraně obchodních tajemství, implementujícím směrnici EU č. 2016/943, schválil také vyšší míru ochrany pro oznamovatele závažného jednání zevnitř dotčené korporace (tzv. whistleblowery). Pro tyto oznamovatele nebude nově platit zákaz s trestněprávními důsledky při získávání, užívání a zveřejňování obchodních tajemství, pokud by tato činnost sloužila k odhalení přečinů, které by porušovaly zákon nebo byly jiným způsobem v rozporu s dobrými mravy (ať už se jedná o informace o dětské práci, zdraví nebo životnímu prostředí škodlivé pracovní podmínky či agresivní daňové optimalizaci). Z ochrany však mají být vyloučeni whistlebloweri dopouštějící se vydírání nebo jednající z osobní msty tam, kde není zjevný veřejný zájem na publikování daných informací. Podle článku německá norma do značné míry předjímá standardy, s nimiž přichází návrh nové unijní směrnice odsouhlasený v trilogu Evropské komise, Rady EU a Evropského parlamentu. -- Viz také HN č. 92/2019 (15.5.2019), s. 16; k německému zákonu o ochraně obchodních tajemství jako celku viz DB sv. 72, (2019) č. 16, s. 891-898.

Heike Anger, Dietmar Neuerer

### **Barley lotet schärfere Unternehmenssanktionen aus : Neuregelung**

#### **Barley roztáčí debatu o přísnějších sankcích pro podniky : nová regulace**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 79 (24.4.2019), S. 11

V Německu byla tamním resortem spravedlnosti pod vedením ministryně Katariny Barley iniciována debata o zostření sankcí pro podniky za podvodné či korupční jednání. Klíčovým ustanovením nové regulace, jež má následovat, by bylo zavedení trestní odpovědnosti firem a návazné vypočítávání pokut z výše obrátu. Článek představuje jak náměty zástupců podnikatelů, kteří se přimlouvají za úlevy a osvobození v případě kooperace se státními úřady a posílení statutu interních podnikových šetření, tak obavy soudců nebo německé pobočky Transparency International, aby nedošlo k "privatizaci trestního stíhání" nebo k neúměrné zátěži pro stávající personální kapacity orgánů činných v trestním řízení a soudů.

Martin Škop, Barbora Vacková

#### **Být legislativcem: empirická šetření v administrativních fázích legislativy**

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 5-28

Příspěvek přináší výsledky empirického šetření v oblasti administrativní fáze procesu tvorby práva. Autoři porovnávají výpovědi legislativních expertů, tj. zejména ministerských úředníků a úřednic, jejichž pracovní náplní je vytvářet návrhy právních předpisů, s teoretickými přístupy k tvorbě práva. Vycházejí z analýzy zjištění získaných při hloubkových rozhovorech se zaměstnanci legislativních odborů a upozorňují na vzájemnou propojenost tvorby a aplikace (interpretace) práva. Zkoumají využití zvažovaných a používaných postupů v procesu tvorby práva a poukazují, jaké aspekty se jeví pro samotné legislativní experty významné při popisu jejich činnosti. Empirické poznatky pak autoři dávají do souvislosti s teoretickou literaturou. - Poznámky.

Maria Krambia-Kapardis

### **Disentangling anti-corruption agencies and accounting for their ineffectiveness**

#### **Objasnění problematiky protikorupčních úřadů a vysvětlení jejich neefektivnosti**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 1, p. 22-35

K rozmachu protikorupčních úřadů dochází ve světě z různých příčin od 70. let 20. století. Autorka v článku uvádí různá členění protikorupčních úřadů a následně diskutuje o možnostech měření efektivnosti jejich fungování a o důvodech neefektivity. - Poznámky.

Mehreen Khan

**EU privacy chief calls for US to match bloc's data law**

**Šéfka ochrany soukromí v EU vyzývá USA k přizpůsobení vlastní národní legislativy uniijnímu právu o ochraně dat**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40071 (23.4.2019), p. 2

Evropská komisařka pro spravedlnost V. Jourová podporuje smlouvu o ekvivalenci v ochraně osobních údajů mezi Evropskou unií a USA, která by umožnila volné sdílení dat amerických a evropských občanů mezi podniky na obou stranách Atlantiku. Podmínkou pro uzavření takové dohody však podle ní musí být přiblížení americké legislativy evropským standardům, které jsou obsaženy zejména v obecném nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). K podobné dohodě již došlo mezi EU a Japonskem v rámci smlouvy o volném obchodu (Jefta), zatímco evropské vztahy vůči USA podle článku ještě čekají na odpovídající úpravu poté, co Soudní dvůr EU zrušil režim tzv. bezpečného přístavu (safe harbour) pro společnosti Google, Facebook, Amazon a další při nakládání s údaji občanů EU.

Richard W. Fetter

**Exekuce pro dluhy na výživném na děti odebráním řidičského oprávnění**

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 3, s. 37-40

Text se věnuje novému způsobu exekuce, platnému od 1. ledna 2013, který spočívá v pozastavení řidičského oprávnění dlužníkovi alimentů s cílem vymáhat na něm nedoplatky na výživném. Autor přibližuje tento způsob vymáhání výživného a popisuje, jak probíhá a na koho je v praxi aplikovatelný, potažmo s jakou mírou efektivity.

Martina Heřmanová, Lukáš Holub

**GDPR v praxi. Aneb téměř rok zkušeností napříč regionem**

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 42-44

Příspěvek přináší shrnutí zkušeností a postřehů s praktickou aplikací i výkladovými nejistotami Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v ČR a v některých dalších evropských zemích pohledem právních poradců. Jako nejčastější problémy autoři zmiňují nadužívání souhlasů ke zpracování osobních údajů, nejasnosti ve vymezení některých pojmů (správce, společný správce, zpracovatel), nedostatky v přehledu o základních pravidlech ochrany osobních údajů i absenci vhodných technologických řešení pro práci s daty. Dále se věnují kontrolní činnosti národních úřadů a národní legislativě reflektující GDPR (v ČR zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů). Velkou výzvu autoři spatřují v průběžném plnění požadavků GDPR a zajištění průběžného souladu ze strany správců a zpracovatelů. - Poznámky. -- Infografika o případech porušení GDPR a pokutách viz s. 45. -- K tématu viz také Ekonom č. 21/2019, s. 10-17.

Vladimír Balaš

**Jsou dvoustranné dohody o ochraně investic uzavřené mezi členskými státy stále platné, nebo došlo po přijetí rozhodnutí Soudního dvora EU k nějaké radikální změně?**

Bulletin advokacie, Sv. 2019, č. 4, s. 27-33

Evropská komise pod tlakem některých členských států přehodnotila svůj pohled na dohody na ochranu zahraničních investic a snaží se dostat systém za každou cenu pod svou politickou kontrolu. V první fázi se Komise zaměřila na tzv. intra-EU BITs, o nichž tvrdí, nyní již s podporou Soudního dvora EU, že tyto dohody nejsou v souladu s právem EU. Autor se snaží ukázat, že otázku platnosti a aplikovatelnosti dvoustranných dohod na ochranu investic nelze posuzovat pouze z hlediska práva EU. K zodpovězení otázky platnosti a závaznosti těchto dohod je nutné vzít v úvahu obecný mezinárodněprávní rámec. Bez jeho respektování riskuje EU svou dobrou pověst, a nahrává tak státům, které své mezinárodněprávní závazky flagrantně porušují a snaží se je relativizovat. - Poznámky.

Jindřiška Syllová

**K metodám zkoumání judicializace politiky ve střední Evropě**

Právník, Sv. 158, (2019) č. 5, s. 445-455

Judicializaci politiky je možno chápat jako reflexi míry zasahování soudní moci do ostatních větví státní moci. Autorka v příspěvku nejprve rozebírá teoretické přístupy domácí i zahraniční odborné literatury k problematice judicializace politiky a soudnímu aktivismu a upozorňuje, že ze strany evropské doktríny úvahy o judicializaci vylučují politologický přístup. Poté na příkladu ČR a případně dalších států střední Evropy s parlamentním systémem vlády popisuje a ověřuje některé deklarované důvody vedoucí k judicializaci politiky. - Poznámky.

Olga Kapplová

**Komparace legislativy k podpoře podnikání v České republice a ve Slovenské republice**

Obchodní právo, Sv. 28, (2019) č. 4, s. 32-40

Cílem článku je analýza legislativy České a Slovenské republiky, která se zabývá podporou podnikání malých a středních podniků subjekty poskytujícími či participujícími na procesu poskytování dotací a jiných finančních podpor. - Poznámky.

Karel Svoboda

**Novela vyhlášky k celnímu zákonu**

Clo-douane, Sv. 53, (2019) č. 5, s. 6-7

Článek shrnuje obsah vyhlášky č. 106/2019 Sb., která s účinností od 1.5.2019 novelizuje vyhlášku č. 245/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona. Novelou došlo k celé řadě změn, často legislativně-technického charakteru. Konkrétně byl např. změněn maximální počet položek v jednom celním prohlášení či došlo k úpravě názvů kolonek tak, aby korespondovaly s ustanoveními v předpisech EU.

Ondřej Frinta

**Odkaz jako jeden z projevů autonomie vůle v dědickém právu**

Právník, Sv. 158, (2019) č. 4, s. 370-389

Článek se zabývá institutem odkazu z pohledu uplatnění principu autonomie vůle v dědickém právu. Autor uvádí, že odkaz představuje zásadní rozšíření prostoru, v němž se může uplatnit autonomie vůle zůstavitele, zohledňující jeho konkrétní situaci. Charakterizuje vývoj institutu přes římské právo, středověk, všeobecný občanský zákoník (ABGB) i občanské zákoníky z let 1950 a 1964 až po vymezení odkazu v současném občanském zákoníku č. 89/2012 Sb. Identifikuje dílčí roviny uplatnění autonomie vůle i její možná omezení. Zjišťuje, že prostor pro uplatnění autonomie vůle zůstavitele je v současnosti značně široký a případná omezení jsou redukována na nejnutnější možnou míru. - Poznámky.

Jan Novotný

**Právo na informace : jak reagují obchodní společnosti na recentní judikaturu**

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 3, s. 161-177

Příspěvek se zabývá obchodními společnostmi jako povinnými subjekty práva na informace a konfliktem o poskytování informací o jejich činnosti. Autor rozebírá nedávnou judikaturu, která naznačuje, že extenzivní výklad povinných subjektů práva na informace dosáhl svého vrcholu a další rozšiřování působnosti zákona o svobodném přístupu k informacím se zastavilo. Popisuje také samostatné kvalitativní šetření provedené v r. 2018 pomocí konkrétních žádostí o informace adresovaných vybraným 40 obchodním společnostem. Cílem šetření bylo zjistit, jak tyto společnosti reagují na aktuální judikaturu práva na informace a jaké je postavení žadatele i povinných subjektů v informačních vztazích. Dále se zaměřovalo na důvody odmítnutí žádostí. - Poznámky.

Michal Jantoš

**Právo na přístup k informacím v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod**

Správní právo, Sv. 52, (2019) č. 3, s. 190-197

Cílem příspěvku je zjistit, zda je právo na přístup k informacím zakotveno v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, a zda lze neposkytnutí informace na žádost považovat za porušení této úmluvy. Autor nejprve pojednává o právu na přístup k informacím jakožto součásti svobody projevu. Poté analyzuje vývoj judikatury Evropského soudu pro lidská práva týkající se neposkytnutí

informací jakožto možného porušení čl. 10 Evropské úmluvy. Vyvozuje, že předpokladem pro narušení čl. 10, pokud jde o odepření poskytnutí informace, je současné narušení práva přijímat a šířit informace a v této souvislosti též svobody projevu žadatele o informace. - Poznámky.

Jiří Grygar

### **Problematická ustanovení oddlužovací novely**

Bulletin advokacie, Sv. 2019, č. 5, s. 19-20

Článek se zabývá novelou insolvenčního zákona č. 31/2019 Sb. platnou od 1.6.2019. Novela primárně cílí na rozvolnění podmínek pro vstup do oddlužení a sekundárně se v souvislosti s předpokládaným nárůstem dané agendy snaží o usnadnění procesů u soudu, potažmo u insolvenčních správců. Nakolik se jí to povedlo? Autor předkládá několik vybraných ustanovení, u nichž je jejich výklad či dopad problematický. -- Více o oddlužovací novele viz s. 15-18 a s. 28-36.

Andrea Kulifajová

### **Revoluce zvaná chytré kontrakty - právní perspektiva**

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 8, s. 272-278

Autorka představuje technologii chytrých kontraktů (smart contracts), která by mohla znamenat revoluci ve smluvním právu 21. století. Chytrý kontrakt je možno definovat jako dohodu, jejíž provedení je automatizováno, základem jeho fungování je blockchain. Poté se zaměřuje na možné fungování chytrých kontraktů v kontextu platné české právní úpravy a charakterizuje výhody a nevýhody automatizace ve smluvním právu. Zmiňuje také nejzajímavější případy využití této technologie a hodnotí potenciál jejího využití v budoucnu. - Poznámky.

Heike Anger

### **Schutz bricht weg : Investor-Staats-Schiedsverfahren**

#### **Ochrana odpadů : arbitrážní řízení mezi investorem a státem**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 70 (9.4.2019), S. 10

Do konce r. 2019 jsou členské státy Evropské unie povinny zrušit vzájemné bilaterální smlouvy o ochraně investic. Důvodem je rozsudek Soudního dvora EU z r. 2018 v kauze Achmea BV vs. Slovenská republika, v němž byl konstatován nesoulad arbitrážních ustanovení v těchto smlouvách s unijním právem. Článek ale upozorňuje, že náhradní řešení zaručující stejnou míru ochrany investic nebylo dosud na úrovni EU předloženo, ať už by se jednalo o zvláštní arbitrážní tribunál pro EU nebo o možnost přímé intervence stran sporu u SDEU. Instanci nadřazenou národní soudní soustavě by uvítali zejména podnikatelé z ostatních zemí EU s investičními záměry v Bulharsku, Rumunsku, Polsku či Maďarsku, kde o nezávislosti soudů a vládě práva existují určité pochybnosti.

Ondřej Svoboda

### **Systém investičního soudu : překotný rozchod Evropské unie s investiční arbitráží**

Právník, Sv. 158, (2019) č. 4, s. 390-405

Mechanismus řešení investičních sporů založený na investiční arbitráži známé jako řešení sporů investor-stát (ISDS) se v r. 2015 rozhodla Evropská unie ve svých dohodách nahradit novým přístupem pojmenovaným systémem investičního soudu (ICS). Podle EK je nový způsob řešení sporů nezbytnou odpovědí na nedůvěru, která panuje vůči ISDS, a odpovídá nárokům kladeným demokratickými zásadami a veřejným dohledem. Autor vysvětluje změnu postoje EU a zaměřuje se na tři oblasti fungování ICS - nestrannost a nezávislost rozhodců, předvídatelnost a konzistentnost rozhodování a výkon rozhodnutí. Jejich analýzou dospívá k celkovému hodnocení systému investičního soudu a zasazuje jej do širších snah o reformu mezinárodního investičního práva. - Poznámky.

Eva Dandová

### **Zpracování osobních údajů : nový zákon**

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 14, (2019) č. 7-8, s. 3-6

Představení nové právní úpravy ochrany osobních údajů v ČR, zákona č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů. Zákon spolu s evropským nařízením GDPR tvoří právní rámec ochrany a zpracování osobních údajů, včetně práv subjektů údajů. Upravuje především otázky týkající se Úřadu pro ochranu osobních údajů a některé dílčí otázky, které nařízení GDPR umožňuje řešit vnitrostátní právní úpravou. Autorka nejprve stručně charakterizuje cíle nařízení GDPR a hlavní novinky, které do

zkoumané oblasti GDPR přináší. Poté shrnuje hlavní cíle nového zákona č. 110/2019 Sb., který mimo jiné transponuje i trestněprávní směrnici č. 2016/680/EU (ta upravuje zpracování osobních údajů justičními a policejními orgány). -- Více k zákonu viz Daňový a účetní tip č. 12/2019, s. 1-2 a Účetnictví č. 6/2019, s. 19-20.

## Statistika. Demografie. Sociologie

Richard Milne

### **Hard lessons from Helsinki**

#### **Tvrdé lekce z Helsinek**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40056 (4.4.2019), p. 7

Po Japonsku a Jižní Koreji vykazuje Finsko nejrychlejší tempo stárnutí obyvatelstva mezi vyspělými státy. Do r. 2070 by podle dosavadních trendů měli tvořit senioři nad 65 let třetinu obyvatelstva, zatímco děti do 14 let jen 10 procent. Finské vlády se tímto problémem již delší dobu zabývají, strukturálních reforem za účelem udržitelnosti veřejných financí v souvislosti s demografickým vývojem se však zatím podařilo prosadit jen několik. Zejména systémy zdravotní péče a sociálních dávek nadále podle článku čekají na odpovídající změny. Poslední pokus o reformu jejich financování, které je ve Finsku v gesci místních rozpočtů, vedl ostatně na jaře 2019 k rozpadu dosluhující vládní koalice. -- K finské předvolební kampani viz články na téže straně.

Petr Musil

### **Mezinárodní srovnání makroekonomických ukazatelů**

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 3, s. 32-33

Bližší k metodice porovnání makroekonomických ukazatelů mezi státy se zaměřením na statistickou metodu EKS. Metoda využívá přepočítání hodnoty ukazatelů do umělé měny (PPS, purchase power standard), která má ve všech zemích stejnou "sílu", a dále přepočítá ukazatelů na jednoho obyvatele s cílem eliminovat rozdílnou velikost ekonomik. Metoda EKS odhaduje paritu kupní síly (PPP, purchase power parity), která slouží k přepočtu ukazatelů z národní měny do PPS. V odhadu se používají data z cenové statistiky i detailní údaje o výdajích na HDP pro stanovení vah jednotlivých produktů. Autor dále informuje o použití ukazatele skutečná konečná spotřeba domácností (AIC, actual individual consumption), který je vhodný pro hodnocení životní úrovně obyvatel. Graf znázorňuje skutečnou konečnou spotřebu domácností v zemích EU v r. 2017.

Jiří Trexler

### **Vloni se inflace pohybovala kolem dvou procent**

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 3, s. 28-29

Statistický pohled na míru inflace a na dynamiku spotřebitelských cen v ČR v r. 2018. Průměrná míra inflace dosáhla 2,1 %, k cenovému růstu došlo ve většině oddílů spotřebního koše. Meziměsíční změny indexu spotřebitelských cen se pohybovaly v rozmezí - 0,3 až + 0,6 %. V mezinárodním porovnání se ceny v ČR vyvíjely obdobným způsobem jako v Evropské unii. Tabulka informuje o vývoji průměrné míry inflace v období 2002-2018 a o rozkladu meziročních změn indexu spotřebitelských cen v r. 2018. -- Pohled na vývoj cen průmyslových výrobců v EU v r. 2018 viz s. 16.

## Účetnictví

Rolf Uwe Fülber, Christian Wittmann, Marcus Bravidor

### **Alles zu seiner Zeit: Das Offenlegungsverhalten nicht kapitalmarktorientierter Unternehmen**

#### **Vše v pravý čas: chování nefinančních podniků při zveřejňování závěrek**

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 15, S. 797-803

Příspěvek představuje výsledky výzkumu, jenž se zabýval zveřejňováním ročních a koncernových závěrek na vzorku jednoho tisíce německých nefinančních podniků v letech 2011 až 2016, jak je také od r. 2007 pod hrozbou sankcí požaduje zákon o elektronických obchodních a družstevních registrech, jakož i podnikových registrech (tzv. EHUG). Autoři - také v reakci na předchozí zjištění v odborné literatuře - konstatují, že zákon vnesl více transparentnosti do zveřejňovaných výstupů německých



firem, zároveň ale pouze 38 procent zveřejňovaných závěrek dodrželo zákonem stanovenou dvanáctiměsíční lhůtu. Z toho podle článku vyplývá, že řada nefinančních podniků záměrně otálí se včasným zveřejňováním svých bilancí i za cenu uvalení pokut. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

### **Zkrácené obsahy časopisů**

*Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny*

#### **Auditor**

##### **Sv. 26, (2019) č. 4**

Jak interpretace NÚR pomáhají auditorům a účetním (s. 4-6); Interpretace Národní účetní rady I-12 Faktoring (s. 7-14); Praktické používání interpretace I-24 Události po rozvahovém dni (s. 15-18); Interpretace Národní účetní rady I-34 Rezervy na likvidaci (s. 19-21); Interpretace I-29 Opravy chyb, změny v účetních odhadech a změny v účetních metodách (s. 22-24); Využití interpretace I-25 Ocenění po předchůdci při transakcích s obchodním závazkem (s. 25-27); Oceňování zásob vytvořených vlastní činností (s. 28-30); Interpretace I-32 Struktura a obsah přehledu o změnách vlastního kapitálu (s. 30-33); Používání interpretace I-32 Struktura a obsah přehledu o změnách vlastního kapitálu účetními jednotkami (s. 34-35); Národní účetní rada vydává všechny interpretace (s. 36).

### **Veřejná správa**

Samuel Král, Štěpán Štarha, Jan Diblík

#### **Implementační smlouvy z pohledu objednatele**

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 7, (2019) č. 3 (květen), s. 48-52

Implementační smlouvy jsou univerzálními smlouvami pro případy vytvoření a implementace počítačového programu na hardware objednatele anebo na hardware dodaný spolu se softwarem. Příspěvek přináší praktická doporučení zadavatelům veřejných zakázek, kteří objednávají zhotovení či dodávku softwaru, na co se zaměřit při přípravě a sjednávání implementační smlouvy. Je zdůrazněno, že v rámci implementační smlouvy je nezbytné vhodně nastavit pravidla pro provedení softwarové analýzy, motivaci dodavatele a následné poskytování služeb podpory. Zároveň je vhodné implementaci soutěžit nejen na cenu, ale i na kvalitu (např. v podobě zkušeného realizačního týmu).

Pavel Koukal

#### **Jak změna kvalifikace účastníka ovlivní zadávací řízení?**

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 7, (2019) č. 3 (květen), s. 27-31

Institut změny kvalifikace účastníka zadávacího řízení je součástí § 88 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a v praxi se pojí s celou řadou problematických aspektů a otázek. Příspěvek upozorňuje na atypické situace, které mohou nastat v průběhu zadávacího řízení ve vztahu k obecné povinnosti účastníka zadávacího řízení oznamovat zadavateli změny kvalifikace, analyzuje jejich dopad na zadávací řízení a doporučuje postup účinného předcházení těmto situacím. Zaměřuje se na počátek běhu lhůty pro oznámení změny kvalifikace, změnu kvalifikace jako prostředek k ukončení účasti v zadávacím řízení, provázanost prokazování kvalifikace a hodnocení nabídek i na zjištění porušení oznamovací povinnosti po uzavření smlouvy.

František Halml

#### **Nečinnost a nezákonný zásah ve veřejné správě : rozdílné kategorie, či nikoliv?**

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 95-113

Nečinnost a nezákonný zásah ve veřejné správě představují nežádoucí formy realizace veřejné správy. Správní soudnictví se k jejich soudnímu přezkumu staví poněkud odlišně. Autor v příspěvku nejprve vymezuje a srovnává nečinnost a nezákonný zásah ve veřejné správě. Poté se zaměřuje na nečinnostní i zásahovou žalobu zejména z hlediska jejich přípustnosti. Autor zdůrazňuje, že veřejná správa zná z hlediska správního řádu ochranu proti nečinnosti, nikoliv proti nezákonnému zásahu. Judikatorně bylo potvrzeno, že stížnost ani přezkumné řízení není dostatečným prostředkem ochrany veřejných subjektivních práv proti nezákonným zásahům ve veřejné správě. Podle autorova názoru představuje absence obecného prostředku nápravy nezákonných zásahů ve správním řádu deficit, kterým veřejná správa přesunuje svoji pravomoc rozhodnout o takovém prostředku nápravy do správního soudnictví. - Poznámky.

Josef Hlavička, Matúš Holubkovič

### **Praktické dopady vyhrazené změny závazku ze smlouvy**

Veřejné zakázky, Sv. 2019, č. 2, s. 62-66

Článek přináší komplexní a praktické vyhodnocení aspektů souvisejících s tzv. vyhrazenou změnou závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku. Autoři se zaměřují na konkrétní vyhrazené změny v oblasti zakázek na stavební práce. Nejprve shrnují obecná východiska změn smluv mezi zadavatelem a dodavatelem dle zákona o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) a evropské zadávací směrnice a zvažují, co konkrétně lze považovat za změnu smlouvy. Uvádějí, že ZZVZ na rozdíl od předchozí úpravy definuje poměrně komplexní mechanismus předem stanovených možností budoucích změn závazků. Dále se věnují vyhrazené změně posunu termínu, vyhrazené změně závazku s dopadem do ceny, kompenzačním nárokům a konkretizaci platebních nároků. - Poznámky.

### **Předkládání elektronických kopií a elektronických originálů dokladů v zadávacím řízení**

Veřejné zakázky, Sv. 2019, č. 2, s. 49

Příspěvek přehledně shrnuje problematiku předkládání kopií dokladů, originálů nebo úředně ověřených kopií dokladů dodavatelem zadavateli v rámci zadávacího řízení. V návaznosti na povinnost elektronické komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem v zadávacím řízení podle § 211 odst. 3 zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. je také rozebrána problematika elektronické podoby těchto dokladů (elektronická prostá kopie, elektronický dokument získaný autorizovanou konverzí listinného dokladu, elektronický originál). Je uvedeno, že zákon vyžaduje předložení originálů nebo ověřených kopií dokladů o kvalifikaci a originálu záruční listiny.

### **Zkrácené obsahy časopisů**

*Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny*

#### **Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu**

**Sv. 25, (2019) č. 6**

Nejvyšší stavební úřad, či okresní úřady pod Ministerstvem pro místní rozvoj? - rekonstrukce stavebního práva (s. 13); Chová se stát k obcím vstřícně, když se zbavuje nepotřebného majetku? (s. 14-16); K plnění státního rozpočtu za období leden až duben 2019 (s. 17); Několik poznámek k hospodaření územních samospráv v roce 2018 (s. 18-19); Čeká nás odpadková revoluce, všichni budou muset ještě více třídit (s. 23-25) a související články o odpadovém hospodářství na s. 26-38; Tematická evoluce programu ISSS - elektronizace veřejné správy (s. 41); Měla by města stavět byty? (s. 51); Nad rolí jednotlivých orgánů veřejné správy při potírání nelegálních sociálních služeb (s. 60-61); I letos do 30. června musí veřejní funkcionáři podat průběžné oznámení o střetu zájmů (s. 63).

#### **Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů**

**Sv. 24, (2019) č. 3**

Vybrané aspekty hospodaření obcí v roce 2018 (s. 6-9); Zprávy Ministerstva financí pro finanční orgány obcí a krajů (s. 16); Financování přenesené působnosti krajů (s. 18); Projde-li nový stavební zákon, opět prakticky vzniknou okresní úřady - rozhovor s hejtmanem M. Netolickým (s. 20-21); Zákon o střetu zájmů - blíží se termín pro podání oznámení (s. 30-31); Výdaje státního rozpočtu na sociální dávky v letech 2013 až 2018 (s. 32-33); Veřejné zakázky malého rozsahu - smlouva s dodavatelem, který se umístil jako druhý? (s. 38); Obec a odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci (s. 39); Zákon o zpracování osobních údajů a spisová služba - zákon č. 110/2019 Sb. (s. 56-57).

#### **Veřejná správa**

**Sv. 30, (2019) č. 10**

Lékárnám v hůře dostupných oblastech pomůže dotace (s. 2-5); Nové (bezpečnější?) průkazy totožnosti (s. 6); Otevřená veřejná správa podle OECD (s. 7); Týnec nad Sázavou se stal skokanem roku 2018. Ve stejném roce, kdy město řešilo vyschlé studny (s. 8-11); Analýza hospodaření obce? Stále je co nového objevovat! (s. 12-13); Petr Mlsna: Předmětem diskuse se stane možnost Ministerstva vnitra odvolat tajemníka (s. 14); Poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu o státní službě (s. 15-18); Omezování kumulace odměn za souběžně vykonávané veřejné funkce (s. 19); Novela se zaměřuje na vzdělávání úředníků (s. 22-23); Práce z domova vyžaduje kázeň a samostatnost - studie Eurostatu (s. 26); Abeceda tvorby obecně závazných vyhlášek (s. 27); Zřizování výborů a procesní stránka (s. 29).

**Veřejná správa****Sv. 30, (2019) č. 9**

Václav Zámečník: Radnice slyší na to, že pro další generace zachováváme les v nezměněné podobě - město Písek (s. 2-5); Prvořadě téma celé společnosti: les náš vezdejší volá o pomoc (s. 6-10); Přírodě blízká opatření jako efektivní nástroj ochrany obcí před povodněmi (s. 12-13); (Ne)správná praxe obcí při pronájmu radarů (s. 14-15); Koncepce Klientsky orientovaná veřejná správa 2030 (s. 18-19); Možnosti naplňování průběžného vzdělávání úředníků ÚSC (s. 20-21); Jana Němcová: Více než dvě třetiny středoškoláků by „czexit“ nechtěly (s. 22-23); Kontrolní výbor je důležitým nástrojem samosprávy obce (s. 24-25); Je Unie zaujatá sportem? Češi rádi sedí (s. 26-27); Abeceda tvorby obecně závazných vyhlášek (s. 28); Výbor pro národnostní menšiny (s. 29).

**Veřejné finance. Rozpočet**

Sam Fleming, Chris Giles

**America learns to love deficits****Amerika se učí milovat deficity**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40074 (26.4.2019), p. 9

Jak u amerických demokratů, tak republikánů se začíná prosazovat náklonnost k uvolnění fiskální politiky, což by podle článku mohlo představovat největší změnu v ekonomickém myšlení politiků za celou generaci. Fiskální praxe Trumpovy administrativy prohloubila rozpočtový schodek na více než 1 bilion dolarů, zatímco levicové křídlo demokratů se zase hlásí k tzv. moderní měnové teorii a přichází s výdajovými plány, které podle nich nemusí nutně být kryty zvýšenými daňovými příjmy či škrtů v jiných rozpočtových kapitolách. V článku citovaní ekonomové dávají tuto změnu vnímání veřejného zadlužení do souvislosti s již déle trvající nízkou úrokovou hladinou, slabou inflací a jen mírným hospodářským růstem. Za této situace je monetární politika vnímána jako málo efektivní a o to více rostou očekávání od fiskálněpolitických stimulů.

**Black books : public debt in Germany****V černých číslech : veřejné zadlužení v Německu**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9144, p. 65-66

Poměr veřejného zadlužení v Německu vzhledem k HDP klesá. V r. 2018 dosáhly daňové příjmy na obyvatele rekordní úrovně vlivem rostoucí participace na trhu práce. V letošním roce má nicméně dojít ke zpomalení hospodářského růstu. V souvislosti s tím se nabízí otázka, zda je stále ještě na místě opatření zvané "dluhová brzda" a zda by stát neměl spíše posílit investice.

**Cocked and ready : fiscal policy****Připravena k výstřelu : fiskální politika**

The Economist, Vol. 431, (2019) No. 9143, p. 13-14

V rozvinutých zemích se mění přístup k veřejnému zadlužení. Zatímco v období po finanční krizi převládaly snahy o úsporná opatření, nyní se opět objevují tendence zvyšovat rozpočtové deficity. I přes některé pozitivní stránky a příležitosti se zadlužováním spojené by však státy podle The Economist neměly začít utrácet bezhlavě. Zadlužování spojené s vyššími investicemi může být žádoucí, zbytečné výdaje ale již nikoli, zejména v době nepříznivého demografického vývoje a rostoucích výdajů na zdravotní péči a penze. Navíc může v budoucnu dojít ke změně podmínek, tj. k růstu úrokových sazeb, čímž se zadlužené země ocitnou ještě pod větším tlakem. -- Viz i článek na s. 66 ("Consolidation programme: fiscal policy").

Norbert Häring

**Die Lieblingsbank der linken US-Demokraten : Modern Monetary Theory (MMT)****Nejoblíbenější banka levicových amerických demokratů : moderní měnová teorie (MMT)**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 69 (8.4.2019), S. 10

Článek upozorňuje na doposud jen zřídka reflektovanou skutečnost, že kanadská centrální banka (Bank of Canada) pravidelně přímo financuje kanadský státní rozpočet, když zhruba pětinu emise nových státních dluhopisů rovnou připsá na vládní účet. Tato praxe nyní slouží jako argumentační opora zastáncům tzv. moderní měnové teorie, kteří se vyslovují pro přímé financování veřejných

rozpočtů centrální bankou, neboť v Kanadě tím ani v minulosti při ještě masivnější podpoře státní pokladny nově vytvořenými penězi nikdy nedošlo k excesivní inflaci. -- K tématu viz také rozhovor na téže straně.

Deutsche Bundesbank

**Europäischer Stabilitäts- und Wachstumspakt: zu einzelnen Reformoptionen = European Stability and Growth Pact: individual reform options**

**Evropský pakt stability a růstu: k jednotlivým možnostem jeho reformy**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 71, (2019) Nr. 4, S. 79-93

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 71, (2019) No. 4, p. 77-90

Článek představuje v rámci odborné veřejnosti diskutované možnosti reformy Paktu stability a růstu, jenž je závazným fiskálněpolitickým dokumentem pro členské státy Evropské měnové unie. Autoři článku se vyslovují ve prospěch návrhu Německé spolkové banky na vyčlenění dohledu nad dodržováním střednědobých rozpočtových cílů členských států z gesce Evropské komise do kompetence nezávislé, méně politické instituce. S určitými výhradami by ale akceptovali i další návrhy na doplnění Paktu, jako jsou maximální výdajové hranice, zvláštní fondy pro zmírňování dopadů recese a nepředvídaných šoků (tzv. rainy day funds) nebo tzv. zlaté pravidlo podporující deficitní financování státních investic. Jakkoliv však budou společná fiskální pravidla v budoucnu koncipována, měla by být transparentní, v maximální míře závazná a nadále sledovat cíl v podobě snižování míry veřejného zadlužení. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

David Bartolini, Agnese Sacchi, Simone Salotti and Raffaella Santolini

**Fiscal decentralization in times of financial crises**

**Fiskální decentralizace v časech finančních krizí**

CESifo Economic studies, Vol. 64, (2018) No. 3, p. 456-488

Veřejné finance mohou být negativně ovlivněny fiskální decentralizací, zejména za nepříznivých finančních podmínek. Autoři prostřednictvím empirického zkoumání údajů z devatenácti států OECD za období 1980-2010 zjišťují, zda je tato teorie odůvodněná. Analyzují vliv fiskální decentralizace na rozpočtovou bilanci centrálních i místních rozpočtů za přítomnosti finančních šoků i za normální situace a dokládají, že decentralizace v oblasti výdajů zlepšuje konsolidovanou a centrální bilanci rozpočtu bez negativního dopadu na místní rozpočty. Toto zjištění tedy přináší opačný pohled na teorii, že decentralizace poškozuje veřejné finance. - Poznámky.

Carolin Holzmänn and Orlando Zaddach

**Legend of the pork barrel? The causal effect of legislature size on public spending**

**Příběh o porcování medvěda? Kauzální vliv velikosti zákonodárního orgánu na veřejné výdaje**

FinanzArchiv, Vol. 75, (2019) No. 1, p. 39-58

Autoři se v článku zabývají jevem "porcování medvěda" u místních samospráv v Německu. "Porcování medvěda" je situace, kdy jsou prostřednictvím peněz z rozpočtů financovány projekty v určitém regionu s cílem zajistit si znovuzvolení. U voleb do místních samospráv funguje v Německu tzv. celoplošný většinový systém (at-large electoral system). Z článku vyplývá, že u tohoto systému dochází k "porcování medvěda" pouze v malé míře. - Poznámky.

Kamila Kulhánková, Karolína Repíková

**NSS sjednotil výklad k odvodům za porušení rozpočtové kázně**

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 7, (2019) č. 3 (květen), s. 54-55

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vydal v říjnu 2018 usnesení č. j. 1 Afs 291/2017-33, v němž se zabýval značně roztržštěnou rozhodovací praxí u stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně. Reagoval v něm na zjištění, že ve stávající judikatuře lze vysledovat tři hlavní názorové proudy, a je tudíž nutné podat k dané problematice jednotný a jasný názor. Autorky představují judikatorní vývoj přístupů k odvodům za porušení rozpočtové kázně a usnesení rozšířeného senátu NSS. Toto usnesení odbourává nejistotu příjemců dotace v otázce, zda je každé porušení podmínek porušením rozpočtové kázně a zda je nezbytné vždy vyměřit odvod z poskytnuté dotace.

Ludmila Vebrová, Václav Rybáček

**Public finance, the public sector and the general government sector**

**Veřejné finance, veřejný sektor a sektor vládních institucí**

Statistika, Vol. 2018, No. 4, p. 362-368

Příspěvek objasňuje vybranou terminologii, někdy nepřesně používanou v ekonomických analýzách a v oblasti řízení veřejných financí. Termíny jako veřejné finance (public finance), veřejné instituce (public institutions) a veřejný sektor (public sector) na jedné straně a vládní sektor (government sector) a vládní finance (government finance) na straně druhé představují z pohledu statistiky oddělené úrovně nashromážděných dat, které poskytují uživatelům odlišný tip informací. Autoři příspěvku ukazují, že dříve zahraniční i čeští autoři odborné literatury i právních textů nijak výrazně nerozlišovali význam termínů státní, vládní anebo veřejný, a poukazují na nesoulad mezi terminologií a jejím reálným obsahem. Poté zpřesňují rozdělení a definice veřejného sektoru a sektoru vládních institucí (general government sector). - Poznámky.

James Shotter

**Ruling party risks fallout from pre-election spending pledges**

**Vládnoucí strana riskuje konflikt kvůli předvolebním výdajovým slibům**

Financial Times, Vol. 2019, No. 40077 (30.4.2019), p. 2

V Polsku již odstartovala kampaň před podzimními parlamentními volbami a vládnoucí strana Právo a spravedlnost (PiS) v této souvislosti představila nové rozpočtové plány. Ty by měly zahrnovat zvýšení přídavek na děti, důchodů, snížení daně z příjmů FO, úplné daňové osvobození osob mladších 26 let a investice do veřejné autobusové dopravy. Ratingové agentury Fitch a Standard & Poor's ale varují, že při realizaci těchto výdajů by se deficit státního rozpočtu mohl téměř přiblížit hranici 3 procent HDP, jež je zakotvena ve fiskálních pravidlech Evropské unie. V článku citovaní ekonomové uvádějí, že by se rozpočtová bilance mohla ještě zhoršit po případných požadavcích zaměstnanců veřejného sektoru na zvýšení mezd a při zhoršení světové hospodářské situace. -- Ke spíše odmítavé pozici strany PiS a ostatních polských politických stran k brzkému přijetí eura viz FT č. 40086/2019 (10.5.2019), s. 3.

## **Zdravotnictví**

Martin Gerth

**Das kranke System**

**Nemocný systém**

WirtschaftsWoche, Jg. 2019, Nr. 8, S. 76-80

Nahlédnutí do německého systému zdravotnictví. V Berlíně se jednalo o financích zdravotních pojišťoven. Výsledkem jsou dodatečné příspěvky od pojištěnců, což by nebylo nutné, kdyby byl zdravotnický sektor lépe zorganizován. Pojištěnci musí platit více, protože nemocenské pokladny, lékaři a pečovatelské služby používají různé triky. Sedm okruhů, na které by se ministr zdravotnictví Jens Spahn měl podívat blíže.

## **Životní prostředí**

Raymond Van der Putten

**Getting to a low carbon economy [elektronický zdroj]**

**Směřování k nízkouhlíkové ekonomice**

Conjoncture, No. 1 (2019), p. 2-6

Na klimatické konferenci COP21 v Paříži v r. 2015 bylo dohodnuto, že by nárůst globálního oteplování měl být udržen pod hranicí 2 °C ve srovnání s hodnotami před průmyslovou revolucí. Státy dále mají usilovat o to, aby nebyla překročena hranice růstu teploty o 1,5 °C. Mezivládní panel pro klimatickou změnu (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) v říjnu 2018 vydal zprávu, ve které hodnotí dosavadní opatření jako nedostatečná. Autor v článku stručně shrnuje obtíže vyjednávání v klimatické oblasti a nastiňuje, jaké kroky a opatření by problém klimatických změn lépe řešily. - Poznámky. -- Text je dostupný i ve francouzštině. Plný text dostupný z: [http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture\\_1\\_2019.pdf](http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/05/Conjoncture_1_2019.pdf)

Norbert Häring

**Klimarettung aus der Portokasse : Umweltpolitik**

**Záchrana klimatu za hubičku : politika ochrany životního prostředí**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 82 (29.4.2019), S. 8

Zatímco klimatické hnutí "Fridays for Future" a řada politiků požaduje zvláštní zdanění emisí oxidu uhličitého, jež by mělo za následek značně vyšší ceny mnoha statků, domnívá se think-tank Energy Transitions Commission (ETC) pod vedením ekonoma a bývalého šéfa britského finančního dozoru A. Turnera, že pro dosažení klimatických cílů postačí jen mírné zdražení a minimum restrikcí ve spotřebě. Tento úhel pohledu však zase kritizuje nemálo ekonomů životního prostředí, podle nichž zejména neoklasická ekonomie dostatečně nezohledňuje roli biosféry, přísunu surovin a generování odpadů v hospodářství. Dokonce ani podpora obnovitelných zdrojů energie a kruhové ekonomiky v jejich současné podobě mnoho nepřinese, když spotřeba surovin a energií stále roste. Mezi těmito ekonomy však již nepanuje zcela shoda na tom, zda lze klimatických cílů dosáhnout stimulací trhu prostřednictvím vyšších daní a cen za emisní certifikáty, nebo daleko aktivnějším angažmá státu. -- K německé debatě o zdanění emisí oxidu uhličitého viz HB č. 83/2019 (30.4.2019), s.1, 6-7.

## Ostatní

Paschal O halehi

**Fraud in small charities : evidence from England and Wales**

**Podvody v malých charitativních organizacích : poznatky z Anglie a Walesu**

Journal of financial crime, Vol. 26, (2019) No. 1, p. 211-222

Finanční podvody se nevyhýbají ani charitativním organizacím. Oproti jiným institucím jsou u charit podvody o to závažnější, že mohou poškodit důvěru dárců i pověst organizace v očích veřejnosti. Autor nejprve uvádí statistiky o podvodech v charitativních organizacích ve Velké Británii, následně shrnuje dosavadní poznatky k tomuto tématu z literatury. Dále se zabývá podvody u malých charit ve Velké Británii fungujících na dobrovolné bázi. Nedostatkem malých charitativních organizací bývá absence (popř. nedostatečnost) systémů preventivních opatření spolu se slabším řízením oproti velkým organizacím. Článek vycházel mj. také z výsledků kvalitativního šetření provedeného mezi 24 zástupci charitativních organizací.

**Zkrácené obsahy časopisů**

*Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny*

**Ekonom : týdeník Hospodářských novin**

**Sv. 63, (2019) č. 20**

Družstevní bydlení čeká renesance - téma čísla (s. 10-17); Musíme dostat důchodce do práce - rozhovor s Danuší Nerudovou, novou vedoucí penzijní komise, o plánech na penzijní reformu a na změny v příjmech důchodového systému v ČR (s. 18-25); ANO a ČSSD vymýšlí bankovní daň. Výsledek zásahne i věřitele Agrofertu a ČSSD (s. 26-27); Navzdory Zemanovým cestám je český obchod s Čínou slabý - čínské investice (s. 32-34); Evropská unie chce přimět firmy, aby své finanční potíže řešily včas - insolvenční směrnice a preventivní restrukturalizace (s. 44-45).

**Ekonom : týdeník Hospodářských novin**

**Sv. 63, (2019) č. 21**

Absurdní rok s GDPR - téma čísla o zkušenostech s jednotnými evropskými pravidly ochrany osobních údajů, informace o uložených pokutách a porušení ochrany (s. 10-17); Silná auta jen pro vyvolené. Kvůli zpřísnění limitů podraží a bude jich málo - dopad omezení emisí oxidu uhličitého v automobilovém průmyslu (s. 34-36); Indie je velkou šancí už i pro nejmenší firmy - zahraniční obchod s Indií (s. 38-39); Novela zákona o obchodních korporacích zjednoduší zakládání i rušení firem (s. 46-47).

**Ekonom : týdeník Hospodářských novin**

**Sv. 63, (2019) č. 22**

Jak zachránit umírající venkov - téma čísla o přesunu lidí z vesnic do velkých měst, dostupnosti bydlení a investičních dotací (s. 10-17) a související rozhovor s předsedou Svazu měst a obcí ČR F. Luklem na s. 18-25; USA a Čína si zvykají na možnost budoucí války - vojenská síla velmocí (s. 28-30);

Další deficit. Babiš vzdal řízení státu jako firmy a definitivně přeřadil doleva - státní rozpočet a vývoj státního dluhu (s. 31-33); Vláda chystá mistrovské zkoušky. Ukážou na kvalitní řemeslníky (s. 44-45).

### **Ekonom : týdeník Hospodářských novin**

**Sv. 63, (2019) č. 23**

Udělal bych to jako Babiš - rozhovor s vicepremiérem pro hospodářství a ministrem průmyslu a obchodu Karlem Havlíčkem po prvním měsíci v nové funkci (s. 16-23); Vláda musí rozhodnout, zda se opět nemá zrušit limit pro odchod do důchodu (s. 26-27); Služební zákon zemřel. O osudech úředníků už zase rozhoduje politika - důsledky lednové novely služebního zákona (s. 28-30); Strach z vývoje ekonomiky přiškrtní trh fúzí a akvizic - globální trh fúzí a akvizic (s. 31-33); Nebezpečné chyby v německé energetické politice - komentář H.-W. Sinna (s. 34-35); Věřitelé méně využívají arbitráže, v případě exekuce chtějí mít jistotu (s. 46-47).

### **Euro : ekonomický týdeník**

**Sv. 2019, č. 20**

Dluhopisy prolezlé prašivinou: uvolnění regulace spustilo po sedmi letech lavinu. První dvě desítky selhání emitentů dluhopisů vezmou Čechům z kapes až 670 milionů korun - téma čísla o rizicích podnikových dluhopisů v ČR (s. 12-15); Jízda na zelený plyn: biometan v Česku zatím nikdo nevyrobí, má se však stát nejdotovanějším zeleným zdrojem (s. 22-23); Kešem nebo mobilem?: v Česku začaly v poslední době platit mobilem statisíce lidí - mobilní platby (s. 26-27); Stavíme osmý div světa - rozhovor s R. Lapčíkem, ředitelem Trinity Bank (s. 34-37); Ústavní hra o devět miliard: zdaněním restitucí se bude zcela jistě zabývat Ústavní soud. Rozhodne zdánlivá maličkost: je to příjem, nebo náhrada? (s. 38-40).

### **Euro : ekonomický týdeník**

**Sv. 2019, č. 21**

Ceny letí vzhůru: po Praze výrazně podražilo i bydlení ve Středočeském kraji (s. 14-15); Tři velké evropské hry: budou volby do Evropského parlamentu - a co má být? Trochu překvapivě a v rozporu s tradicí může tentokrát jít o hodně (s. 16-19); Pokus oživit mrtvolu: plán ministryně financí Aleny Schillerové na rozvoj kapitálového trhu firmy na českou burzu nepřivede (s. 22); Vylidněná, ne přelidněná planeta - esej o budoucím vývoji světové populace (s. 34-36); Létejte, dokud to karbonová daň nezdraží - makroekonomický pohled M. Zámečnicka (s. 38-39).

### **Euro : ekonomický týdeník**

**Sv. 2019, č. 22**

Daně konečně čeká digitalizace: ministerstvo financí připravilo novelu daňového řádu - elektronizace daní (s. 16-17); Praha křísí družstevní výstavbu (s. 17); Po hedvábné stezce k světlym zítřkům: Čína upravila strategii a chce se vyhnout předlužení svých partnerů přijetím standardů MMF - esej M. Zámečnicka (s. 36-38); Nemovitosti stále rostou: ceny bytů za devět let vzrostly o více než dvě pětiny, růst po dlouhé době začal zpomalovat (s. II-III příl. Finance); Jak spoříme: ve spoustě českých domácností se každý měsíc spoří stovky až tisíce korun. Kam si Češi ukládají na horší časy? (s. VI příl. Finance).

### **Euro : ekonomický týdeník**

**Sv. 2019, č. 23**

Příliš opatrnosti škodí: akciové penzijní fondy v dlouhodobém horizontu slušně vydělávají, ale peněz v nich je málo. Naopak konzervativní fondy mají tak nízký výnos, že nepokryje ani inflaci - téma čísla (s. 12-15); Konec daně "z ničeho": Soudní dvůr EU se zastal české firmy A-Pack proti příliš tvrdému postupu Finanční správy - odvedená DPH (s. 22); Mayová končí, trable nikoli - kdo povede Británii (s. 24); Co brzdí elektromobily v Česku? (příl. Doprava s. vi); Doprava po roce 2020: fondy EU jsou hlavním zdrojem financování českých silnic. Kolik miliard získají dopravní stavby v příštím programovém období? (příl. Doprava s. xii).

### **Euro : ekonomický týdeník**

**Sv. 2019, č. 24**

Babiš s pilkou na větví: konec bankovního tajemství, konec anonymních akcií a teď i registr konečných vlastníků. Česko neochotně chystá přelomový zákon - veřejný registr konečných vlastníků firem (s. 15-17); Ceny vyšší, byty menší: cena volného bytu v novostavbě se vyšplhala na 107 tisíc korun za metr čtvereční (s. 18-19); Hypoteční zádrhel: tuzemské banky se kvůli předčasnému splácení úvěrů dostaly



do ostrého sporu s ČNB a hrozí plošným zdražováním hypoték (s. 22-23); Mezinárodní obchod 2.0: Donald Trump mění zažité zvyklosti, které léta určovaly pravidla zahraničního obchodu - pohled M. Zámečnicka (s. 38-39).

#### **Hospodářské noviny**

##### **Sv. 63, (2019) č. 100 (27.5.2019)**

Při sporu o vrácení DPH bude berní úřad zadržovat jen podezřelou část daně - příprava novely daňového řádu přinášející elektronizaci daní a změnu systému zadržování nadměrných odpočtů DPH (s. 3); Schillerová a Maláčová se přou, kdo dá peníze na sociální služby (s. 5); Evropa mezi Čínou a Amerikou: pro budoucí prosperitu Evropanů je nejdůležitější, zda dokážou držet pohromadě a vydobýt si prostor v novém globálním soupeření Pekingu a Washingtonu (s. 6).

#### **Hospodářské noviny**

##### **Sv. 63, (2019) č. 103 (30.5.2019)**

Změny v EET nabírají zpoždění, rozpočet přijde o miliardy - novinky v evidenci tržeb, off-line verze (s. 4) a související komentář na s. 10; Spuštění nového mýtného systému mají v rukou soudy (s. 6); Česká národní banka zařadí čínskou měnu do devizových rezerv - zařazení jüanu mezi rezervní měny (s. 12).

#### **Hospodářské noviny**

##### **Sv. 63, (2019) č. 107 (5.6.2019)**

Mzdy v Česku dál rychle rostou - průměrná mzda meziročně vzrostla o 7,4 % na 32 466 Kč (s. 1) a související komentář na s. 12; Přes další propad rozpočtu vláda věří, že slíbený schodek dodrží - deficit ve výši 50 miliard (s. 4); Banky si půjčují levněji a na trhu se opět objevují hypotéky s úrokem pod 2,5 procenta (s. 15).

#### **Hospodářské noviny**

##### **Sv. 63, (2019) č. 108 (6.6.2019)**

ČR a Německo mají dohodu o výměně informací k DPH (s. 3); Druhý audit o střetu zájmů se týká i ministra zemědělství Tomana za dotace pro Xaverov (s. 3) a související článek na s. 1 i komentář na s. 10; Pražan dá za byt 15 ročních platů. Víc než před pár lety (s. 6); Rok s GDPR. Co přineslo ochraně soukromí - komentář J. Černého (s. 12).

#### **Hospodářské noviny**

##### **Sv. 63, (2019) č. 92 (15.5.2019)**

Mezinárodní měnový fond varoval Česko před zaváděním sektorových daní (s. 5) a související komentář M. Hampla k bankovní dani na s. 9; Češi podporují boj proti suchu, platit za něj ale nechťejí - téma ochrany životního prostředí před volbami do EP (s. 7); Firmy budou zahřívány tabák bez kolků prodávat až do listopadu - spotřební daň na bezdýmne cigarety (s. 13); Zákon lépe ochrání lidi, kteří nahlásí korupci: EU podpořila ty, kteří pomáhají odhalit nezákonné jednání - směrnice o ochraně oznamovatelů (s. 16); Ceny bytů ve městech u Prahy rapidně rostou (s. 17).

#### **Hospodářské noviny**

##### **Sv. 63, (2019) č. 95 (20.5.2019)**

Automobilkám hrozí miliardové pokuty za emise škodlivin: kvůli novým pravidlům auta podraží (s. 1) a související komentář na s. 7; Hra o gramy oxidu uhličitého: automobilky hledají způsob, jak se vejít do nových emisních limitů stanovených EU. Mohou vzniknout nová spojení (s. 10); Inflace v eurozóně stoupla na 1,7 procenta (s. 13).

#### **Hospodářské noviny**

##### **Sv. 63, (2019) č. 96 (21.5.2019)**

Příští rozpočet má podržet bankovní fond, představy Babiše a bankéřů o něm se různí - Národní rozvojový fond (s. 3) a komentář na s. 7; Vláda zvedne rodičovský příspěvek těm, kteří ho berou - od ledna 2020 až na 300 tisíc korun (s. 3); Na sociální byty získají obce miliardu - program Výstavba (s. 4); Banky digitalizují a mění se v IT společnosti - bankovní novinky (s. 16).

**Účetnictví****Sv. 2019, č. 5**

Koordinační výbor k dodatečné změně vypořádacího koeficientu DPH (s. 2-10); KNUL 2020-2030: informace, připomínky, úvahy (1. část) - o koncepci nové účetní legislativy (s. 11-17); (Některé) trestněprávní konsekvence a rizika v činnosti účetních (s. 37-42); Novely zákona o daních z příjmů schválené v tomto roce - 32/2019 Sb., 80/2019 Sb.(s. 50-51); Korespondence se správcem daně: ochrana a poskytování informací (s. 52-54); Ze stanovisek odborníků - otázky a odpovědi (s. 55).

MINISTERSTVO FINANCÍ  
Odbor Provoz ICT  
Oddělení Informační podpora a knihovna

## Přehled nových knih

## Přehled nových knih

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| Daně.....                                                         | 52 |
| Ekonomické vědy. Ekonomie .....                                   | 52 |
| Finance. Bankovníctví. Měnový systém .....                        | 53 |
| Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny..... | 53 |
| Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace .....                  | 54 |
| Obchod. Cla. Mezinárodní finance .....                            | 54 |
| Podnik a podnikání.....                                           | 54 |
| Pojišťovnictví. Sociální péče.....                                | 55 |
| Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé .....                          | 55 |
| Právo.....                                                        | 56 |
| Statistika. Demografie. Sociologie.....                           | 57 |
| Účetnictví .....                                                  | 57 |
| Veřejná správa.....                                               | 58 |
| Veřejné finance. Rozpočet .....                                   | 59 |
| Ostatní .....                                                     | 59 |

## Daně

29368

Alena Vančurová, Hana Zídková

### **Daně v podnikání**

Praha : VOX, březen 2019, 388 stran : schémata, tabulky

Publikace poskytuje základní přehled o daňových povinnostech malého podnikatelského subjektu, a to od začátku podnikání přes postupně vyvstávající problémy až po nastínění možných forem ukončení podnikání. Výklad je zářmován do příběhu dvou začínajících podnikatelů, z nichž jeden podniká jako fyzická osoba (živnostník) a druhý jako jediný společník společnosti s ručením omezeným. Úvodní kapitola přináší výklad srovnání konstrukčních prvků daní z příjmů, konstrukci sociálního pojištění a základní principy fungování DPH. Další kapitoly podávají základní přehled o administrativních a daňových povinnostech, formách pořízení kapitálu, nájmech prostor a s tím souvisejících daní z nabytí nemovitých věcí a nájmech. Následují témata: pořízení motorových vozidel a daně, silniční daň, povinnosti v souvislosti s přijetím zaměstnance, výpočet sociálního pojistného, pohledávky a dluhy, vyměření daně, podnikání v zahraničí a smlouvy o zamezení dvojího zdanění, mezinárodní poskytování služeb, příjmy z finančního majetku, ukončení podnikání. Jde o základní přehled o všech daních a odvodech, se kterým by se měl seznámit každý, kdo chce začít podnikat. Výklad obsahuje i mnoho odkazů mezi jednotlivými částmi práce a názorné příklady daňových povinností podnikatelů od začátku podnikání až po jeho ukončení. - 1. vydání - ISBN: 978-80-87480-71-7 (brožováno)

29364 Pouze prezenčně

Hana Marková

### **Daňové zákony : úplná znění platná k 1.4.2019**

Praha : Grada, 2019, 296 stran

Úplná znění všech daňových zákonů ve znění k 1.4.2019. Do textu zákonů jsou zapracovány změny vyplývající ze zákonů, jejichž účinnost je stanovena jak k 1.1.2019, tak i k 1.4.2019. Jejich přehled je společně se stručným komentářem ke změnám uveřejněn v úvodu publikace. Novelizovaný text v zákonech je zobrazen odlišným typem písma. - 30. vydání - ISBN: 978-80-271-2435-0 (brožováno)

29369

Jiří Tůma

### **Obchod s neštěstím : jak utéct exekutorovi z lopaty**

Praha : Mladá fronta, 2019, 119 stran : ilustrace

Třináct exekutorských příběhů sepsal autor na základě svých praktických zkušeností v této oblasti. Příběhy odhalují, kam až se může člověk vlastní vinou, neznalostí zákonů či nešťastnou náhodou dostat. Poukazují na konkrétní chyby jednotlivých aktérů příběhů a detailně popisují, jaké postupy exekutoři při výkonu exekuce používají. V závěru každé kapitoly autor vysvětluje, ve kterém momentu udělal postižený osudovou chybu, a uvádí způsoby, díky nimž je možné se exekutorským pastím vyhnout. V závěru publikace shrnuje všechny možnosti, jak se exekuci pokud možno úplně vyhnout a jak se zachovat v případě neschopnosti splácet závazky. Autor upozorňuje i na to, že insolvenční řízení není vždy ideální východisko. - První vydání - ISBN: 978-80-204-5147-7 (vázáno)

## Ekonomické vědy. Ekonomie

29352

Dominik Stroukal

### **Ekonomické bubliny : kdo je nafukuje, proč praskají a jak v další krizi neztratit vše**

Praha : Grada, 2019, 237 stran : ilustrace

Co jsou ekonomické bubliny a kde se berou? Bublina prudce a viditelně nafoukne cenu sledovaného aktiva a následně ještě rychleji splaskne (Ch. Kindleberger). A až splaskne, může zasáhnout celou ekonomiku a dojde ke krizím, recesím a depresím. Čtivě psaná publikace sleduje historické příčiny vzniku ekonomických bublin na různých trzích. Autor popisuje příběhy nejznámějších ekonomických bublin dějin (od tulipánové horečky v Nizozemí, přes Velkou hospodářskou krizi až po bubliny v letech 2001

a 2008 a současnou). Na pozadí těchto příběhů vysvětluje, jak ekonomové chápou, proč bubliny vznikají a co se děje, když prasknou. V poslední kapitole autor předkládá několik "poučení", jak jim předcházet. - První vydání - ISBN: 978-80-271-2194-6 (brožováno)

## **Finance. Bankovníctví. Měnový systém**

29361

Dan Ariely a Jeff Kreisler ; z anglického originálu přeložil Svatoslav Gosman

### **Peníze a zdravý selský rozum : jak se vyhnout chybám při rozhodování ve finančních záležitostech a jak utrácet peníze rozumnějším způsobem**

Praha : Práh, 2019, 332 stran : ilustrace

Behaviorální ekonom Dan Ariely spolu se spisovatelem Jeffem Kreislerem zpochybňují všeobecně rozšířené názory z oblasti nakládání s penězi. Na příkladech dokazují, že dělat v oblasti financí špatná rozhodnutí, patří k všeobecným lidským rysům. Ukazují rozdíl mezi tím, jak peníze fungují, a tím, jak s nimi lidé zachází. Zdůrazňují určité projevy lidského chování, ve kterých emoce hrají velkou roli. Hodnotu věcí lidé určují způsoby nesouvisejícími s jejich skutečnou hodnotou. Autoři uvažují nad otázkami: Je velký rozdíl používat při placení kreditní kartu, nebo hotovost? Co nás ovlivňuje při zásadních nákupních rozhodnutích? Proč při jakémkoliv placení trpíme? Proč je tak jednoduché na dovolené zaplatit za totožný produkt několikanásobné částky, než které bychom za něj byli ochotni dát doma? Šetříme si dost peněz na penzi? - Vydání první - ISBN: 978-80-7252-796-0 (vázáno)

## **Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny**

29363

Hronová, Sixta, Fischer, Hindls

### **Národní účetnictví : od výroby k bohatství**

V Praze : C.H. Beck, 2019, xxiii, 401 stran : schémata, tabulky, grafy, boxy

Národní účetnictví umožňuje číselně popsat cestu od výroby k bohatství – od ukazatele produkce k ukazateli čistého jmění. Podstata základního konceptu národního účetnictví je ovšem ryze statistická, nikoli účetní. Ekonomie do tohoto konceptu přináší logiku a posloupnost ekonomických vztahů, které pak statistika převádí do vztahů ukazatelů.

Kniha nabízí způsoby, jak reflektovat a kvantitativně popsat vazby mezi ekonomickými subjekty. Výklad je rozložen do těchto kapitol: Národní účetnictví jako systém makroekonomických informací (standards, vývoj v ČR); Architektura systému národního účetnictví; Účetní schémata; Zobrazování výsledků národního hospodářství na tokových a majetkových účtech (příklad účtů v ČR); Tabulky input-output jako nástroj popisu původu a užití zboží a služeb; Srovnatelnost agregátů národních účtů v čase a prostoru; Mimo základní rámec ročních národních účtů (satelitní účty, matice sociálního účetnictví aj.); Experimentální propočty v národních účtech (historické údaje o HDP za období 1970-1990). Publikace je určena nejen studentům vysokých škol ekonomického zaměření, ale také ekonomům, politikům a všem zájemcům o problematiku ekonomie, národního hospodářství a národního účetnictví. - Vydání první - Slovníček pojmů národního účetnictví. - ISBN: 978-80-7400-738-5 (brožováno)

29356

Miroslav Londák

### **Šikova ekonomická reforma a Slovensko**

Bratislava : Veda, 2018, 222 stran : tabulky

Politická situace, hospodářský vývoj, podmínky a příprava 1. ekonomické reformy v poválečném Československu v roce 1953, tzv. Rozsypalova ekonomická reforma. Snaha o realizaci reformy a úloha Slovenska v procesu její přípravy, uskutečňování a posléze jejím odvolání. Začátky ekonomické krize v 60. letech 20. století. Příprava Šikovy ekonomické reformy centrálně a situace na Slovensku. Dopady této reformy na slovenskou ekonomiku. Některé výsledky ekonomického vyrovnávání se Slovenska na úroveň českých zemí po dvaceti letech fungování socialistické ekonomiky. Politické události Pražského jara 1968 a s tím související postoje slovenských ekonomů k reformě. Reálný vývoj

slovenské ekonomiky v roce 1968 a situace po sovětské okupaci v srpnu 1968. Počátek normalizace, zhodnocení a odmítnutí Šikovy ekonomické reformy. Normalizace a československá federalizace. - Obsahuje bibliografii, bibliografické odkazy a rejstřík. - ISBN: 978-80-224-1687-0 (vázáno)

## Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

E-9603

European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs

**Quarterly report on the euro area. Volume 17, No 4 (2018)**

**Čtvrtletní zpráva o eurozóně. Svazek 17, číslo 4 (2018)**

[Brussels] : European Commission, March 2019, 57 stran : tabulky, grafy, rámečky

Čtvrtletní zpráva o eurozóně z března 2019 zahrnuje tři kapitoly týkající se retrospektivního pohledu na dynamiku státních dluhopisů v eurozóně, dokončení unie kapitálových trhů a jejího vlivu na ekonomickou odolnost a podílu pracovních příjmů v eurozóně. - Poznámky.

## Obchod. Cla. Mezinárodní finance

29359

Petr Dobiáš, Michal Malacka

**Obchodní podmínky v mezinárodním obchodním styku**

Praha : Leges, 2019, 405 stran

Problematika obchodních podmínek v rámci mezinárodních obchodních vztahů a jejich význam v obchodním styku. Autoři analyzují normy mezinárodního práva soukromého, které souvisí s problematikou všeobecných obchodních podmínek (dále jen VOP), a také s aspekty případného řešení sporů, vyplývajících ze soukromoprávních poměrů s mezinárodním prvkem. VOP mohou upravovat volbu práva či volbu způsobu řešení případných sporů, ať už formou mezinárodní obchodní arbitráže či realizací prorogační dohody. VOP jsou výrazně spojeny s problematikou jednotlivých smluvních typů obchodních vztahů. Dále se publikace zabývá Vídeňskou úmluvou a Principy UNIDROIT 2016, rozhodčím řízením, kolizním režimem obchodních podmínek, akreditivem a inkasem apod. - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-296-7 (brožováno)

## Podnik a podnikání

29291

by Jason Fried and David Heinemeier Hansson of Basecamp

**It doesn't have to be crazy at work**

**V práci to nemusí být bláznivec**

London : HarperCollins, 2018, vi, 231 stran : ilustrace

Jason Fried a David Heinemeier Hansson, zakladatelé průkopnické softwarové společnosti Basecamp, odhalují ve své knize odvážnou, ikonoklastickou strategii pro vytváření ideální firemní kultury, přímo napadající chaos, úzkost a stres, které každodenně brzdí miliardy pracovníků. Dlouhé hodiny v práci, nadměrná pracovní zátěž a nedostatek spánku se stali pro moderní profesionály odznakem cti. Ale měla by to být známka hlouposti, tvrdí autoři. Odpověď na vyšší produktivitu není více hodin - je to méně plýtvání časem a méně věcí, které vyvolávají rozptýlení a trvalý stres. Je na čase přestat slavit "posedlost" a začít oslavovat "klid". - ISBN: 978-0-00-832344-8 (brožováno)



## Pojišťovnictví. Sociální péče

29358

Martin Potůček

### České důchody

Praha : Karolinum, 2018, 181 stran : ilustrace

Autor, který byl předsedou tzv. důchodové komise v letech 2014–2017, vysvětluje vývoj penzijního systému na konkrétních krocích předchozích vlád, seznamuje čtenáře s jeho přednostmi i slabinami a objasňuje nejruznější obavy a mýty, které otázku důchodů ve veřejném povědomí provázejí. V knize nabízí svůj pohled na problematiku a na prostředí, ve kterém se v souvislosti s prací v důchodové komisi pohyboval. Úvodní kapitola vysvětluje několik zažitých mýtů. Následující kapitoly popisují perspektivy běhu lidského života, vývoj důchodového zabezpečení, kritéria pro sestavení důchodového systému, jeho jednotlivé pilíře (dva nebo tři?) a zájmy a činnosti zainteresovaných institucí a politiků. Závěrečná část se zabývá budoucností českého důchodového systému a navrhovanými úpravami. Čtivý text je doplněn příklady z praxe. - Vydání první - Výklad základních pojmů veřejného důchodového systému (prvního pilíře). - ISBN: 978-80-246-4236-9 (brožováno)

## Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29351

Dominik Brúha, Petr Bukovjan, Helena Čornejová, Aleš Kalvoda, Vlasta Leštinská, Petr Pelech, Dana Roučková, Zdeněk Schmied, Zdeněk Šenk, Jiří Valenta

### Abeceda personalisty 2019

Olomouc : ANAG, 2019, 511 stran

Přehledný průvodce nejdůležitějších personálních činností v aktuálním výkladu s příklady. Personální strategie a řízení, specifikace pracovního místa, získávání a výběr vhodných zaměstnanců, motivace, měření výkonnosti a soustavné vzdělávání zaměstnanců. Výklad zahrnuje i související oblasti, jako jsou pracovní právo, personální evidence, odměňování, bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Vztahy k úřadům práce, k OSSZ, zdravotním pojišťovnám a odborům. Přehled nejčastěji v praxi používaných zaměstnaneckých benefitů, upozornění na aktuální odpočty a slevy, odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, zásady správné praxe pro školení zaměstnanců v otázkách BOZP. Do publikace je zařazena kapitola o ochraně soukromí a osobních údajů zaměstnanců s ohledem na nařízení GDPR. - 9. aktualizované vydání - Terminologický slovník u každé kapitoly. - ISBN: 978-80-7554-201-4 (kroužková vazba)

29353

Ivan Tomší

### Katalog prací ve veřejných službách a správě. Katalog správních činností : zařazování zaměstnanců a státních zaměstnanců do platových tříd

Olomouc : ANAG, 2019, 679 stran

Základní rámec a principy zařazování zaměstnanců do platových tříd v pracovněprávních vztazích a ve státní službě včetně znění všech právních předpisů. Katalog prací ve veřejných službách a správě s vysvětlením a komentářem k některým důležitým okolnostem. Zařazování do platových tříd ve vybraných zařízeních veřejných služeb a správy. Zařazování služebních míst státních zaměstnanců do platových tříd - obecná východiska a právní předpisy. Katalog správních činností. - 4. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-200-7 (vázáno)

29260V

Petr Čech, Magdaléna Vyškovská

### Souběh funkce člena statutárního orgánu a pracovního poměru v s.r.o. a a.s. Zaměstnávání cizinců v České republice

Praha : Svaz účetních České republiky, 2019, 64 stran

Souběh funkce člena statutárního orgánu a pracovního poměru ve společnosti s ručením omezeným či v akciové společnosti. Je možné na činnost člena statutárního orgánu obchodní korporace uzavřít

pracovní smlouvu? Jaké činnosti je možné vykonávat? Aktuální pohled na přípustnost a právní režim takových souběhů s využitím nejnovější judikatury (autor P. Čech). Zaměstnávání cizinců v ČR nejen z pohledu pojištění a zdanění ve světle nových pravidel pro superhrubou mzdu. Podmínky zaměstnání cizinců, správné zdanění jejich příjmů, odvody sociálního a zdravotního pojištění (autorka M. Vyškovská). Aktuální informace: rubrika informuje o schválení daňového balíčku 2019 s účinností 1.4.2019, o schválení zákona o zpracování osobních údajů a odkazuje na informace MPSV ČR o dopadech brexitu na zaměstnávání britských občanů v ČR a sociální zabezpečení osob migrujících mezi ČR a UK. Stanoviska k dotazům z praxe: montážní práce na nemovitosti v Německu z pohledu DPH, souběh OSVČ a společník - jednatel a ukončení činnosti společníka ve společnosti (dříve ve sdružení) dle zák. o DPH, automobil ve s.r.o. a jeho částečné používání k soukromým účelům, správné uplatnění DPH u prodeje zboží, příjmy z nájmu a uplatnění nákladů spojených s provozem auta. - ISBN: 978-80-87367-97-1 (brožováno)

## Právo

29360

Martin Kopecký

### **Správní právo : obecná část**

V Praze : C.H. Beck, 2019, xxxii, 536 stran

Učebnice podává přehled o aktuálním stavu správního práva jako odvětví českého právního řádu a rozebírá jeho základní instituty. Systematický výklad popisuje základní pojmy správního práva, organizaci veřejné správy, správní činnosti, dozorcí a kontrolní činnosti veřejné správy, veřejnoprávní úpravu práv k věcem, trestní právo správní (přestupkové právo), správní řízení, kontrolu veřejné správy, správní soudnictví, odpovědnost za škodu a nemajetkovou újmu způsobenou výkonem veřejné správy. V učebnici jsou zařazeny příklady, které ukazují na konkrétní použití rozebíraných obecných institutů. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-727-9 (vázáno)

29292

editor Amy C Kläsener

### **The guide to M&A arbitration**

#### **Průvodce po arbitrážích fúzí a akvizicích**

London : Law Business Research, ©2018, v, 220 stran :

Příručka pro rozhodování o fúzích a akvizicích je praktický průvodce, jehož cílem je poskytnout vodítko k tomu, na co by měly strany fúzí při sporech myslet. 39 odborníků z různých prostředí popisuje, jak těmto sporům zabránit a jak je nejlépe řešit. Průvodce je rozdělen do dvou částí. Část I se skládá z 10 kapitol o plánování a procedurálních otázkách, které pokrývají vše od vypracování klauzulí až po strukturu smluv s cílem minimalizovat možnosti sporů. Část II nabízí geografický přehled významných rozdílů ve vnitrostátních právních předpisech, které mohou ovlivnit výsledek sporu. - poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-78915-100-8 (vázáno)

29366

Ivana Štenglová, Jan Dědič, Miloš Tomsa a kolektiv

### **Základy obchodního práva : vysokoškolská učebnice**

Praha : Leges, 2019, 475 stran

Systematický přehled o základních institutech obchodního práva. Výklad se soustřeďuje zejména na vymezení předmětu a systému obchodního práva, jeho principů a pramenů (včetně pramenů evropských) a dále se věnuje vymezení podnikání a podnikatelů, obchodní firmy, obchodního závodu a obchodního tajemství. Pozornost je věnována i právu obchodních korporací (včetně jejich nadnárodních forem) a jejich přeměn. Učebnice zahrnuje také výklad hospodářské soutěže, včetně kapitoly věnované nekalé soutěži. Další kapitoly se zabývají úpravou veřejných zakázek, státního podniku a kolektivního investování. - 2. aktualizované a rozšířené vydání - ISBN: 978-80-7502-314-8 (brožováno)

**Úplné znění zákonů (ÚZ)**

29280/1313

Daň z přidané hodnoty : zákon o DPH k 1.4.2019 (vládní balíček), směrnice Rady EU o společném systému DPH, informace a sdělení Generálního finančního ředitelství : redakční uzávěrka k 1.4.2019

29280/1312

Daně z příjmů. Evidence tržeb : zákon o daních z příjmů k 1.4.2019 (vládní daňový balíček), zákon o rezervách, vyhlášky, pokyny a sdělení MF a GŘ, přehled smluv o zamezení dvojího zdanění : redakční uzávěrka 1.4.2019

29280/1316

Daňový řád. Daňové poradenství. Finanční správa ČR. Mezinárodní spolupráce : duben 2019 (vládní daňový balíček) : redakční uzávěrka 23.4.2019

29280/1314

Spotřební daně. Líh. Energetické daně : redakční uzávěrka 8.4.2019

29280/1317

Životní prostředí : redakční uzávěrka 8.4.2019

**Statistika. Demografie. Sociologie**

29340

OECD

**National accounts at a glance : 2014****Letmý pohled na národní účty : 2014**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, c2014, 143 stran : tabulky, grafy  
Publikace prezentuje soubory dat z národních účtů členských států OECD v mezinárodním srovnání prostřednictvím "ukazatelového" přístupu s cílem podpořit dostupnost, porovnatelnost a informační hodnotu údajů (nejnovější data jsou za rok 2009). Je členěna do šesti klíčových kapitol dle vybraných hospodářských ukazatelů (HDP; národní důchod - hrubý národní důchod (GNI), čistý národní důchod (NNI), úspory, úvěry; výdaje - spotřeba domácností, vládní spotřeba, investice; výroba; veřejné rozpočty; kapitál). V příloze jsou stručně shrnuty změny v 2008 SNA oproti v knize použitému 1993 SNA. - Přílohy. - ISBN: 978-92-64-20682-3 (brožováno)

**Účetnictví**

29365

Lenka Krupová

**IFRS : Mezinárodní standardy účetního výkaznictví : Interpretace a aplikace v podnikové praxi**

Praha : VOX, 2019, iv, 740 stran : tabulky

Publikace pokrývá problematiku Mezinárodních standardů účetního výkaznictví především z interpretačního a aplikačního pohledu. V jejím úvodu je popsána historie tvorby standardů. Následně je výklad rozčleněn do tří částí. První se komplexně zabývá problematikou účetní závěrky podle IFRS. Jsou zde uvedeny požadavky jednotlivých standardů na vykazování a oceňování položek účetních výkazů. Druhá část knihy se týká podnikových kombinací a konsolidované účetní závěrky. Obsahuje také problematiku reportingu pro účely konsolidované účetní závěrky. Třetí část zahrnuje oblast prvního přechodu na IFRS z národní účetní legislativy. Publikace obsahuje množství řešených příkladů a případových studií, které vysvětlují požadavky IFRS a jejich aplikaci v podnikové praxi. Standardy jsou platné k 1.1.2019. - 3. vydání - Glosář. - ISBN: 978-80-87480-70-0 (vázáno)

29323I

IFRS Foundation

**The annotated International Financial Reporting Standards [2019] : with extensive cross-references and other annotations. Part A****Komentované Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2019] : standardy povinné pro účetní období začínající 1. lednem 2018 a po něm, s vyloučením dosud nepovinných změn : Díl A**

London : International Accounting Standards Board, 2019, 1976 stran

Publikace přináší nejnovější oficiální konsolidované znění všech mezinárodních standardů (IFRS 1-16, IAS a výkladů IFRIC a SIC) účinných k 1. lednu 2019. Doplněno předmluvou k IFRS a přehledem změn. První díl obsahuje texty standardů, které jsou doplněny úvodem a koncepčním rámcem pro sestavování a předkládání účetní závěrky. Toto vydání navíc ve všech třech dílech obsahuje rozsáhlé křížové odkazy a rozhodnutí Výboru pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (IFRS Interpretations Committee) vydané do 31. prosince 2018, které slouží jako vysvětlivky. Dodatečný vysvětlující materiál pomáhá porozumění a aplikaci standardů IFRS. - Slovníček pojmů. -- Třídílné vydání (The Annotated Blue Book). - ISBN: 978-1-911629-09-2 (brožováno)

29323II

IFRS Foundation

**The annotated International Financial Reporting Standards [2019] : with extensive cross-references and other annotations. Part B****Komentované Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2019] : standardy povinné pro účetní období začínající 1. lednem 2019 a po něm, s vyloučením dosud nepovinných změn : Díl B**

London : International Accounting Standards Board, 2019, 920 stran : tabulky

Druhý díl příručky Mezinárodních standardů účetního výkaznictví přináší doprovodné dokumenty ke Koncepčnímu rámci, standardům IFRS, IAS, výkladům IFRIC a SIC platným k 1. lednu 2019 - názorné příklady a návod k implementaci. Toto vydání navíc ve všech třech dílech obsahuje rozsáhlé křížové odkazy a rozhodnutí Výboru pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (IFRS Interpretations Committee) vydané do 31. prosince 2018, které slouží jako vysvětlivky. Dodatečný vysvětlující materiál pomáhá porozumění a aplikaci standardů IFRS. - Třídílné vydání (The Annotated Blue Book). - ISBN: 978-1-911629-10-8 (brožováno)

29323III

IFRS Foundation

**The annotated International Financial Reporting Standards [2019] : with extensive cross-references and other annotations. Part C****Komentované Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2019] : standardy povinné pro účetní období začínající 1. lednem 2019 a po něm, s vyloučením dosud nepovinných změn : Díl C**

London : International Accounting Standards Board, 2019, 2314 stran

Publikace přináší nejnovější oficiální konsolidované znění všech mezinárodních standardů (IFRS 1-16, IAS a výkladů IFRIC a SIC) účinných k 1. lednu 2019. Třetí díl obsahuje zdůvodnění závěrů. Toto vydání navíc ve všech třech dílech obsahuje rozsáhlé křížové odkazy a rozhodnutí Výboru pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (IFRS Interpretations Committee) vydané do 31. prosince 2018, které slouží jako vysvětlivky. Dodatečný vysvětlující materiál pomáhá porozumění a aplikaci standardů IFRS. - Třídílné vydání (The Annotated Blue Book). - ISBN: 978-1-911629-11-5 (brožováno)

## Veřejná správa

29357

Zora Říhová a kolektiv

**Úvod do IT Governance**

V Praze : Oeconomica, 2018, 165 stran : tabulky, obrázky

Problematika IT Governance představuje postupy a procesy pro správu a řízení organizací reprezentující zájmy zainteresovaných stran. Je realizována pomocí souboru politik, rámců, pravidel, omezení, procesů, dat, personálního zajištění a nastavení odpovědností tak, aby organizace prováděla činnosti

efektivně, transparentně a odpovědně s minimalizací nákladů a rizik. Koncepce řízení IT Governance se v současnosti zaměřuje na důraznějšího propojení řízení IT s řízením byznysu. Jednotlivé části publikace obsahují úvodní výklad Enterprise Governance of IT (EGIT), výklad postavení EGIT v rámci podnikového řízení IT, implementace EGIT (principy, procesní řízení, organizační struktury, firemní kultura, personální zajištění) a kontrolní systémy organizací. - Vydání první

## Veřejné finance. Rozpočet

29338

Strnadová, Zuzana

### **Co by měl vědět příjemce dotace**

Praha : Grada, 2019, 189 stran

Výklad o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu podle rozpočtových pravidel a v režimu některých zvláštních právních předpisů. Problémy s plněním podmínek při použití dotace nebo návratné finanční výpomoci. Kontrolní činnosti poskytovatele dotace. Prostředky poskytované ze státního rozpočtu podle zvláštních právních předpisů a prostředky poskytované ze státních fondů. Kompetence finančních úřadů. Porušení rozpočtové kázně. Výklad problematiky je doplněn relevantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. - První vydání - ISBN: 978-80-247-3076-9 (brožováno)

## Ostatní

29337

Petr Zidek a kol. ; Jana Čechurová, Dagmar Hájková, Jan Hálek, Zdeněk Hazdra, Libor Jůn, Michal Kolář, Milan Kšiňan, Radovan Lovčí, Martina Lustigová, Pavel Marek, Antoine Marès, Martin Nekola, Jiří Noha, Michal Pehr, Jiří Pernes, Zdeněk Pousta, Jaroslav Rokoský, Petr Sýkora, Josef Tomeš, Dalibor Vácha, Aleš Vyskočil, Marek Waic, Petr Zidek

### **Budovatelé státu : příběhy osobností, které ovlivnily vznik Československa**

Praha : Knižní klub, 2018, 317 stran : portréty

Životní osudy pěti desítek osobností, které se zásadním způsobem podílely na vzniku Československa v roce 1918 nebo v prvních letech jeho existence. Kniha zahrnuje portréty nejen všeobecně známých zakladatelů státu, ale také dnes neprávem zapomenutých postav z řad politiků, diplomatů a dalších známých osob té doby. Čtivé portréty vycházely v letech 2017 a 2018 v deníku Lidové noviny a zpracovalo je dvacet českých i zahraničních historiků. - Vydání první - ISBN: 978-80-242-6230-7 (vázáno)

29355

Susan Forward, Craig Buck ; z anglického originálu přeložila Pavla Le Roch

### **Cena lásky : peníze a manipulace**

Praha : Portál, 2019, 245 stran

Jak ovlivňují peníze a vztah k nim chování některých jedinců, zejména pokud jde o vztahy k jiným lidem? Publikace se zabývá mezilidskými konflikty ohledně peněz. Pojednává o různých vzorcích finanční sebedeprivace – o sabotování vlastního úspěchu, o zadluženosti, o nutkavém chování (hráčství, posedlosti nakupováním), o situaci, kdy partnerka vydělává více než partner či kdy jeden partner nevědomě podporuje druhého, finančně nezodpovědného. V závěru každé kapitoly je uveden výčet technik, s jejichž použitím lze navodit obrat k lepšímu. - Vydání první - ISBN: 978-80-262-1431-1 (brožováno)

29362

Karel Nešpor

### **Jde to i s úsměvem**

Praha : Portál, 2019, 159 stran : ilustrace

Ke zlepšení nálady toho někdy stačí málo. Osvědčenou metodou je čtení zábavných, poučných a krátkých terapeutických příběhů ze života. V nich autor apeluje na čtenáře, aby hodili za hlavu špatné zvyky, špatnou společnost, riziková prostředí a hloupá přání. Hodili za hlavu sebelítost, která zakrývá

dobré možnosti a další příležitosti. Také nabádá hodit za hlavu soupeření, protože každý člověk je jedinečný a má vlastní životní úkol a poslání. - Vydání první - ISBN: 978-80-262-1437-3 (brožováno)

29339

editors-in-chief: Rexhep Ismajli, Mehmet Kraja

**Kosova : a monographic survey**

**Kosovo : přehledová monografie**

Prishtina : Kosova Academy of Sciences and Arts, 2013, 507 stran : tabulky, grafy, mapky, fotografie + 1 geografická mapa

Obsáhlá monografie o Kosovské republice zahrnuje kapitoly o geografii, historii, politickém a právním vývoji, ekonomice, vědě a vzdělávání, zdravotnictví a kultuře. - ISBN: 978-9951-615-10-5 (vázáno)

29336

Jacques Rupnik

**Střední Evropa je jako pták s očima vzadu : o české minulosti a přítomnosti**

Praha : Novela bohémica, 2018, 427 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh : barevné ilustrace

Pohled na české dějiny, politiku a především analýza a sledování příčin a následků různých událostí počínaje vznikem Československa až po současné postoje k migraci a EU. Rupnik sleduje české poměry ve středoevropském i evropském kontextu s vnějším odstupem, ale zároveň se znalostí vnitřních zvláštností a s porozuměním. Díky svému nadhledu probírá některé zažité stereotypy a usazuje do patřičných souvislostí také řadu mýtů počínaje osudovými osmičkami v česko-slovenských dějinách, jimž je věnován úvod knihy. Autorovy texty nebo rozhovory s ním jsou soustředěny do částí: Národní identita a nacionalismus; Česká společnost a komunismus; Česká transformace a evropská integrace; Epilog: 25 let poté. - Vydání první - ISBN: 978-80-87683-90-3 (brožováno)

29354

Věra Höppnerová

**Zrádná slova v hospodářské němčině : 100 nejčastějších chyb a jak je napravit**

Jesenice : Ekopress, 2018, 163 stran : ilustrace

Učební pomůcka pro ty, kteří se chtějí správně vyjadřovat v německém hospodářském jazyce. Podchycuje nesprávně užívaná německá slova, u nichž se český student němčiny dopouští chyb (užití českých slov a jejich německých ekvivalentů, zvukově podobná slova, slova zrádná - tzv. falešní přátelé). Významy jednotlivých slov jsou vysvětleny a ilustrovány vhodnými příklady. - Vydání I. - Klíč ke cvičením. - ISBN: 978-80-87865-46-0 (brožováno)

## Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

### Výpůjční doba knihovny

#### **Pondělí a středa:**

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

#### **Úterý a pátek:**

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

#### **Čtvrtek:**

9:00 - 12:00

### Z toho pro veřejnost:

#### **Pondělí a středa:**

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

#### **tel.:**

257042588

#### **e-mail:**

knihovna@mfc.cz

#### **Informace pro veřejnost:**

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

#### **Intranet:**

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>